ÇOCUK KLASİKLERİ

J. D. WYSS

İSVİÇRELİ ROBINSON

ÇOCUK
KLASİKLERİ

J. D. WYSS

İSVİÇRELİ ROBINSON

ÇEVİREN
MEDİHA SAYAR

neşriyat
ANONİM ŞİRKETİ

ARMAĞAN

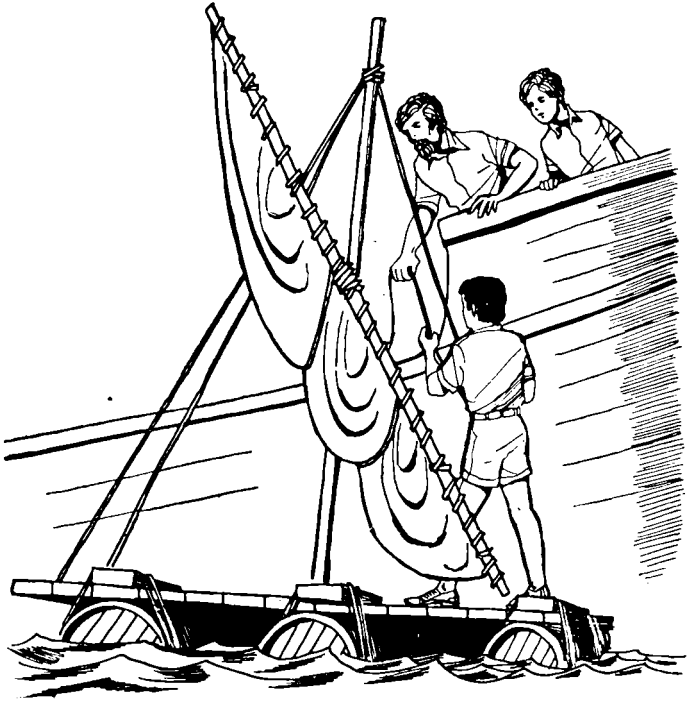
ÇOCUK KLASİKLERİ : 30

YÖNETEN
VAHDET GÜLTEKİN

Bu roman
Almanca aslından
tam metin Orell Füssli baskısından
çevrilmiştir.

DOĞAN KARDEŞ MATBAACILIK SANAYİİ A. Ş.
ISTANBUL - 1972

İSVİÇRELİ ROBINSON

ROMANDAKİ BAŞLICA KİŞİLER

BABA	:	Orta yaşlı bir İsviçreli; yolculuk ettikleri gemi kayalara çarpıp parçalanınca ailesiyle birlikte ıssız bir adaya çıkar.
ANNE	:	Genç bir kadın
FRITZ	:	Büyük oğulları; 16 yaşında
ERNST	:	14 yaşında
JACK *(yak)*	:	12 yaşında
FRANZ *(frants)*		10 yaşında
JANE *(ceyn)*	:	Bir İngiliz kızı

Olay XIX. yüzyılda Hint Okyanusu'nda bir adada geçer.

I

ISSIZ ÜLKE

FIRTINA altı gündür sürüyordu. Hem de ne korkunç bir fırtına! Yedinci gün daha da azıttı. Gideceğimiz yerden çok uzaklara sürüklenmiştik. Nerede olduğumuzu kimse bilemiyordu. Herkes artık cesaretini kaybediyordu. Yorucu çalışmalar, bitmektükenmek bilmeyen nöbet beklemeler hepimizi yormuştu. Direklerin çoğu parçalanmış, denize düşmüştü, gemi de su alıyordu. Gittikçe dipteki su çoğalmaktaydı. Kaptanımız bile artık ağlayıp dua etmeye başlamıştı. Durmadan adaklar adıyordu.

Çocuklarımın korkudan titreştiklerini görünce: «Yavrularım,» dedim, «Tanrı bizi kurtarmak isterse, muhakkak yardımcımız olacaktır. Kaderimizde ölmek varsa, ona da katlanacağız. Cennette nasıl olsa birleşiriz.»

Karım gözlerinden akan yaşları sildi. Biraz yatışmıştı. Eteklerine yapışan çocuklarıyla tatlı tatlı

konuşabiliyordu artık. Onlara baktıkça içim parçalanıyordu. Fırtınanın uğultusunda bile, yavrularımın umut dolu sesleri bana çok dokunuyordu.

Birdenbire, gemiye vuran dalgaların gürleyişi arasında, kulağıma bir ses geldi:

— «Kara göründü! Kara göründü!»

Tam o sırada öylesine zorlu bir sarsıntıyla yere yuvarlandık ki! Gemi baştan başa çatırdıyordu... İçeriye dolan sular çoğalmış, hışırtı artmıştı. Geminin karaya vurup parçalandığı anlaşılıyordu.

Bir şes: «Mahvolduk!» deye bağırdı. Anlaşılan, kaptanın sesiydi bu. «Kayıkları denize indirin!» diyordu.

Yüreğime sanki bir bıçak saplanmıştı. Çocuklar korkudan çığlık çığlığa haykırıyorlardı. Kendimi toparladım. «Cesaretimi kaybetmemeliyim» diyordum. «Denize düşmüş değiliz daha. Kara da çok yakında. Bir gidip bakayım kurtuluş çaresi var mı.»

Karımın, çocuklarımın yanından ayrıldım. Güverteye çıktım. Bir dalga beni yere çaldı. Sırıl-sıklam oldum. Yeniden saldıran dalgalarla savaşarak, sıkı sıkı tutunmaya çalışırken, yanıma-yöreme güçlükle bakabildim. Kayıklar tayfalarla dolmuştu. En son tayfa da halatı koparıp arkadaşlarının yanına

atladı. Kaçıyorlardı. Seslendim, yalvardım yakardım... Bizi de yanlarına almaları için ne söyledimse, para etmedi.

Fırtınanın gürültüsü sesimi duymalarını engellediği gibi, dağlar gibi yükselen dalgalar da, isteseler bile geri dönmelerini engelleyecekti. Neyse ki, bu arada gözüme bir şey çarpmıştı: Giren su ancak geminin bir bölümüne kadar gelebiliyordu. Arkada, kaptan köşkünün yanında, en değerli varlıklarım bulunuyordu. Orası şimdi sivri uçlu iki kaya parçasının ortasında kalmıştı.

Hertürlü yardımdan yoksun olduğumuzu anlamıştım. Kapıldığım umutsuzluğu belli etmemeye çalışıyor, çocuklara: «Cesur olun!» deyebiliyordum. «Kamaramız suyun çok üstünde, yarın sabah, rüzgâr durursa, karaya çıkabiliriz.»

Bu sözler yavrucakların üzerinde yatıştırıcı bir ilâç etkisi bırakmıştı. Daha pek kesin olmayan bir müjdeyi gerçek gibi benimseyiverdiler. Yalnız, karım, gözlerimden, kaygımı okumuştu. Yapayalnız kaldığımızı belirten işaretimi de anladı. Gene de Tanrı'ya olan inancının yardımıyla: «Hadi, bir şeyler yeyelim!» dedi. «Vücudumuz güçlenince ruhumuz da güçlenir. Belki de çok yorucu bir gece geçireceğiz.»

Karanlık basmıştı. Fırtına gittikçe artıyordu. Dalgalar saldırdıkça saldırıyordu. Her bir seferinde tahtaların, direklerin korkunç çatırtılarla koparılıp atıldığını duyuyordum. Gemi durmadan sallanıyordu. Kayalara çarpıp parçalanacaktı.

Eşim bir şeyler hazırlamıştı. Çocuklar zevkle karınlarını doyurdular. Biz ise yemek için kendimizi zorluyorduk. Biraz sonra küçükler yattılar, rahat bir uykuya daldılar. Karımla nöbet bekliyorduk. Her yeni gürültüden, her sesten anlam çıkarmaya çalışıyorduk. Sabaha kadar dua ederek, bin türlü kaygı içinde oturduk. Ömrümüzün en korkunç gecesini geçirmiştik. En sonunda, aralıktan, günün ağardığını gördük.

Rüzgâr hafiflemişe benziyordu. Gökyüzü de aydınlanmıştı. Ufuktaki güneş ışınlarıyla birlikte yüreğimi umut kapladı. Sevinçle eşimi, çocuklarımı güverteye çağırdım. Yavrucaklar, çevremizde kimseler olmadığını görünce şaşırıp kaldılar.

— «Tayfalar ner'de?» deye haykırıyorlardı. «Neden bizi de alıp götürmediler?»

— «Tanrı şimdiye dek bizden yardımını esirgemedi, bundan sonra da yardım edecektir, sevgili evlâtlarım!» dedim. «Güvendiğimiz kimseler bizi bırakıp gidiverdiler. Şimdi hep birlikte çalışacağız, her-

kes gücünün yettiği kadar işe sarılacak. Hadi bakalım, nereden işe başlamamız gerektiğini düşünelim.»

Fritz: «Deniz yatışır yatışmaz yüze yüze karaya kadar gideriz...» diyordu.

Ernst: «İyi ama,» dedi, «yüzme bilmeyenlerimiz ne yapacak? En iyisi, bir sal yapıp karşıya geçmek.»

— «Peki ama,» dedim, «bakalım bizde sal yapacak güç var mı? Üstelik, sal denilen şey de tehlikeli bir taşıt sayılır. Daha başka şeyler arayalım, çocuklar. Durumumuzu kolaylaştıracak bir çare bulun.»

Bu sözlerim üzerine, çocukların dördü de geminin orasına, burasına koşuştular. İşe yarayacak bir şeyler ele geçirmeye bakıyorlardı. Ben de, geminin yiyecek ambarına indim. Karımla küçük oğlum hayvanların bulunduğu ambara girmişlerdi. Zavallıcıklar açlıktan, susuzluktan bitkindiler. Fritz silâh, cephane saklı odaya koşmuş, Jack kaptan köşküne bakmıştı.

İşin güzeli de, kapıyı açar açmaz iki koca buldok köpeğinin sevinçle küçüğün üstüne atılmasıydı. Hayvanlar kendilerine göre çocuğu selâmlamak istemişlerdi ama, yavrucak korkusundan cıyak-cıyak bağırıyordu. Zavallı köpekler açlıktan öyle bir hale gelmişlerdi ki, inleyerek durmadan çocuğu yalıyorlardı.

Hemen oğlumun yardımına koştum. Jack çevik bir davranışla doğruldu. Köpeklerin elinden aldım.

Birer birer toplanmıştık. Kim işe yarayacak bir şey bulduysa onu getiriyordu. Fritz'in elinde iri bir av tüfeğiyle barut vardı. Ernst nekadar çivi, balta, çekiç varsa hepsini alıp gelmişti. Ceplerinden de kerpeten, çelik kalemler, matkaplar çıkıyordu. En küçükleri Franz bile kocaman bir kutuyu sürükleme çabasındaydı. Heyecanla açtı, içinden oltalar çıktı. Çok işimize yarayacak bir şeydi bunlar.

Karım: «Benim bulduklarım da hiç fena değil!» deye gülümsüyordu. «Bir inek, bir eşek, iki keçi, altı koyun, bir koçla bir de dişi domuz bulduğumu söyleyebilirim! Neyse ki tam zamanında yetişip biraz yedirdik, içirdik de hayvanları ölümden kurtarabildik.»

— «Getirdikleriniz de, söylediklerinız de mükemmel ama, çocuklar, karaya nasıl çıkacağız... Asıl iş orada!» dedim.

Jack: «Büyük fıçılara binerek karaya ulaşabiliriz.» dedi. «Ben ağababamın yanında, havuzda fıçıyla yüzmeye alışmıştım.»

— «Çocuk ağzından bile işitilse, iyi bir buluş bu!» dedim. «Hadi bakalım! Çabuk, çivi, testere, bur-

gu getirin. Yukarıdaki atış odasına çıkıp, bir şeyler yapmaya çalışalım.»

Anneleriyle Jack'tan başka, öteki çocuklar benimle geldiler. Ellerinde araçlar da vardı. Dört tane büyük, boş fıçı da bulmuştuk. Geminin birinci katına çıkardık. Bereket, fıçılar sağlam tahtadan yapılmış, demir çemberlerle de çevrilmişti. Buna çok sevindik. İşimize yarayacaktı. Tam ortalarından testereyle bölmeye koyuldum. Böylece, sekiz fıçıyı yan yana dizdikten sonra pek sevinçle bakınırken, eşimi üzgün gördüm, şaşırdım.

— «Öleceğimi bilsem ben bunlara binemem!» diyordu.

— «Biraz sabırlı ol!» dedim. «Gereken biçimi daha veremedim ki. Ne de olsa, karaya vurmuş, yerinden kımıldamayan gemiden iyidir ya!»

İki uzun kalas buldum. Sekiz fıçıyı bunların üzerine mıhladım.

Böylece, geniş bir sal yapmıştık. Derken, ne yazık ki gerçeğin hiç de hayalimize uymadığını gördük. Her şey bitince, o salın ağırlıktan yerinden bile kıpırdayamadığı anlaşıldı. Bir bucurgat isterdi şimdi. Fritz, bir yerlerde gördüğünü hatırladı, koştu. Biraz sonra da bucurgatı sürükleyerek yanımıza getirdi. Yelken direklerinden birinin silindirini testere

ile kestim. Böylece taşıtımızın ön kısmını bucurgatla yükseğe kaldırabildim. Biraz bucurgatın yardımıyla, biraz da ite kaka, salı denize indirebildik en sonunda.

Gene de fıçılardan ortaya çıkan bu gemi yana devrilebilirdi. Bununla yola çıkmak birhayli cesaret işiydi. Yeniden düşünmeye koyulmuştum. En iyisi, iki aynı yelken direğinin parçalarından birini öne, öbürünü de arkaya tahta çivilerle mıhlamaktı.

— «Bu usulü Polonezya'lılardan öğrendik.» dedim. «Böylece, gemimizle hiç korkmadan gidebiliriz, tıpkı onların «katamarang» dedikleri gemiler gibi.»

Jack alayla haykırdı:

— «Neymiş adı, neymiş?»

Franz da kahkahalarla gülüyordu.

— «Katamarang ha?.. Aman, ne hoş bir ad! Bundan sonra biz de salımıza «Katamarang» deyeceğiz!»

Binbir zorluk çekerek işimizi bitirebilmiştik ama, şimdi de birer kürek bulmak gerekiyordu.

Biz uğraşırken, ortalık da kararmıştı. Parçalanmak tehlikesiyle karşı karşıya bulunan gemide isteristemez bir gece daha kalacaktık. Bütün gün ağzımıza bir lokma ekmek, bir yudum su koyacak vakit

bulamamıştık, yatmadan önce karnımızı doyurmaya bakmalıydık.

Adamakıllı doyduktan sonra da, bir gece öncekinden daha tasasız, yataklarımıza girdik.

⁂

Sabah olur olmaz, neşeyle ayaklandık. Çünkü, üzüntü gibi umut da insanı uyutmaz.

Kahvaltı ederken, çocuklara: «Aman, hayvancıklar aç kalmasın!» dedim. «Onlara yem verin. Yanlarına birkaç günlük yiyecek de bırakın. Belki kendimiz karaya çıktıktan sonra gelir, onları da kurtarabiliriz. O iş bitince, gemide işimize yarayabilecek ne varsa toplayın.»

Topladılar: Üç av tüfeği, saçmalarıyla, kurşunlarıyla, iki tabanca; hepimiz için birer av çantası; bir sandık; tuza basılmış et, peksimet; bir tencere; bir olta; bir kutu çivi, çekiç, kerpeten, keser, matkap...

Artık fıçıdan salımıza yerleşebilirdik. Tam o sırada horozlar ötmeye başladı. Sanki bize: «Gülegüle!» diyorlardı. Onları da yanımıza almaya karar verdim.

— «Biz onları besleyemezsek bile onlar bizi besler...» dedim. Horozlardan başka kazları, ördekleri, güvercinleri de yanımıza alabilirdik. On tavukla bir yaşlı horozu, bir de genç horozu, yarım bir fıçının içine soktuk. Üzerlerine de tahta çubuklar mıhlayarak güvenlik altına aldık. Geri kalan kanatlı hayvanlar kendiliklerinden karaya uçabilirlerdi.

Yola çıkmak için karımı bekliyorduk. Derken, o da, koltuğunun altında büyük bir torba ile, geldi, elindekini küçük oğlumuzun fıçısına attı. Çocuğun yumuşak bir yerde oturmasını sağlamak istemişti.

En öndeki fıçıda karım oturuyordu. İyiyürekli, aklı başında bir insandı. Onun yanında on yaşındaki oğlumuz Franz. Akıllı bir çocuktu ama, ne istediğini daha pek bilemiyordu. Üçüncüsünde en büyük oğlumuz Fritz bulunuyordu. Onaltı yaşındaydı; coşkun, aceleci bir gençti. Dördüncü fıçıya, silâhlarımızı, tavukları, yelken bezini yerleştirmiş, beşinciye de yiyeceklerimizi doldurmuştuk. Altıncı fıçıya Jack girmişti. Herkesin yardımına koşmaktan hoşlanan, azıcık uçarı, becerikli bir çocuktu o. Oniki yaşını daha yeni doldurmuştu. Yedinci fıçıda şu bizim tembel Ernst, kuruntu ile bakınıyordu. Ondört yaşındaydı bu oğlumuz. Anlayışlı bir çocuktu. Sekizinci fıçıda ben kürekleri kullanıyordum. Her birimizin ya-

nında araçlar da vardı. Ayrıca, herkese de birer kürek vermiştim. Yanlarına birer de cankurtaran almışlardı.

Sular çekilmişti. Bu durum küreklerimize yardım edebilirdi. Çocuklar dikkatle karaya bakıp bir şeyler keşfetmeye çalışıyorlardı. Fritz şahini andıran gözleriyle, hindistancevizi ağaçları gördüğünü söylüyordu. Ernst buna pek sevinmişti.

Gemideki iki köpek, uzaklaştığımızı görür görmez, sulara atılıp arkamızdan yüzmeye çalıştılar. İkisi de sala alamayacağımız kadar iriydiler. Jack: «Sala onlar da binerse çok ağır olur, batarız!» diyordu.

— «Bırak hayvanları gelsinler!» dedim. «Bizi korurlar. Avda da yardımcı olabilirler.»

Karaya yaklaştıkça görüyordum ki manzara hiç de umut verici değildi. Çıplak kayalardan orada aç, susuz kalacağımız anlaşılıyordu. Deniz durgundu, dalgalar hafif hafif kıyıya vuruyordu. Sular kayalara çarpan gemiden dökülmüş fıçılarla, sandıklarla doluydu... Yiyecek bir şeyler bulunur umuduyla, rastladığımız iki fıçıya doğru kürek çektim. Fritz'e de çekiç, ip, çivi almasını söyledim. Çocuk fıçıları yakaladı, sala sıkıca bağladı. Onları da arkamızdan sürükleyerek, yeniden yolumuza koyulduk.

İyice yaklaşınca, karanın vahşi görünüşü kayboldu. Yüksek hurma ağaçları yapraklarını sallıyorlardı. Kaptan köşkünden dürbünleri almadığıma pişman olmuştum. Neyse ki Jack, sevinçten sıçrayarak, cebinden küçük bir dürbün çıkardı, baktı. Kumsalın solunda daha iç açıcı şeyler gördüğünü söyledi. O yöne doğruldum ama, şiddetli bir akıntı yoluma engel oldu. Sular bizi gene kayalara doğru atıyordu. En sonunda, dar bir geçit gördük. Kazlarla, ördekler de o yana doğru yüzmeye başlayınca, yolumuzu daha iyi çizebildik.

Gide gide, bir koya ulaşmıştık. Son derece dikkatli davranarak, bir yere yanaştım. Kıyı fıçıların hizasındaydı. Kara üçgen biçimi bir düzlüktü. İki kaya yarığı arasında ucu yukarıya kalkmış, temeli suya doğru uzanmaktaydı.

Köpekler bizden az önce karaya çıkmışlardı. Toprağa ayak basar basmaz, hep birden yerlere kapanarak, kurtulmamıza yardım eden Tanrı'mıza dua ettik.

Getirdiğimiz sandıkları, fıçıları açınca, kurtarabildiğimiz şeylerin bize birhayli zaman bol bol yeteceğini görüp şaşırdık. Tavukları başı boş bıraktık, karınlarını doyurup bize yumurta yapsınlar deye. İş şimdi kendimize çadır kurabilecek bir yer aramaya

kalmıştı. Yanımızda yeteri kadar yelken bezi ile sağlam ip olduğu için çadırı pek güzel kurabilecektik.

Çocuklara kuru otla yosun toplamalarını söylemiştim. Hiç değilse sert toprağın üzerinde yatmak zorunda kalmayacaktık. Ben de, çadırdan oldukça uzakta, taştan bir ocak örmeye çalışıyordum. Çalı-çırpıyla hemen bir ateş yakıverdim. Çatırdayan alevler gökyüzüne yükselmekte gecikmedi.

Karım, yanında ahçı çıraklığını üstüne alan Franz'la birlikte, tencereye su doldurdu, et parçalarını koydu. Yemeğimiz pişmeye başlamıştı bile.

Franz: «Ne pişiriyorsun, anne?» deye sordu.

Annesi: «Etli çorba yapacağım.» dedi.

Çocuk şaşırdı:

— «Peki ama, burada eti ner'den bulacağız? Ne kasap var, ne bir şey!»

— «Senin tutkal sandığın şey iyice haşlanmış et dilimleridir, yavrum. Gemiye yeteri kadar hayvan yüklenemeyeceği için, bu çareye başvururlar.»

O aralık Fritz de tüfeğini doldurmuştu.

Ernst: «Çorak kıyıda dolaşmak ne işe yarar!» diyerek, deniz kıyısına doğru ilerledi. Jack da kayaların arasından midye toplamaya karar vermişti.

Tam bu sırada Jack'ın yürekler parçalayıcı çığlığını işittim. Hemen yanına koşarken elime de bal-

tayı almıştım. Oraya gelince, küçüğün, sığ bir yerde, dizlerine kadar suya girmiş olduğunu gördüm. Kocaman bir ıstakoz bacağından kıskıvrak yakalamıştı onu. Yavrucak bütün gücü ile hayvandan kendini kurtarmaya çalışıyordu. Ben koşunca ıstakoz hızla arkaya doğru atılıp uzaklaştı.

Oyunu yarıda bırakmaya hiç niyetli değildim. Istakozu yakalayıverdim. Çadıra götürürken, Jack avını annesine göstermek için eline almıştı. Istakoz kuyruğunu vurur vurmaz bırakmak zorunda kaldı. Jack, eline geçirdiği bir taşla, hayvanın kafasını eziverdi. Yerde öylece yattığını görünce pek sevinmişti. Yerde yatan cansız ıstakozu yakalayıp, annesinin mutfak olarak kullandığı yere götürdü.

Ernst: «Ben de yiyecek bir şeyler buldum!» deye bağırıyordu. Sonra boynunu büktü. «Ne yazık ki yakalayamadım.» dedi. «Çünkü suyun dibindeydi. Ayaklarımı ıslatmaktan çekindim.»

Jack: «Ben nasıl ıslattım?» deye karşılık verdi. «Belki de zahmete değer bir şeydir...»

Ernst: «Olabilir.» dedi. «İstiridyedir belki. Pek derinden yüzmüyordu.»

— «Madem öyle, git de bir dene bakalım!» dedim. «İşe yarayacak bir şeyse, bundan sonraki yemeğimiz olur. Bu durumda, herbirimiz bir şeyler

bulmaya çalışmalıyız. Ayaklarımızın ıslanmasına da önem vermemeli.»

Ernst: «Tuz da getirebiliriz!» dedi. «Kaya yarıklarından avuç dolusu tuz çıkar. Ben gördüm. Güneşte kurumuş. Tadı tam tuzdu.»

— «Koş git de bu önemli buluşundan alıp gel. Tuzsuz çorba içmek niyetinde değilsen, çabuk ol!» dedim.

Gerçekten, Ernst'in getirdiği tuzdu. Yalnız, çok pisti. İçine kumla toprak karışmıştı. Neyse, karım iyice temizleyerek çorbaya attı.

— «Çok lezzetli oldu!» deye müjde verdi bize. «Yalnız, bir şey var: Yemeğimizi nereye koyup yiyeceğiz?»

Sıcak tencereyi birer birer ağzımıza götürüp de karnımızı doyuracak değildik ya... İçindeki etleri de elle toplayamazdık elbet.

Ernst: «Midye kabuklarını kaşık gibi kullanamaz mıyız?» dedi.

— «Güzel bir buluş!» dedim. «Yalnız, kabukların sapı olmadığı için, etleri alırken gene ellerimizi tencerenin dibine kadar sokmak zorundayız. Ellerimizi iyi yıkayalım!»

Jack koşa koşa gitti, Ernst de arkasından. Kardeşi yanına gelinceye kadar Jack ayak bileklerine

kadar suya girmişti bile. Bol bol midye toplayıp, Ernst'e uzatıyordu.

Bir süre sonra ikisi de kucak dolusu midyeyle geldiler. Fritz de göründü.

Oldukça üzgün görünüyordu. «Sen bir şeyler bulamadın mı?» deye sordum.

— «Ne gezer!»

Tam o sırada Franz uzanıp Fritz'in arkasına doğru baktı. Sevinçle bağırdı:

— «Bulmuş! Bulmuş! Arkasında gizliyormuş!»

Bunun üzerine Fritz, gülerek, bulduğu şeyi ortaya çıkardı. Ancak, bu hayvancığın ne olduğunu bilmiyordu.

— «Domuza benziyor ama, domuz değil!» diyordu. «Otların arasında dolaşırken gördüm onu. Bir, toprağı kazıp kendine yeyecek bir şeyler arıyordu; bir, durup sanki toprakla yüzünü yıkar gibi yapıyordu. Nedir acaba bu hayvan!»

Jack atıldı:

— «Durun, durun bakayım!» dedi. «Ben bir kitapta bunun resmini görmüştüm. Domuz değil o. Bir kere, dişleri değişiktir, derileri de domuzdan daha çok yumuşaktır. Sanırım ona **«aguti»** diyorlar.»

— «Ernst haklı!» dedim. «Bulduğun hayvan bir

agutidir. Ağaç kovuklarında yaşar. Eti de çok yumuşaktır.»

Fritz bu buluşunun yanı-sıra başka şeyler de bulmuştu, anlatmaya başladı:

— «Derenin öte yanında birsürü fıçı, sandık, tahta parçaları var. Onları toplamayacak mıyız?» diyordu. «Sonra, gemiye gidip kurtarabileceğimiz şeyleri alıp buraya getirmeye çalışsak ya. Meselâ hayvanları. Hiç değilse ineği getirelim. İleride hayvanları otlatacak çayırlar var. Ne deye sanki bu kupkuru toprakta oturacakmışız?»

— «Sabırlı ol, Fritz, oğlum!» dedim. «Her şeyin sırası var. Yarın yeni bir gün doğacak. Sen bana şunu söyle şimdi: Yol arkadaşlarımızın izine rastlamadın mı hiç?»

— «Hayır, baba. Ne karada, ne de denizde hiçbir ize rastlamadım.»

Biz böyle konuşurken Jack da çakısıyla midyenin kabuğunu açmaya çalışıyordu ama, birtürlü açamıyordu. Gülerek, midyeleri ateşin üstüne koydum. Hepsi kendiliklerinden açılıverdiler.

— «Hadi, çocuklar!» dedim. «Boğazlarına düşkün olanların bayıldıkları bu lezzetli şeyleri biz de mideye indirelim!»

Yemeğimiz bitmişti. Güneş de batmak üzereydi. Kümes hayvanları çevremizi sarmışlar, bizden kalan kırıntıları toplamaya koyulmuşlardı. Güvercinlerimiz, birden havalanıp, yakınlardaki kayaların aralarına doğru uçtular. Tavuklar çadırın tepesine tünediler. Kazlarla ördekler, koyun bataklıklı kıyısında, gagalarıyla çayı karıştırıp vakvaklamaya koyuldular. Biz de artık yatmaya hazırlanıyorduk. Ne olur, ne olmaz deye, tüfeklerimizle tabancaları doldurduk. Uyumak üzere çadırımıza girdik. İçimiz umutla doluydu.

Gündüzün sıcağına karşı, gece çok soğuktu. Isınmak için birbirimize sokulmaktan başka çaremiz yoktu. Hepsi tatlı bir uykuya dalmışlardı. Ben nöbet tutuyordum. Karım uyanıncaya kadar uyumamak niyetindeydim. Yorgunluktan gözkapaklarım kapanıyordu. Derken, ben de uyumuşum. Böylece, bizi kurtaran kara parçasında ilk geceyi huzur içinde uyuyarak geçirdik.

Ortalık ağarmaya başlar başlamaz horoz öttü. Çabucak kalktım. O gün ne yapacağımızı karımla konuştum. İlk iş olarak, yol arkadaşlarımızı bulup durumumuzu bildirmek istiyordum. Karım, bunun için bütün ailenin yola çıkmasının doğru olmayacağını söylüyordu.

— «Üç küçükle ben burada kalırım, sen Fritz'le gider, arkadaşları ararsın.»

Fritz bir tüfekle av çantasını, bir de el çantası getirmişti. Tabanca ile kurşunları kemerime yerleştirdim. Peksimetleri ıslatmak için teneke bir kap bulmuştum.

Karım bizi kahvaltıya çağırıyordu. Jack'ın tuttuğu ıstakozu haşlamıştı. Istakoz pek sertti, tatsız-tuzsuz bir şeydi. Kalanını yol çantamıza yerleştirdiğimizde kimse bize yan gözle bakmadı.

Küçüklere annelerinin sözünü dinlemelerini tembih ettim. Ayrılmamız oldukça acı oldu. Bizce yabancı olan bu kıyılarda nelerle karşılaşacağımızı bilemiyorduk. Kendimizi korumak için de sadık köpeğimiz Kunt'u yanımıza almıştık.

İki saat kadar yürüdükten sonra, denizden biraz uzakta küçük bir ormana vardık. Durup, gölgede serinledikten sonra, çayın duru suyundan kana kana içtik. Hiç görmediğimiz türden kuşlar şakıyorlar, tatlı sesler çıkararak uçuyorlardı. Fritz, yaprakların arasında, maymuna benzer bir hayvan görmüştü. Kunt da huysuzlanmaya başlamıştı. Havlıyor, sesi ormanda çınlıyordu. Fritz, buluşundan dolayı kıvançla, başı havada gidiyordu. Birden, toprağı öptü. Ayağına büyücek yuvarlak bir şey takılmıştı. Hemen

yerden alıp: «Bu da, toparlak bir kuşun ölüsü olsa gerek!» deye gösterdi.

— «Buna ceviz derler!» dedim. «Hindistancevizi. Tüyleri olan her şeyi ilk bakışta kuş sanmamalısın. Okuduklarımızı hatırlasana. Hindistancevizinin tüylü, kalın bir kabuğu vardır. Şimdi bunu kesece-ğiz. Altında sert meyvasını bulacağız.»

Ne yazık ki içinden bozulmuş çekirdeklerden başka bir şey çıkmadı.

Fritz: «Hindistancevizinin içinde tatlı bir su vardır sanıyordum...» dedi. «Badem sübyesi gibi içilebilir bir su.»

—«Dediğin doğru. O su meyva hamken vardır, tıpkı bizdeki cevizler gibi. Meyva olgunlaştıkça, suyu da çekirdek haline gelip sertleşir. Bana kalırsa bunu buraya maymunlar sürüklemiş olmalı.»

Hindistancevizi yemeye heveslenmiştik. Başkalarını aramaya koyulduk. Uzun uzun aradıktan sonra bir tane bulabildik. Hiç bozulmamıştı bu. Birazını yedikten sonra, kalanını öğle yemeği için sakladık. Karnımız doymuştu, yolumuza yeniden koyulabilirdik artık. Bir ara sık ağaçların arasından geçmek zorunda kaldığımızdan, baltayla yol açmamız gerekiyordu. Fritz durmadan ortalığı kolluyordu. Bir ara:

«Baba, şuradaki ağaçlar ne acayip!» dedi. «Sanki gövdelerinde kursaklar var.»

Yaklaşınca, bunların sukabağı ağaçları olduğunu anladım. Fritz yere düşmüş bir kabak buldu. Bu kalın kabuklu şeyin çanak, kâse olarak nasıl kullanılabileceğini anlattım.

— «Vahşiler sukabağını hiç yanlarından ayırmazlar.» dedim. «Sulu şeyler koyup saklarlar, içinde yemek de pişirirler.»

Fritz: «Böyle şey olur mu!» deye şaştı. «Kabuk ateşte yanmaz mı?»

— «Kabukları ateşe dokundurmazlar ki. Ateşin üzerine asarlar.»

Fritz: «Öyleyse, birkaç tane alalım, tabak, kâse yaparız!» dedi. «Anneme mutfak takımı götürecek olursak hoşuna gider.»

Bunun üzerine, hemen elime bıçağımı alıp, su kabağını ortasından yarmaya başladım.

— «Nasıl böyle bir şeyi düşünebildin! Bak ne güzel bir çorba kâsesiyle bir de tabak çıkıverdi meydana!»

— «Gördün mü!» dedim. «İnsanın azıcık okumuş olması nekadar işe yarıyor!»

Sonra tabaklarımızı, kâselerimizi güneşe bıraktık. İçine kum doldurmayı da unutmadık. Çünkü ısı

kabukları kurutup küçültebilirdi. Mutfak takımlarımızı nereye bıraktığımızı işaret ettik. Dönüşte izlerini kaybetmeyecektik böylece.

Yolda giderken, Fritz kaşık yapmakla uğraşıyordu. Ben de bir hindistancevizinden bir başka kaşık yapma çabasındaydım o sırada. Ne yalan söyleyeyim, yaptıklarımız da pek ilkel şeylerdi, doğrusu.

— «Benim yaptığım kaşık da seninkinden iyi olmadı. Bunlarla çorba içebilmek için insanın ağzının kulaklarına kadar yırtık olması gerek!» dedim.

Böyle, güle-söyleye giderken, yol arkadaşlarımızı aramaktan da geri kalmıyorduk. Tam dört saatlik bir yolculuktan sonra, denize doğru uzanan sipsivri bir toprak parçasına rastladık. Oldukça yüksek bir tepeydi burası. Uzakları incelemek için çok uygun bir yer bulmuştuk. Kan-ter içinde, tepeye çıktık. Yanımızda çok iyi bir dürbün vardı. Ne yazık ki insan izine benzer hiçbir şey görünmüyordu. Doğa gözlerimizin önünde bütün güzelliğiyle yayılmaktaydı.

Bunun üzerine aşağıya indik, önceden gözümüze kestirdiğimiz ormana doğru yola koyulduk. Orada hurma ağaçları doluydu. Yalnız, ormana ulaşıncaya kadar, birbirine girmiş kamışların arasından yol bulup ilerlememiz gerekiyordu. Çok dikkatli yürü-

meliydik. Çünkü her adımda bir yılanın öldürücü dişlerine kurban gitmemiz işten bile değildi. Bu yüzden Kunt'un hep önümüzden gitmesi gerekiyordu. Hiç değilse o bizi uyarabilirdi, biz de ona göre davranırdık. Ayrıca, bir kamış koparıp elime almıştım. Yerde sürünen düşmanlara karşı tabancadan çok kamış işime yarayabilirdi. Birdenbire, kestiğim saptan bir özsu çıkmaya başladı. Merak ederek tadına baktım. Bunun şekerkamışı olduğunu anladım. Üstelik, bu su susuzluğumu da adamakıllı söndürmüştü. Oğluma bu buluşumu bildirmedim. Onun bunu kendi kendine bulmasını istiyordum.

— «Kendini savunabilmek için sen de bir kamış kes, Fritz!» dedim.

Çocuk hemen koştu, söylediğimi yaptı. İlk önce, hiçbir şeyin farkına varamamıştı. Kamışı değnek gibi kullanıyordu. Yılanlardan korunmak için sağa, sola savururken, kamış sıyrıldı, yapışkan özsu akmaya başladı. Bu durum çocuğun merakını çektiğinden, hemen o da tadına baktı. Parmağını yalamasıyla zıplaması bir oldu. Gülerek haykırıyordu:

— «Baba, baba! Şekerkamışı bu!»

Bir yandan da elindekini parça parça keşiyor,

durmadan ağzına götürüp emiyordu. Tatlı sular çenesinden aşağı akıyordu.

— «Çok susamıştım! Nekadar hoşuma gitti!» diyordu. «Eve giderken bol bol şekerkamışı götürelim, baba!»

— «Ona bir deyeceğim yok ama, pek ağırlık olmayacak kadar götürmeye çalış. Çünkü daha birsürü şey taşıyacağımız gibi, hayli de yol yürüyeceğiz.»

Ben istediğim kadar çenemi yorayım, oğlan on, onbeş kamış kesmişti bile. Çakıyla yapraklarını koparttı, koltuğunun altına yerleştirdi.

En sonunda, hurma ağaçlarının bulunduğu ormana ulaşmıştık. Kendimize dinlenecek yer aramak üzere ormanın içine daldık. Birden, sürülerle koca koca maymunlara rastladık. Köpeğimizin haykırışı onları iyice ürkütmüştü, ağaçların tepelerine kaçıyorlardı. Dişlerini gıcırdatarak, korkunç sesler çıkarıyorlardı. Ağaçların hindistancevizi ağacı olduğunu o zaman gördüm. Böylece, maymunların sayesinde, birkaç tane olmamış, süt dolu meyvayı ele geçirebileceğimizi düşündüm. Maymunlara taş atıyordum. Maymunlar kızmışlardı. Taklit merakına uyarak cevizleri koparıp koparıp bize doğru atmaya koyuldular. Başımıza gelmemesi için, durduğumuz yer-

de zıplıyorduk. Kısa zamanda yerler cevizle örtülmüştü bile.

Fritz kurnazlığımın para ettiğini görünce kahkahalarla gülmeye başladı. Taşıyabileceği kadar ceviz topladı yerden. Kucağımızdaki meyvaların tadını çıkarabilmek için, güvenilir bir yer aradık. Hindistancevizinin tadı hiç de umduğumuz gibi çıkmadı. Şekerkamışıyla tatlılaştırdık. Köpek de ıstakozdan kalma parçalarla karnını doyurdu.

Fritz, birkaç tane saplı hindistancevizini birbirine bağlayıp, şekerkamışı demetini de eline aldı, evin yolunu tuttuk. Derken yolda sızlanmaya başladı. Şekerkamışları omuzlarına ağır geliyordu. Yükünü durmadan bir omuzundan öbürüne aktarıyordu. Bir aralık durdu. İçini çekerek solumaya başladı.

— «Kamışların bukadar ağır olacağını hiç aklıma getirmemiştim!» dedi. «Gene de taşıyacağım ama, çünkü annemle kardeşlerimin de bundan yararlanmalarını istiyorum.»

— «Biraz sabırlı ol, Fritz'çiğim!» dedim. «Aisopos'ın masalındaki ekmek sepetini hatırlamıyor musun? Başlangıçta ağır gelmiş, sonra hafifleyivermişti. Senin yükün de gittikçe hafifleyecek. Çünkü eve gidinceye kadar, nasıl olsa birhaylisini haklarız. Bana şimdiden bir tane ver ki, hacı sopası gibi elime

alayım. Sen de kendin için bir tane hazırla. Geri kalanları da demet yap, tüfekle birlikte sırtına çaprazlama bağla. Böylece, daha kolay taşırsın.»

Sıcak gittikçe artıyor, susuzluğumuzu söndürebilmek için, durmadan şeker kamışlarından yararlanmaya bakıyorduk. Bu arada şekerin gittikçe ekşimekte olduğunu da fark etmiştik. Şekerin mayalandıkça ispirtolaştığını anlattım.

— «Eve sarhoş dönmemek için, biraz kendimizi tutmamız gerekiyor.» dedim.

Sukabaklarını bıraktığımız yere gelmiştik. Kabaklar güneşin altında iyice kurumuştu. Öyle ki eve kadar rahatça taşıyabilecektik.

Bu sırada, Kunt birdenbire koşmaya başladı. Ağaçların dibinde birsürü maymun toplanmış, neşe içinde oynaşıyorlardı. Maymunlar boş bulunmuşlardı. Biz onlara yaklaşıncaya kadar, kana susamış köpek yaşlı bir maymunu yakalayıp paralamıştı bile. Bir maymun yavrusu, dişleri birbirine vura vura, korku içinde, bu kanlı olayı seyrediyordu.

Fritz yaşlı maymunu kurtarabilmek için atıldı. Ne yazık ki geç kalmıştı. Küçük maymun birden çocuğun sırtına sıçrayıp, minicik elleriyle, onun kıvırcık saçlarına yapışmıştı.

Fritz haykırıyor, kıvranıyordu. Gülmekten katılıyordum. Oğlum için pek tehlike yoktu ama, yavrucak korkmuştu. Onu yatıştırmaya çalıştım.

— «Gerçekten, buna güzel bir savaş deyebiliriz!» dedim. «Zavallı yavrucak, annesini kaybettikten sonra, seni bir baba olarak görmek istiyor. Anlaşılan sende büyük bir benzerlik bulmuş olacak...»

Fritz: «Kurnaz hayvan!» deye söylendi. «İyiyürekli olduğumu anlamış olacak. Bana sığınan bir hayvana kötülük edemeyeceğimi biliyor ama, durmadan da saçlarımı yoluyor. Kuzum baba, şunu sırtımdan aşağı indir, n'olursun!»

Davetsiz misafiri, çocuğun sırtından tatlılıkla indirebildim. Ufacık bir çocuk gibi, kollarıma alıp iyice baktım. Kedi kadar bir şeydi. Zavallıya çok acıyordum. Anasız kalmıştı. Kendi kendini kurtaracak yaşta değildi ki...

— «Biçare yavrucak, sana ne yapabilirdim ki...» deye mırıldanıyordum. «Bu yoksul durumumuzda seni besleyemeyiz de. Doyuracak birçok kimse var ama, çalışacak olan pek az...»

Fritz: «Babacığım, sen onu bana bırak!» dedi. «Ben çaresine bakarım. Gemideki ineklerin, keçilerin sütünü sağıncaya kadar ona da hindistancevizi sütü içiririz.»

— «Peki!» dedim. «Sen, bu gülünç olduğu kadar tehlikeli durumda, pek cesur davrandın, doğrusu. Hele öfkeye kapılmayışın çok hoşuma gitti. Onun için, bu küçük yavruyu sana armağan ediyorum.»

Biz böyle konuşurken, köpeğimiz de maymunun etlerini temizlemekteydi. Engel olmadım. Nasıl olsa hayvancığı öldürmüştü artık.

Kunt'u beklemeden, biz yola koyulduk. Küçük maymun gene Fritz'in sırtına binmişti. Ben de şekerkamışını yüklendim. Bir çeyrek kadar sonra, Kunt koşa koşa bize yetişti. Fritz'in peşinden gelmeye koyuldu. Yalnız, çocuğun sırtındaki maymun yavrusu huysuzlanmaya başlamıştı. Arkasından, göğsüne doğru uzanıyor, onu rahatsız ediyordu. Oğlanın yaratma yeteneği uyanıverdi. Kunt'un boynuna bir ip geçirmiş, maymunu onun sırtına oturtmaya çalışıyor, bir yandan da köpekle tatlı tatlı konuşuyordu:

— «Madem annesine kötülük ettin, hiç değilse yavrusunu sırtında taşıyarak yardım et... Hadi bakayım!»

Kunt bu şakayı başka türlü anlamıştı. Homurdanıyor, tir-tir titreyen yavru maymuna saldırmaya kalkıyordu. Sonunda, Fritz ister-istemez maymuncuğu kucağına almak zorunda kaldı.

Böyle şeyler yüzünden yol bize çok kısa gelmişti. Büyük göle yaklaşmıştık. Çocukların yanında kalan öbür köpeğin havladığını duyuyorduk. Kunt gecelediğimiz yeri tanımıştı, arkadaşına karşılık veriyordu.

Karşıki kıyıdan sevgili eşimle çocuklarım bize el sallıyorlar, sevinç içinde bizi bekliyorlardı... En sonunda gelmiştik. Sevdiklerimizin kollarına sevinçle atıldık.

Çocuklar, bizi görür görmez: «Maymun! Maymun!» deye bağırışmaya başlamışlardı. «Nereden buldunuz bunu?» diyorlardı. «Peki ama, ne yedireceğiz bu hayvancağıza? O değnekler de ne? O cevizler ne?..»

Bu birsürü soruya ne karşılık vereceğimizi şaşırmıştık. Hepsi bağırışıyordu. Ancak ortalık biraz yatıştıktan sonra, konuşma fırsatı bulabildim.

— «Birsürü güzel şey getirdik size. Yalnız, yol arkadaşlarımızdan tek kişiye bile rastlayamadık. Eşim: «Ne yapalım!» dedi. «Kendimizi kurtardığımıza şükredelim. Bak, hep bir aradayız burada. Bilsen, sizi beklerken nekadar meraklandım, ne üzüldüm! Şimdi otur da neler yaptığınızı anlat. Sırtındakileri yere bıraksana!»

Jack tüfeğimi aldı, Ernst hindistancevizlerini,

Franz da sukabaklarını. Eşim sırtımdaki avcı ceketini çıkarmama yardım ediyordu.

Yolculuğumuzu anlatarak, bulduğumuz şeyleri birer birer gösterdim. Karımın hoşuna en çok yaptığım tabaklarla kaşıklar gitmişti. Çünkü bunlara her zaman ihtiyacımız olacaktı.

Konuşarak eşimin yemek pişirdiği yere ulaştık. Bir de ne görelim! Şahane bir yemek hazırlanmamış mı! Ateşin bir yanında, tahtadan şişlere geçirilmiş çeşitli balıklar kızarıyor, öbür yanında da bir kaz pişiyordu. Akan yağ büyük bir kavkıya dolmaktaydı. Alevlerin tam ortasında kaynamakta olan kocaman bir tencereden mis gibi etsuyu kokusu yayılıyordu. Ateşin arkasında, gemiden kurtardığımız fıçılardan biri açılmıştı, içindeki peynir gerçekten ağız sulandırıcıydı. Sukabağından yaptığımız sofra takımı yemekte çok işimize yaradı.

Eşim o gün kuru ot toplamak inceliğini de göstermişti. Hiç değilse bir gece öncekinden daha yumuşak bir yatakta yatabilecektik. Tavuklar, kazlar, ördekler bir akşam önceki yerlerine çekilmişlerdi. Bizim de çok uykumuz gelmişti. Yemekten sonra, hemen çadırımıza girdik.

Daha kendimi uykuya vermemiştim ki, tavukların gürültüsüyle doğruldum. Köpekler de deli gibi

havlıyordu. Fritz'le annesi de uyanmışlardı. Ellerimize tüfekleri almamızla kendimizi çadırın önünde bulmamız bir oldu.

Ay ışığında gördüğümüz bizi korkudan çılgına döndürdü. On, onbeş çakal köpeklerin çevresini sarmıştı. Zavallıcıklar cesaretle savaşıyorlardı; çakalların üçünü, dördünü yere sermişlerdi bile. Öylesine ki, öbürleri korka korka uzaktan bakıyor, köpeklerin çevresinde bağırışa-çağırışa dönüyorlardı. Köpekler, bir o yana, bir bu yana dönüp, düşmanlarını yaklaştırmamaya çalışıyorlardı.

Fritz'le birlikte tüfeklerin tetiğine bastık. İki çakalı daha ötekilerin yanına seriverdik. Geri kalanlar da daha önce kaçan arkadaşlarının arkasından, yaralı bacaklarıyla, koşuştular; daha doğrusu, koşmaya çabalıyorlardı. Kunt'la Bill yaralı hayvanları yakaladıkları gibi yere serdiler.

Savaş sona ermişti. Bizim iki köpek, kendi kardeşleri sayılan hayvanların etlerini iştahla yediler. Oysa, köpekler, ne tilki yerler, ne de kurt. Onları kendilerine yakın sayarlar. Bizimkiler, ne yapsınlar, o gün iyice doymamışlardı.

Ortalık yatışmıştı. Fritz öldürdüğü çakalı da çadıra sokmak istiyordu. Ertesi sabah kardeşlerine gösterip övünecekti.

— «Bizim iki köpeğe, doyuracak kadar yiyecek bulamazsak, bu çakalı da verebiliriz...» dedim. «Hiç değilse cesaretlerinin armağanı olur.»

Sabaha kadar deliksiz bir uyku çektik. Horoz sesiyle uyandım. İlk işim karımı kaldırmak oldu. Çünkü kendisiyle başbaşa kalıp, o gün neler yapacağımızı tasarlamak istiyordum.

— «Ah! sevgili karıcığım!» dedim. «Yapılacak okadar iş var ki, nereden başlayacağımı bilemiyorum. Kalan hayvanları kaybetmek istemiyorsak, gemiye gidip onları almalıyız. Üstelik, işe yarayacak birsürü eşya var orada. Karada yapılacak işler de cabası. Her şeyden önce kendimize uygun bir barınak sağlamamız gerekiyor.»

— «Düzenli bir çalışmayla her şeyi birer birer yapabiliriz...» dedi. «İşe önce gemiden başlayalım istersen. Öbürleri nasıl olsa yavaş yavaş kendiliğinden olacaktır.»

Hemen ayağa kalktım.

— «Çocuklar, kalkın artık!» deye seslendim. «Gün doğdu, bugün pek çok işimiz var.»

Küçük adamlar ağır ağır gerinerek uyanabildiler. Yalnız, Fritz ötekilerden önce uyanmış, yatakların üzerinden sıçrayarak çakalını görmek üzere dışarı fırlamıştı. Hayvanı getirip çadırın kapısı önüne

dikti. Köpekler, düşmanlarını canlı sandıkları için, havlamaya, sıçramaya başladılar. Fritz binbir zorlukla onları yatıştırdı. Çadırdakiler köpeklerin gürültüsünü merak etmişlerdi. Sıra ile dışarıya fırladılar. Maymun da onların arkasından koştu. Çakalı görür görmez, geri döndü, çadırın en uzak köşesine kaçtı. Oğlanlar bu yabancı hayvanın nereden geldiğini anlayamamışlardı. Ernst onu tilki sanmıştı. Jack kurt sandı, Franz da sarı bir köpeğe benzetiyordu.

Fritz kardeşleriyle alay etmeye başlamıştı. Hepsi öfkelendiler ama, ağabeyleri olup biteni anlatınca barıştılar.

Fritz: «Gemiden çivili tasma bulup da köpeklere taksak iyi olur...» diyordu. «Çünkü çakallar bir kere izimizi buldular, gene geleceklerdir.»

Fıçıdan yaptığımız sala binerken, karada kalanlara yelken bezini bir sopaya bağlayıp bayrak gibi yere dikmelerini tembih ettim. Bu bayrağı gemiden dürbünle görebilirdik. Bir şey olur da direk devrilecek olursa, bu bize geri dönmemiz için işaret olacaktı. Yanımıza tüfeklerimizden başka bir şey almamıştık. Nasıl olsa gemide istediğimiz kadar yiyecek bulabilecektik. Maymunu da yanımıza aldık. Fritz ona keçi sütü içirmek hevesindeydi.

Gemiye gelince, Fritz güverteye atıldı. Hayvanlar oradaydı. Ben de arkasından gittim. Kendi kendilerine bırakılmış hayvancıklar! Bizi görünce nasıl da bağrışmaya başladılar! Yiyecek ihtiyacından çok, insan yakınlığını özlemişlerdi. Maymun hemen bir keçinin memelerine yapışmıştı. Yüzünü buruşturarak, alışmadığı sütü emmeye çalışıyordu. Gittikçe de zevk aldığı belli oluyordu.

Fritz maymunun bu sütü sevdiğini görünce, yorulmasın deye, kendi eliyle keçiyi sağıp sütünü bir şişeye doldurdu, hayvancağızı öyle beslemeye başladı.

En önemli işimiz salımıza bir direkle yelken sağlamaktı. Böylece, rüzgârdan yararlanarak, fıçıdan yapılma gemimizi kolaylıkla sürebilirdik. Yelkenlerin durduğu yerden, büyük bir bıranda bezinden üçgen biçimi bir yelken kestim. Bir de direğe takmak için makara bulmuştum. O arada Fritz bizim teknede direği geçireceğimiz deliği açmıştı bile. Batan gemiyi, alt-üst edip, korsanlar gibi soymuştuk. Bu arada gerek avlanmak, gerek yırtıcı hayvanlardan kendimizi korumak için kurşun, mermi gibi şeyleri de almayı unutmadık. Bunların hepsini bir araya yığdım. Kaptan köşkünde gümüş takımlarla gümüş eşya vardı. Birçok tabak çeşidi, tepsiler, kâseler de

gözümüze ilişiverdi. Bunları da güzelce sarıp sarmaladık. Mutfakta yemek pişirmeye yarayabilecek ne bulduksa yüklendik. Üstelik en iyi cinsten sucuk da bulmamış mıydım? Birkaç torba buğday, mısır, buna benzer erzak çok işimize yarayacaktı.

Fritz yattığımız yatakların pek sert olduğunu söyleyince, hemen hamaklara, battaniyelere saldırdım. Fritz de birtürlü silâha doyamıyordu. Eline nekadar tüfek, kılıç geçirdiyse hepsini sala aktarıyordu. En nihayet ufak bir fıçı kükürtle halat, bir de yelken bezi topunu da sırtladık.

Ortalık iyice kararmıştı. Kazaya uğramış geminin yarısı batmıştı, orada kalamazdık. Çünkü onun ne olacağı belli değildi. Salımızda geceledik.

Sabah, ortalık ağarmaya başlar başlamaz, kalktık.

— «Fritz,» dedim, «gemide kalan hayvancıklara daha çok acıyorum şimdi. Gemi batarsa bu zavallılara yazık olur. Hiç değilse birkaçını kıyıya çıkarmanın çaresini bulabilseydik...»

— «Acaba bir sal yapıp da hepsini birden karaya götüremez miyiz, baba?»

— «Düşünsene, yavrucuğum! Sal yapmak ne uzun iş! Ayrıca, ineği, eşeği, gebe domuzu nasıl sala indirebiliriz? Rahat dururlar mı sanıyorsun?»

— «Öyleyse domuzu denize yuvarlarız. Koca karnıyla ne güzel yüzer! Bir de ip bağlar, çekmeye çalışırız... Olmaz mı?»

— «Dediğin domuza olur belki ama, bence keçilerle, koyunları kurtarabilsek daha iyi olmaz mı?»

— «Herbirine can kurtaran yeleği geçirelim. Yüze-yüze arkamızdan gelsinler.»

— «Ah! benim akıllı oğlum! Hadi bakalım, öyleyse, iş başına... Bir deneyelim!»

Güverteye çıktık. Neşeli bir kuzucuk, birden, mantar gövdeli bir yaratık haline gelivermişti. İlk iş onu denize fırlatmak oldu. Korkuyla, umutla, merakla arkasından bakakalmıştım. Su birden hayvancağızın üstüne kadar çıkıverdi. Sonra korkudan şaşkın şaşkın bakan yavrucak suyun üstüne çıktı. Hopluyor, zıplıyor, böylece de ister-istemez yüzüyordu.

Sevinçten yerimde duramıyordum.

— «Bu hayvanlar bizim oldu demektir!» deye haykırdım. «Büyükbaşhayvanlar için de bir çare buluruz elbette!»

Fritz, biz hazırlanıncaya kadar kuzuyu suda bırakmanın doğru olmayacağını düşünerek, denize daldı, kuzuyu gemiye aldı.

Dört su fıçısı bulup içlerini boşalttım, ağızlarını yeniden kapadım. İkişer ikişer bağladıktan son-

ra boylu boyunca yelken bezi mıhladım. Bu bez eşekle domuzun karınlarının altından geçirilecek, ayakta durmalarına yardım edecekti. Fıçıları da karınlarına bağladıktan sonra hayvanlar hazırlanmış oldu. Boş kalan yerleri samanla doldurmuştuk. Böylece bir yerlerinin acımasını önlemiş oluyorduk.

Sıra küçükbaş hayvanlardaydı. Bunları da yoluna koymak zor olmadı. Yalnız, domuzda hayli sıkıntı çektiğimizi söyleyebilirim. Isırmaması için ağzını iyice kapadıktan sonra, karnının altından bir cankurtaran yeleği geçirdik. Geminin yanından bir delik açmıştık. Hayvanları oradan suya atlatacaktık. İlk önce eşekten işe başlamak istedik. Güverteden hızla hayvanı suya ittik. Su birdenbire bütün gövdesini kapladıysa da biraz sonra eşek suyun üstüne çıkıp yüzmeye başlamıştı bile. Öyle güzel yüzüyordu ki alkışlamamak elde değildi. Sıra ineğe gelince o da eşekten aşağı kalmadı. Küçükbaş hayvanlar da uslu uslu yüzmeye çalıştılar. Yalnız domuz çok öfkeliydi. Öyle hızlı yüzüyordu ki, ötekilerden çok uzaklara gitmişti. Neyse ki karaya doğru yüzüyordu.

Biz de, sırtımıza can kurtaran yeleklerini geçirip, salımıza bindik. Yüzen sürünün tam ortasındaydık. İplerin ucundaki tahta parçaları sayesinde hepsini bağladık, kıyıya doğru yol almaya başladık.

Birden Fritz bir çığlık kopardı:

— «Her şey bitti, her şey bitti!»

Hızla bize doğru gelmekte olan bir büyük balık gördüm.

— «Köpekbalığı!» deye bağırdım. «Çabuk bana bir tüfek ver, kendin de tüfeğini al. Dur!.. Yakınımıza gelene kadar bekle, öyle ateş et. Başından vurmaya çalış... Hadi!»

Fritz'in tüfeğinden çıkan kurşunlar köpekbalığının başını parçalamıştı. Az sonra hayvan sularda kayboldu.

— «Belki gene gelir, tüfeğini hazırla!» dedim.

Bekledik ama, başka köpekbalıkları görünmedi. Gelselerdi bile bizim yaraladığımız balığa saldırırlardı. En sonunda rahatça yolumuza devam edebilirdik.

Kıyıya çıkar çıkmaz, hayvanların iplerini çözdük. Bir sevinç çığlığı koptu. Oğlanlar güle, oynaya bize doğru koşuyorlardı. Anneleri de arkalarından.

Sevinç haykırışmaları bittikten sonra, çimenlere uzanarak, serüvenlerimizi anlatmaya koyulduk.

Jack hayvanların yanına gitti. Cankurtaran yeleklerini çıkardı. Hâlâ gövdesine bağlı fıçılarla şaşkın şaşkın dolaşan eşeği de yükünden kurtardı. Son-

ra da çıkıp hayvanın sırtına oturdu. Eşek öfkesinden çocuğu yere atmaya çalışıyordu.

Bu durum bizi kahkahalarla güldürdü. En çok gülen de bendim. Çocuğu eşeğin sırtından indirirken, beline sarı bir deri kemer bağlamış olduğunu gördüm. Üstelik, kemerde birkaç küçük tabanca da takılıydı.

— «Bu kaçakçı kıyafeti de ner'den çıktı?»

— «Kendi eserim!» deye böbürlendi. «Köpeklere de baksana!»

Köpeklerin boynuna da deriden tasmalar takılmış olduğunu gördüm. Üzerlerindeki çivi uçları, gerçekten, korunma silâhı işini görebilecekti.

— «Bunları sen yaptınsa, yaman bir şey doğrusu!»

— «Evet, ben yaptım. Yalnız, dikişlerini annem dikti.»

— «Peki ama, deriyi, ipliği, dikiş iğnesini ner' den buldunuz?»

Karım: «Deriyi Fritz'in çakalı sağladı bize!» dedi. «İğne iplik de bir ev kadınının her zaman yanında bulunmalı. Siz erkekler büyük şeyler düşünürsünüz, ufak-tefek şeyler gözünüzden kaçar. Ben torbama iğne-iplik gibi gerekli şeyleri koymuştum. Epeyce işimize yarayabilir...»

Akşam yemeği için biz sucuğu ortaya çıkardık. Onlar da yumurta getirdiler.

Ernst: «Kaplumbağa yumurtası bunlar!» dedi. «Çünkü bembeyaz yuvarlacık şeyler. Üstelik de deniz kıyısında bulduk.»

— «Oğlum, söylediğin doğru olabilir ama, nasıl buldunuz bunları, onu anlatsana!» dedim.

Eşim: «Bunlar hep bugünkü serüvenimizle ilgili!» deye söze başladı. «Müsaade edersen hepsini anlatayım.»

Yemek yerken, karım tatlı tatlı anlatıyordu:

II

YENİ EVİMİZ

SABAH erkenden kalktık. Sizin pek çabuk dönmeyeceğinizi anlayınca, neler yapabileceğimizi kararlaştırdık. Daha rahat oturabileceğimiz bir yer aramak niyetindeydik. Oğlanlar hemen neşelenivermişlerdi. Tüfeklere kurşun koydular. Tavşan tutmak için gereken kapanları aldılar. Bana su şişesiyle el baltası kalmıştı taşımak için. İki köpeği almayı uygun bulduk, çayın yolunu tutturduk.

Kunt, daha önce oralara sizinle gittiği için bize iyi bir kılavuz oldu, geçtiğiniz yerlere götürdü bizi. Sonra daha içerilere daldık.

Yüksek otların arasına girince yürümemiz zorlaşıverdi. Birsürü yabani kuş haykırışarak karşıladı bizi. Onlar kanat çırpıp uçarken, çocuklar hemen nişan almaya kalktılar. Ağaçlar yüksekti, vuramayacaklarını söyledim. Görsen ne ağaçlardı! Ömründe

bukadar büyük bir ağaç görmemişsindir. Uzaktan orman sandığımız da on, oniki ağaçtan ibaret bir yermiş. Yayılmış güçlü kökleri, çok iri gövdeleri vardı. Jack bu ağaçlardan birine çıktı. Gövdesinin çapını ölçtü. Onbir metre kadarmış. Çevresi tam kırk adımda dolaşılıyor. Dalların başladığı yere kadar ağacın yüksekliği yirmi metre var. Yaprakları, dalları öyle sık ki, güzel gölge veriyor altına. Yaprakları ceviz yaprağına benziyor ama, meyva falan görmedim üstünde. Bu ağaçların altı çimenle örtülmüş. Ne çalılık var, ne de diken. Orada rahatça yaşanılabilir.

«Bu yüksek ağaçlardan birinin üstünde kendimize bir yer yapsak!» deye düşündüm. Ne dersin bilmem? Daha uzaklara da baktım. Orası kadar hoş, çekici bir yer yok.

Yeniden yolumuza koyulduk. Bir ara, Bill'in kumdan yuvarlak bir şey çekmeye çalıştığını gördüm. Ernst ilgisizce seyrederken: «Bunlar kaplumbağa yumurtaları!» dedi.

— «Aman, ne iyi!» dedim. «Kurtarabildiğimiz kadarını alalım.»

Köpeklerden yumurtaları kurtarmak çok zordu. Gene de onbeş, yirmi tane kadar yumurta topladık. Bunlarla torbalarımızı doldurduk.

İşte, sevgili kocacığım, bugünkü gezintimizin hikâyesi. Hemen yarın buradan taşınıp, o güzel ağaçların tepesine yerleşelim.

— «Rahat edebilmek için bula bula ağaçların tepesini mi buldun!» dedim. «Yirmi metre yükseklikteki ağaçta tavuklar gibi mi tüneyeceğiz? Oraya nasıl çıkarız? Balon bulmaya kalksan, kolay kolay bulamayız ki!»

— «Sen alay et dur bakalım. Buluşum hiç de yabana atılacak cinsten değil. Hiç değilse geceleri çakallardan falan uzak kalırız.»

— «Hele bir bakalım... Düşünürüz.» dedim.

Akşam yemeğimiz bitmiş, karanlık da iyice basmıştı. Sıra ile çadıra girip, dağ sıçanı gibi, sabaha kadar derin bir uyku çektik.

Sabah, karımla karşı karşıya oturunca: «Kadınım,» dedim, «dün akşam bana zor bir ödev yükledin. Bu işi biraz daha derince konuşmamız gerekiyor. Biraz daha sabırlı olup da, gemiden taşınabilecek şeyleri topladıktan sonra kendimize başka bir yer arasak nasıl olur?»

— «Öyleyse buradan taşınmak için daha çok

bekleyeceğiz demektir! Peki, sana hak veriyorum ama, yapılacak işlere tez elden başlamalısın. Yalnız, barutları burada bırakmayacağını umarım. Bukadar bol barut yanında yaşamaktan korkuyorum.»

— «Olur.» dedim. «Bugün çayın üzerine köprü kuracağım, kolay taşınmak için. Sonra, barutu güvenilir bir yere saklarım.»

Böylece, şimdiye kadar oturduğumuz yeri değiştirmek işi yoluna konulmuş oldu. Çocukları uyandırıp o gün yapılacak işleri anlattık. Çok sevindiler.

Ernst benimle geleceği için sevincinden zıp-zıp zıplıyordu. Rüzgâr elverişli olduğu için yelken güzellikle açılmış, ilerlememizi sağlıyordu. Gemiye kadar gitmemize kalmadı, kumsaldan biraz ötede, gözüme ufak bir ada ilişti. Sular gemiden birsürü tahta parçası, kereste getirip bırakmıştı buraya. Öyle ki, ihtiyacımız olan şeyleri oradan rahatlıkla sağlayabildik. Hepsini sal haline getirip teknemize bağladık. Dönüş yoluna koyulduk. Dört saat sonra da yerimizdeydik. Başarımızdan ötürü göğsümüz kabarıyordu.

Yelkeni indirdik, eski iskeleye yanaştık. Bizimkilerden hiçbiri görünmemişti ama, artık korkmuyordum. İkimiz bir ağızdan seslendik. Az sonra karımla çocuklar göründü. Herbirinin elinde içi dolu

birer mendil vardı, Franz'ın elinde de tahta parçasına bağlı bir balık ağı.

Jack dayanamadı, elindeki mendili havaya kaldırarak, içindeki nefis yengeçleri yere serpip, bize göstermeye başladı. Anneleri de hayli yengeç tutmuştu. Hepsi yakaladıklarını yere bırakınca, gözümüzün önünde pırıltılı bir küme kıvranmaya başladı. Kendilerini serbest bulunca hayvancıklar sağa, sola kaçışmaya koyuldular. Oğlanlar yengeçleri tutabilmek için çırpınıyorlar, kimi zıplayarak, kimi eğilerek koşuşuyorlardı. Bir yandan da kahkaha ile gülmekten kendilerini alamıyorlardı. Doğrusu, görülecek şeydi!

— «Ya, babacığım,» diyordu Jack, «bunlar yenecek cinsten değil mi? Öyle bol ki! Belki bin tane. Biz ancak ikiyüz kadarını eve götürebileceğiz... Görüyorsun ya, aralarında ne de irileri var. Hele kıskaçları ne korkunç!»

— «Öyle ama, bu yengeçleri hanginiz buldu, söyleyin bakalım. Sen bulmuşsundur, sağlam!»

Jack: «Hayır! Ağzının tadını bilen bu küçük buldu!» dedi, Franz'ı gösterdi. «Koşup, anneme haber veren o... Gidip balık ağını yakalayan, dizlerine kadar suya batan o. Bakın anlatayım bu maskaraları avlamaya nasıl kalktığımızı... Annem dikiş dikiyor-

du. Ben de Fritz'in maymununu omzuma aldım, Franz'la birlikte çaya doğru yürüdüm. Köprünün en iyi nerede kurulabileceğini araştıracaktım.»

— «Her zaman dalgın dalgın gezerdin, kırk yılda-bir işe yarayacak bir şey düşünmüşsün. Bakalım, uygun bulduğun yeri bize göster de, yanında çalışmaya başlayalım.»

— «Tamam!.. Neresi olduğunu sonra gösteririm size.»

O gün yaptıklarımızı karşılıklı anlattıktan sonra, karım yengeçleri haşlamaya gitti. Biz de getirdiğimiz tahta parçalarını kıyıya yolladık.

Basit de olsa, yapacağımız işlere bir hal çaresi bulmamız gerekiyordu. Hayvanlara takılacak eğerimiz falan yoktu. Eskimolar aklıma geliverdi. Eskimolar hayvanları kızaklarına koşarlarken, uzun bir ipi hayvanın boynundan ilmik yapıp bacaklarının arasından doğru arkaya atarak kızağa bağlarlardı. İneği de böyle bağlayabilirdik.

Sonra salımızı, parçalar halinde, çaya, bizim küçük ustabaşının uygun bulduğu yere getirdik. Orada köprü yapılmasını ben de uygun bulmuştum. Çayın bu iki yakası birbirine çok yakındı. Üstelik, burada yaşlı bir ağacın gövdesi de bulunuyordu. Hiç değilse bu gövdeye kalın kalaslar dayayabilirdim.

Öteki yanda da birkaç güçlü ağaç dayanak olarak kullanılabilirdi.

En büyük zorluk, yedi, sekiz metre uzunluğunda olan ağır kalasları çayın üzerinden geçirmekteydi. İşe ilk önce, kalası kıyının uzunluğunca, ağaç gövdesinin arkasına sağlamca bağlamakla başladık. Böylece kendi kendine dönebilecekti. Kalasın öbür ucuna sağlam bir ip bağladım. İpi de uygun boyda bir taşa bağlayarak çaya fırlattım. Elime makaralı palanga ile bir balta aldım. Taştan taşa atlaya atlaya palangayı bir ağaca sımsıkı düğümledim. Önden fırlattığım ipi çektim. Ucunu elimde tutarak, beri yana, kıyıya döndüm. Artık iş kolaylaşmıştı.

İnekle eşeği bu ipin ucuna bağladım. Hafif bollaştırıp çektim. Kalas ağaç gövdesinin çevresinde biraz döndü. Uzun, ağır ucu çayın üzerinde yüzmeye başlamıştı bile. Kısa zaman sonra kalas öteki yakaya ulaştı. Ağırlığı sayesinde oraya kolaylıkla da oturdu. İkinci, üçüncü kalası karşıya gene böyle geçirdik.

Artık, yapacağımız iş köprünün döşemesini yerleştirmekti. Bu iş de çabucak oluverdi. En sonunda köprü gözlerimizin önünde belirmişti. Çocuklar bundan, öylesine sevinç duyuyorlardı ki, kendilerinden geçerek köprünün üstünde sıçrayıp oynamaya ko-

yuldular. Ben de zıplamaya başlayacaktım ner'deyse, doğrusunu isterseniz.

Köprünün yapılması bizi yormuştu. Akşam olurken, öylesine bitkin düşmüştük ki, aklımız yemek yeyip yatmaktaydı.

Ertesi sabah oğlanlara inekle eşeği yük taşımak üzere hazırlamalarını söyledim. İkisine de karımın büyük bir sabırla diktiği heybeler takılacaktı.

Hayvanlara, yiyecek, mutfak eşyası, araçlar, ipler gibi gerekli şeyleri yükledik. En sonra, hamaklarla battaniyelerimizi de yükleyeceğim sırada, karım koşa koşa geldi.

— «Tavukları bu gece burada bırakamayız!» dedi. «Ayrıca Franz'ı eşeğe bindirmek istiyorum. Geçen sefer, yolda bana çok engel olmuştu. Bir de benim o tılsımlı torbamı da şuraya yerleştiriverelim...»

— «Yükleyecek eşyan ne de çokmuş!» dedim. «Bakalım, istediğini belki yapabiliriz.»

Bu arada öteki çocuklar tavuklarla güvercinlerin arkasından koştular ama, birini bile tutamadılar. Her biri bir yana kaçıvermişti. Çocuklar, üzülerek, geri döndüler.

Anneleri: «Üzülmeyin, nasıl olsa yakalarız!» dedi.

Çocuklar: «Evet, evet!» deye bağırdılar. «Pek eğlenceli bir şey olacak. Biz de görmek isteriz.»

Karım: «Şimdi görürsünüz!» dedi. «Kafasını işletmeyi bilen kimse, koşan, kovalayandan daha çok ilerler.»

Tılsımlı torbasına sakladığı yemleri dağıtmak için, tavuklarla güvercinleri tatlı tatlı çağırıyordu. Biraz sonra hayvancıklar daha yakına geldiler. Karım, torbasında kalan yemleri de çadırın açık kapısından içeri atmıştı. Tavuklar, güvercinler içeriye dalıverdiler. Orada daha rahat yem yeyebileceklerini anlamışlardı. Kadınım çadırın açık yerini sıkıca kapamış, zevkle karınlarını doyurmakta olan yaratıklar içeride kalmışlardı.

Karım: «İşte, her şeyi bilirim iddiasındaki efendiler!» deye söylendi. «Sözümü yerine getirdim mi? Lütfen söyleyin!..»

Jack hızla çadıra girdi, tıpkı tilkinin kümese süzülmesi gibi. Hayvanları teker teker yakalayıp bize uzatmaya başladı. Biz de çabucak bacaklarını bağlıyor, ineğin yüküne ekliyorduk bunları.

Eski yerimizde bırakmamız gereken şeylerin hepsini yağmurdan, güneşten korumak için çadıra taşıdık. Fıçıları da çadırın açılan önüne dizdik. Yola koyulduk.

Herbirimizde silâh vardı, av çantalarımız da sırtımızda asılıydı. Neşe içinde bir yolculuk yapıyorduk... Fritz'le karım önden gidiyorlardı. Maymun keçilerden birinin sırtına binmişti, pek nazlı bir duruşu vardı. Ernst arkadan gelen koyunlara çobanlık ediyordu. En arkada da, güçlü bir bekçi olarak ben yürüyordum. İki yanımdan da, yaverlerim gibi, köpekler geliyordu. Köprüye kadar sağ-esen geldik. Orada domuz da bize katılarak kafileyi renklendirdi. Dikkafalılık ettiği için, domuzu öteki hayvanlarla bir araya getirmek zor olacaktı. Neyse ki, bizim yola düzüldüğümüzü görünce, hiç kafa tutmadan, o da yürümeye koyuldu. Yalnız, bu işten hiç hoşlanmadığını da homurtularıyla belli ediyordu.

En sonunda, yeni evimiz olarak seçtiğimiz yere ulaşabildik.

Ernst, dayanamayarak bağırdı:

— «Aman, ne biçim ağaç bunlar! Aman, ne büyük şeyler!..»

Ben de: «Evet!» dedim. «Hayalimde böylesini canlandırmamıştım doğrusu. Sağol, karıcığım! Burada oturmak ne hoş olacak! Kendimizi hayvanlardan korumuş olacağız. Ağaca en iyi tırmanabilen ayı bile bunlara çıkamaz.» Çimenlerin üzerine oturup, nasıl yerleşeceğimizi düşündük. Ağacın tepesine na-

sıl çıkılacaktı? Bunun için çareler arıyordum durmadan.

Ben eşimle bu konuyu incelerken Fritz, ortadan kaybolmuştu. O sırada bir silâh sesi işittik. Arkasından bir daha! Av meraklısı oğlan: «Tamam! Vurdum!» deye bağırıyordu.

Sevinç içinde koşup yanımıza geldi.

— «Şuna bakın! ne güzel bir tekir kedi!»

— «Güvercinlerle tavuklara gerçekten hizmette bulundun... Bu haylaz bizim tavuk kızartması yememizi engelleyecekti. Bak bakalım bunun gibi daha başka korsanlar var mı. Dikkat et. Böyle hayvanlar yerleşirse burada, halimiz ne olur! Anlat bakalım şimdi, bunu nasıl vurdun?»

— «Tabanca ile vurdum, baba. Baktım dalların arasında bir şey kıpırdıyor... Yavaşça yakınına gittim. Bir tekir kedi! Ateş ettim, ayaklarımın dibine serildi. Sonra, yarasına rağmen, gene de ağaca tırmanmaya kalktı. Bir daha ateş ettim. Gene yere düştü... bir daha kalkmamak üzere!»

— «Talihli olduğunu söyleyebilirsin, oğlum. İyi ki öfkeyle üstüne saldırmamış. Çünkü bu hayvanlar bir kere gözleri döndükten sonra, pek şakadan anlamazlar.»

— «Bak, baba! Yaldızlı gibi duran derinin üs-

tündeki koyu noktalar, çizgiler nekadar güzel, değil mi? Bu ne cins kedidir dersin?»

— «Şimdilik, ilk verdiğin adla yetinebilirsin. Tekir kedi işte! Çok yırtıcı bir yaratıktır. Başa çıkabildiği her hayvana saldırır. Onun için keçilerimizi, koyunlarımızı da bu yırtıcı yaratıktan kurtardın demektir...»

O aralık, Franz kucak dolusu kuru otla geldi. Bir yandan da: «Nefis! Gerçekten nefis!» deyip duruyordu.

Annesi: «Seni pisboğaz oğlan, seni!» deye bağırdı. «Zehirlenip de başıma iş mi çıkaracaksın? Nedir o ağzındaki? Sakın bir lokmasını bile yutayım deme! Anladın mı?»

Hemen parmağını çocuğun ağzına daldırdı, onun çiğnediği şeyi dişlerinin arasından çıkarmaya çalıştı. Bir incir parçasını yakalamıştı.

— «Bunu da ner'den buldun?» deye sordum.

Franz: «Orada, çimenlerin arasında...» dedi. «Öyle lezzetliydi ki, zehirli olacağı aklıma bile gelmedi. Bundan binlerce var. Domuz da, güvercinlerle tavuklar da yiyorlardı, ben de bir sakınca görmedim...»

— «Gördün mü, kadınım?» dedim. «Demek bizim ağaç incir ağacıymış. Güzel bir şey bu, çocuk-

lar! Yalnız, size bir şey söyleyeyim: Ben görüp de zehirli olmadığını söylemedikçe hiçbir meyvayı yememelisiniz. Hele, Franz'ın yaptığı gibi, lezzetine güvenerek, yemeye kalkmayın. Bana sormaya vakit bulamazsanız, yalnız kuşlarla maymunların yediği meyvalardan yeyin. Yabancı ülkelerde böyle yaparlar.»

Ernst lafa karıştı:

— «Öyle ama, hindistancevizini hiçbir kuş yemez. Zehirli mi sanki?»

— «Bak...» dedim, «sen zekisin ama, ara-sıra kafan işlemiyor. Hindistancevizi büyük, sert, ağır olmasaydı, kuşlar kimbilir nasıl da bayıla bayıla yerlerdi! Üstelik, insanlara hiçbir zararı olmadığı halde, kuşları zehirleyen meyvalar da vardır. Acıbademin papağanlarla tavuklar için ne tehlikeli olduğunu bilir misiniz?»

Çocuklar yerlerinden fırladılar. Franz'ın cebinde birkaç incir daha bulunca götürüp, ağacın kovuğuna sığınmış maymuna verdiler. Maymun önce, meyvanın her yanını ayrı ayrı kokladı. Sonra yüzünü buruşturarak ağzına attı. Hayatından pek memnundu artık... bizim oğlanlar da!

Biraz sonra, Fritz'le Ernst'i alıp, kumsala koştum. Kıyıya vuran tahta parçalarını kaybetmek is-

temiyordum. Hele ağaca çıkmak için kuracağım merdivene basamak yapmaya yarayacak malzemeye ihtiyacım vardı. Ernst bana kumla, çamurla örtülü bambu çubukları buldu. Bunları, oğlanların da yardımıyla, temizlemeye koyuldum. Deneyince, tam istediğim gibi sağlam olduklarını da sevinçle gördüm. Balta ile, bir, bir buçuk metre boyunda değnekler kestim. Çocuklar da aynı ağırlıkta demetler yaparak, birbirlerine bağladılar. Daha ince çubukları da kendime yay yapabilmek üzere ayırdım.

Biraz ileride bir çalılık vardı. İşimize yarayacağını düşünerek, daha yakından görmek istedim. Hepimizde tüfek vardı. Buralarda tüfeksiz dolaşmamızın doğru olmadığını biliyorduk.

Yaklaşır yaklaşmaz, Bill çılgın gibi o yana seğirtti. Bir telliturnanın kanadına yapıştı. Kuşlar gökyüzüne doğru uçmaya başladılar. Fritz tetikteydi. Sürünün arkasından ateş etti. İkisini vurdu. Biri yere serilmiş yatıyordu. Öteki ise kanadından yaralanmıştı. Uzun bacaklarının bütün gücüyle sazlığa doğru kaçtı. Bill peşini bırakır mı hiç! Bataklığın içinde bir yol buldu, kuşun kanadından yakaladı. Ben de yetişmiştim. Hayvanı koltuğuma sıkıştırıp çocukların yanına koştum. Sevinçleri görülecek şeydi. Kuşu evcilleştireceklerini sanıyorlardı.

Anneleri bukadar hayvana nereden yem sağlayabileceğimizi soruyordu. Bu soru beni hiç de ürkütmedi. Ben zavallı hayvanın yaralarıyla ilgileniyordum. Kurşun kanadının bir noktasını ezmişti. Öteki kanadı da Bill'in dişleri parçalamıştı. Kanatların yaralı yerlerini makasla kesip attım. Yaralar daha da kanamaya başlamıştı şimdi. Ateşten bir kor parçası aldım oralara bastırıverdim. Kan durmuştu. Yaraların üstüne yağ sürdüm. Çaya yakın bir yerde hayvancağızı kazıklara bağladım. Artık onu kaderiyle baş başa bırakmıştım.

Bu arada, tepesine çıkacağımız ağacın yüksekliğini de ölçmeyi başarabilmiştim. Oniki metreydi. Şimdi iş yirmibeş metre sağlam ip bulmaya kalmıştı. Ağaca tırmanmamıza yardım edecek merdiveni ancak böylece sağlayabilirdik. Fritz'le Ernst'i elimizde bulunan ipleri ölçmeye gönderdim.

Ben bambu çubuklarından yay, kamışlardan da ok yapmaya çalışıyordum. Çocuklar başıma toplandılar.

— «Aman, ne güzel! Babamız birsürü okla yay yapmış. Ne yapacaksın bunları, baba?.. Ben de atayım, olur mu... Ben de... Ben de... Ben de!»

— «Olmaz, yavrularım!» dedim. «Kendim bir kere denemek isterim. Oyun olsun deye yapmadım

bunları. Hanım, sert, sağlam bir ipin varsa, hemen bul getir...»

Eşim: «Dur bakalım,» dedi, «benim o tılsımlı torbamda neler var! Hadi benim tılsımlı torbam, gizlediklerini ortaya çıkar da görelim. Kocam ip istiyor, hem de en sağlam, en iyi cinsten... İşe bakın! Kocaman bir yumak geldi elime, tam da istediğin gibi!»

Ernst: «Bu da iş mi!» dedi. «Önceden içine koyduğunu bile bile çıkarmaktan başka nedir bu!»

Annesi: «Bu büyük bir marifet değil elbette!» dedi. «Yalnız, neler gerekeceğini önden bilip saklamak da bir marifettir bence. Burnunun ucundan ilerisini görmeyen kişiler için böyle bir şey mucize sayılabilir.»

O aralık Fritz yanımıza geldi. İpi ölçmüştü. Elli metreden uzun olduğunu müjdeliyordu.

Eşimin bulduğu ipi oka bağlamıştım. Yumaktan birazını açarak oku yaya yerleştirdim. Ağaca nişan alıp fırlattım. Birkaç denemeden sonra, dalların en sağlamına oku yerleştirebildim. Böylece ip, daldan aşağıya, öbür yana indi. Kalın ipi dala geçirmeye çalıştım. Bu ip merdiveni sağlayacaktı.

Fritz, bambu çubuklarından ikişer karış boyunda kesti, Ernst de bunları bana uzattı. İki ipin ara-

sına birer adım aralıkla bağladım. Jack da her bağladığımı mıhlıyordu. Böylece kırk basamağı bitirmiş olduk.

Yaptığımız işin sağlamlığına emin olduktan sonra, Fritz yukarı çıkıp merdiveni sımsıkı bağladı. Ben de yukarı çıktım. Gereken son işleri de bitirdikten sonra, yere indim. İç rahatlığıyla, sevdiklerimin yanına geldim, yemeğe oturduk.

Ağzımızı tatlandırmak için, oğlanlar öğleden sonra topladıkları incirleri çıkardılar. Yalnız, çocukların, uzun zaman uyanık kalacak halleri pek yoktu. Esnemeğe başlayınca, yataklarına gittiler. Ben de ortalığı kolaçan ettim. Ateşe de biraz daha kuru dal atıp, uykuya yattım. Evimizi ertesi gün bitirecektik.

Sabahleyin, kahvaltı eder etmez yeniden işe koyulduk. Fritz'le birlikte ağaca çıkmıştık. İşimize yaramayan dalları balta ile kestik. Kısaca olanları döşeme tahtası gibi kullanmak üzere bıraktık. Beş, altı ayak yüksekliktekilere de hamaklarımızı asacaktık. Daha yüksekteki sık dallar, Hava Sarayı'mızın tavanını meydana getirecekti. Çünkü, üzerimizde kocaman bir yelken bezinden başka bir şey yoktu.

İşler oldukça yavaş yavaş ilerliyordu. Tahta parçalarının kumsaldan taşınması, benim çalışmalarım öğleye kadar sürdü. Yemekten sonra, gene ağacın

tepesindeki yuvamızı bitirmeye koyulduk. Gerçekten hoş görünüşlü, yazlık bir ev haline gelmişti. Fritz'le, sevinerek, aşağıya indik. Yerde birkaç tahta parçası bulduğum için, bir masa ile iki de sıra yapmaya koyuldum. Akşama kadar da bu sürdü. Yorulmuştum artık. Karım yemekle uğraşırken, ben de ağaçtan kestiğim dalları odun gibi istif etmeleri için, çocukları görevlendirdim. Güneşli bir yere koydurdum ki, iyice kurusunlar. Ufak dalları da küçük değnekler haline getirdim. Çocuklar, onları da odun yığınının yanına götürdüler.

Akşam yemeğinde genç tayfalar masanın çevresine dizildi. Anneleri de toprak bir kap içinde yemeği getirdi. Kapak açılınca, bizim o vurduğumuz telliturna görünmez mi! Ernst bunun yaşlı bir kuş olduğunu söylemişti. Onun için karım da hayvancağızı kızartmayıp buğuda pişirmişti. Kuşun kemiklerinden başka bir şey bırakmayıncaya kadar kabı bir çırpıda temizleyiverdik!

Yemekten kalkınca kocaman bir ateş yaktık. Hayvanlarımızı korumak istiyorduk. Sonra yataklarımıza çekildik. Oğlanların üçü, maymun gibi tırmanıp kendilerini ağacın tepesinde buldular. Arkalarından eşim, binbir özenle merdivenden çıkmaya başladı. En arkada Franz'la ben kalmıştım. Çıkışım her-

kesinkinden zor oldu. Çünkü merdiven dalgalanıyordu. Bu yüzden, Franz'ı arkama almıştım. En sonunda yukarıya çıkabildik. Merdiveni yukarı çekince, oğlanlar sevinçten bağırmaya başladılar. Merdiveni çekişim onlara, bir şatoda yaşadığımız izlenimini vermişti. Köprü çekildi mi kendimizi düşmanlardan koruyacaktık. Gene de tüfeğimi yakınımda tutuyordum. Aşağıda düşman belirecek olursa, köpeklerin yardımıyla onları püskürtüverecektim. Artık huzur içinde yatarak ertesi sabaha kadar tatlı bir uyku çeker, yorgunluğumuzu çıkarabilirdik.

⁂

Sabahleyin, herkes neşeyle uyandı. Hepsi bir ağızdan: «Bugün neler yapılacak?» deye sordular.

— «Yapılacak hiçbir şey yok!» dedim.

Çocuklar: «Şaka söylüyorsun, baba!» deye bağrışıyorlardı.

— «Hayır, şaka söylemiyorum. Bugün pazar. Bol bol dinleneceğiz.»

Jack sevinçle haykırdı:

— «Pazar, öyle mi? Aman ne iyi! Ne güzel! Ben de ok atar, bol bol gezintiler yapar, tembel tembel vakit geçiririm.»

— «Tembellik yok!» dedim. «Tanrı'ya dua edeceğiz.»

Jack hemen atıldı:

— «Öyle ama, babacığım, burada kilise yok ki.»

— «Çocuklar, Tanrı her yerdedir.» dedim. «İnsan, nerede içtenlikle dua ederse, orası tapınak demektir. Üstelik, güzel tabiat, yüce gökyüzü de, insan elinden çıkan taş yapılardan çok daha güzel, iç açıcıdır.»

Oğlanlar da benim gösterdiğim yolda davrandılar, böylece pazar görevimizi yerine getirdik. Hayvanlarımıza da baktıktan sonra, yumuşak otların üzerine yerleştik.

Herbiri gelip benden yapacakları şeyler için bilgi edindiler. Sonra ben bambu kamışlarından yay yapmaya koyuldum. Kendi kendime: «Çocukların ok atmasını öğrenmeleri gerçekten iyi olacak.» diyordum. Kurşunumuz er-geç tükenecekti. Başımıza bir iş gelecek olursa, savunmak için başka bir korunma aracı bulmamız şarttı. Karaib'li erkek çocuklar nasıl çok küçükken otuz, kırk adımdan nişan almasını, ağaç üstündeki kuşları vurmasını öğreniyorlarsa, benim oğullarım da öyle yapacaklardı.

Kanatlı hayvanlarımıza göz atınca, kimisinin ağaçta yabani incirlerle, kimisinin de yerde bulduk-

larıyla karınlarını doyurmakta olduğunu gördüm. Buna çok sevindim. Daha öğlen olmadan, Jack yayını germiş, nişan almaya çalışıyordu bile. Franz için de yayla oklar hazırlanmıştı. Yalnız, bizim küçük adam, tüfekle avlanan bir insanın nasıl av çantasına ihtiyacı varsa, okla avlananın da bir ok kılıfına ihtiyacı olacağını söylüyordu. Hemen bir dalın kabuklarını sıyırdım. Tutkalla bir araya yapıştırdıktan sonra, bir de ip geçirdim, boynuna astım.

Bu sırada, eşim bizi yemeğe çağırdı. Ne var ki hepimiz tamam değildik. Ernst'le Jack ortalıkta görünmüyorlardı. Tam kuşkuyla çevremize bakınırken ellerinde okları, yayları ile iki oğlum göründüler.

Jack: «Bakın, bakın!» deye bağırıyordu. «Ben bir kuş, Franz da bir tavşan avladık.»

Neşe içinde sofraya oturduk. Yemek yerken, çocukların keyiflerini yerine getirecek bir teklifte bulunmak geldi aklıma.

— «Buradaki çeşitli yerlere birer ad taksak ne iyi olur!» dedim. «Böylece, ileride buralar üzerine daha kolaylıkla konuşabiliriz. Üstelik, sanki insanlarla dolu yerlerde yaşadığımız hulyasına da kapılırız.»

— «Aman, ne güzel!» deye hep bir ağızdan bağırdılar. Jack hemen bir teklifte bulundu:

— «Kolay söylenen adlar koyalım!»

— «Biz de bütün milletlerin yaptığı gibi yaparız.» dedim. «Her yere ana dilimizde, olağanüstü görünüşlerine, ya da başka şeylerle benzerliklerine bakıp ad veririz.»

— «Evet! Evet!.. Çok güzel olur. Nereden başlayalım?»

— «Bana kalırsa karaya çıktığımız koydan başlayalım. Oraya ne ad vermemizi uygun buluyorsunuz?»

Eşim «Kurtulmamıza yardım ettiği için, Kurtarıcı Koy» deyelim!» dedi.

Bu teklif herkesin hoşuna gitti. Hemencecik benimsendi. Bundan sonra, dikkatimizi çeken noktalara, hatırlattıkları bazı olaylara dayanarak adlar taktık. İlk oturduğumuz yere Çadır Yurdu dedik. Kurtarıcı Koy'un ağzında bulunan adacık da Köpekbalığı Adası adını aldı. Çünkü Fritz orada bir köpekbalığı görmüş. Daha uzaktaki bir adaya da Balina Adası adını koyduk. Yaylar için kestiğimiz çubukları bulduğumuz bataklığa orada vurduğumuz kuştan dolayı Telliturna Bataklığı adını koyduk. Yerleştiğimiz ağaç ise, şairane bir ad aldı: Şahin Yuvası.

Fritz'le gidip yol arkadaşlarımızı aradığımız burnun adı Kırık Umutlar Burnu, üzerinde bulundu-

ğumuz tepenin adı da Gözetleme Kulesi oldu. Çakalların bize saldırdıkları çaya da Çakal Çayı adını koyduk.

Yemekten sonra herkes işinin başına gitti. Fritz yemek takımlarını bitirmeye çalıştı. Jack, Ernst, Franz da ok atma talimi yaptılar. Arada-sırada gidip ağabeylerine de yardım ediyorlardı. Akşama doğru günün boğucu sıcağı geçince, ailece bir gezinti yapmayı teklif ettim.

— «Nereye gidebiliriz?»

Jack: «Çadır Yurdu'na gitsek iyi olur.» dedi. «Orayı göresim geldi!»

Annesi de: «Bence de Çadır Yurdu'na gidelim.» dedi. «Benim de, yağım tükendi. Fritz, hayvan derilerini yağlayacağım, deye kalanı da bitirdi.»

Ernst: «Oradan birkaç kazla ördek de getirsek iyi olur.» dedi. «Buradaki çayda çok mutlu yaşarlar, canlanırlar.»

— «Mademki hepiniz istiyorsunuz, oraya gidelim!» dedim. «Yalnız, bu defa kumsaldan gitmeyip, başka bir yol arayacağız. Çay kıyısından kayalıklara doğru çıkar, suların denize döküldüğü yere kadar gideriz. Sonra yükümüzle köprüden geçerek, buraya döneriz. Bu yeni yolun bize yeni buluşlar sağlayacağını da umabiliriz.»

Az sonra yola çıkmak üzere kalktık. Fritz'in belinde yaban kedisinin derisinden yaptığı kemer vardı. Araç bakımı için hazırladığı çanta daha bitmemişti, yanına alamadı.

Herkesin silâhı, av çantası vardı. Çünkü neyle karşılaşacağımızı bilemiyorduk. Franz bile oklarıyla yayını yanına almıştı. Yalnız karım silâh taşımıyordu. Onun da elinde yağ kabı vardı. Maymun da bizimle gelmeye heveslenmiş, Fritz'in omzuna çıkmıştı. Cambaz gibi oğlanın bir omzundan ötekine, bir kolundan öbürüne atlıyordu.

Fritz: «Hey, bana bak!» dedi. «Sana boyuna ağaç işi göremem! Biraz da uslu durmayı öğren! Gene ata binme denemeleri yapmak zorundayız... Bill, çabucak buraya gel!»

Köpek elbette ki maymuna canbazhane atı işi görmekten hiç memnun değildi ama, Fritz onu yola getirdi. Maymun Bill'in sırtında gitmenin pek hoş olduğunu anlamıştı. Bir yandan da hayvana sımsıkı sarılmış, bütün gücüyle tırmalıyordu. Köpek kendini yere atmaktan başka çıkar yol bulamadı. Bacaksız, sanki mıhlanmış gibi, zavallının sırtına oturmuş, kımıldamak bilmiyordu. Bill, bir ağaca yaklaşıp, sırtını sürtmeye başladı; o da para etmedi. Çocuklar gülmekten katılıyorlardı.

En sonunda Fritz, yanına gidip, başını okşayarak: «Gel benim tatlı Bill'im!» dedi. «Sen çok iyi hayvansın. Bırak maskara senin sırtında gitsin! Soğukkanlı İngiliz olduğunu göster şuna!»

Konuşurken, köpeğin boynuna ip geçirmiş, ucunu birkaç kere dolayarak kendi bileğine bağlamıştı. Kaçmak hevesine kapılacağından korkuyordu. Bill, başını önüne eğmiş, düşünüyordu. Kaderine razı olmaktan başka yapacak bir şey olmadığını anlamıştı. O yüzsüz binicisiyle yanımızda yürümeye başladı.

— «Gördün mü, oğlum!» dedim. «Tatlı dille hayvanı yola getirdin. Bundan böyle Bill hiç homurdanmadan görevini yapacaktır.»

Yolda bir aralık çocuklar gözden kayboldular. Onları araştırırken birden Ernst karşıma çıktı. Öyle heyecanlıydı ki, zor konuşuyordu.

— «Patates, babacığım! Patates!» deye haykırdı.

— «Nerede? Nasıl buldun?»

Jack'ın peşine takılıp, patateslerin bulunduğu yere gittik. Gerçekten de ormancığımızın sonunda, bir patates tarlasına rastladık. Toprak kendiliğinden yarılmış, yumrukökler ortaya çıkmıştı.

Jack haykırdı:

— «Hepsini toplamalıyız!»

Diz çökmüş, on parmağıyla toprağı kazıyordu. Maymun da, atından aşağı atlamış, patatesleri çıkarmaya çalışıyordu. Bir tane çıkardı, hem de bu en iyisiydi. Kokladıktan sonra bir yana attı, başkalarını çıkarmaya koyuldu. Kısa zamanda bir yığın yapmıştı. Biz de, ellerimizle, bıçaklarla, bu işe hız vermiştik. Torbalarımızı, av çantalarımızı doldurduk.

Çadır Yurdu'na gitmek üzere gene yola düzüldük. Bill artık maymunu taşımakta zorluk çıkarmadı.

Yükümüz ağır olduğu için yürümemiz biraz güçleşmişti ama, konuşa konuşa amacımıza ulaştık. Orası sanki bir kış bahçesiydi. Hindinciri, muz, ananas ağaçları... Maymun en önden gidiyor, bu yemişlerin nasıl yeneceğini çocuklara öğretiyordu.

Ben de dikenler arasında sarısabıra benzeyen bitkilere rastladım. Kimisi çiçek açmak üzereydi, kimisi de çoktan açmıştı .

— «Buraya bakın, çocuklar!» deye haykırdım. «Bu benim bulduğum, sizin ananas ağaçlarınızdan çok daha değerli.»

Çocuklar, gözlerini açmış, dikkatle bakıyorlardı. Sonra: «Bize ne!» dediler. «Meyvasını yeyemedikten sonra ne işimize yarar!»

— «Sizi gırtlaklarına düşkünler, sizi! Gerçekten işe yarayacak şeyi görmüyor, ancak damağınıza hoş gelecekleri seçiyorsunuz. Size şimdi bunun ne önemli bir şey olduğunu göstereceğim. Ernst, çakmağımı al, ateşle bakalım.»

— «Ateşlemek için benzin ister.»

— «Deyelim, benzin kalmamış, ne yapacağız? Neyle ateş yakacağız?»

— «Vahşiler gibi yaparız. İki odun parçasını birbirine sürteriz, tutuşuncaya kadar.»

— «Öyle ama, bizim gibi böyle şeylere alışmamış insanlar için çok zor olur. Her biriniz, akşama kadar odun parçalarını birbirine sürtecek olsanız da, en ufak bir kıvılcım elde edemezsiniz.»

— «Sabırlı davranacak olursak, biz de bu işi başarırız sanırım.»

— «Böyle bir şeye hiç kalkmayın. Mademki elimize şu ağaç geçti, bundan yararlanmayı bileceğiz!» deyerek, bulduğum bitkiden kuru bir dalı aldım, kabuğunu çakıyla soydum. Çıkan özsuyu çakmağa sürdüm, çelik parçasını sürtünce, alev aldı. Çocuklar çok sevinmişlerdi. Hepsi zıplayıp duruyorlardı.

— «Bu birinci başarımız. Şimdi annenize soralım: İpliği bitince elbiselerimizin sökülüklerini neyle dikecek bakalım?»

Karım: «Evet!» dedi. «Ben de boyuna yabani keten gibi bir şeyler arıyordum. Çünkü bu iş beni çoktan beri kaygılandırıyordu.»

— «Artık korkma!» dedim. «Bu bitkinin yapraklarından istediğin gibi iplik elde edebilirsin.» Bir yaprağı büküp arasından incecik iplikler çıkardım ortaya. «Belki biraz kısa ama, gene de işine yarar.» Sonra da çocuklara döndüm: «İşte hor gördüğünüz bu bitki yemesi hoş olan o değer verdiğiniz ananastan çok daha değerliymiş, değil mi?»

Karım: «Evde durmadan kitap okuman bak şimdi nasıl işimize yaradı!» dedi. «Yalnız, yapraktan iplikleri teker teker çekmek de birhayli zaman alacağa benziyor.»

— «Onun da kolayı var!» dedim. «Yaprakları güneşe, ya da ateşe karşı bırakacak olursan, çabucak kurur, iplikleri kolayca çıkartabilirsin.»

Çakal Çayı'na gelmiştik. Çadıra yaklaştığımız zaman, her şeyin bıraktığımız gibi yerinde durduğunu gördük. Bunun üzerine herbirimiz yapacağımız işin başına geçtik.

Fritz tüfeklere kurşun aldı. Ernst'le Jack da kazlarla ördekleri yakalamaya çalışıyorlardı. Hayvanlar bize yabancı gözüyle baktıklarından, onları

ancak hileyle yola getirebildik: Ernst cebindeki peynir parçasını sicime bağlayıp suya attı. Açıkgözlerden birisi onu yutmaya uğraşırken, hemen ipi kendine doğru çekti. Jack da kazlardan birini bu yolla yakalamıştı. Hayvanı koltuğunun altına sıkıştırmış, yanıma geldi:

— «Bak, baba!» diyordu. «Hiç böyle balık gördün mü sen?»

— «İyi, iyi!» dedim. «Yalnız, dikkat et, hayvanın boğazından sicimi çıkarırken sakın yaralama.»

İkişer kazla, ikişer ördeği mendillere bağlayıp av çantamıza yerleştirdik.

İstediğimiz kadar tuz alamadık, çünkü tuz doldurmak için getirdiğimiz torbaya patates koymuştuk. Ancak patateslerin araları nekadar aldıysa onunla yetindik. O torbayı da öteki köpeğin sırtına yükledik. Gerçekten de çok gülünç bir manzara gösteriyorduk. Başları meydanda olan kazlarla ördekler durmadan bağrışıyorlardı. Yüklerimizin ağırlığına rağmen, bu gülünç durum bizim için sanki bir teselli yerine geçiyordu.

Eve dönünce, neşemiz karımın hemen kollarını sıvayıp patatesleri ocağa koymasıyla katmerleşti. Keçilerle ineğin de sütünü sağdı. Ben de getirdiğimiz

kazlarla ördeklerin kanatlarının uçlarını kestim, uzaklaşmalarını önlemek için.

Patates yemeğini büyük bir iştahla yeyip, Tanrı'mıza şükrettikten sonra, ağacımıza çıktık, uykuya daldık.

III

YENİ BULUŞLAR

YOLDA rastladığımız çeşitli ağaçlar arasında bir tanesinin kızak yapmaya uygun olacağını anlamıştım. Yağ fıçımızı bulunduğumuz yere kadar onunla getirebilirdik. Sabahleyin erkenden yola çıkmaya karar verdim. Yanıma yardımcı olarak yalnız Ernst'i alacaktım. Çünkü bu tembel oğlana böyle bir sabah gezintisi iyi gelirdi! Sonra, barındığımız yerde kalanlar bir saldırıya uğradıklarında Fritz onları daha iyi savunabilirdi.

Daha ortalık ağarmaya başlarken Ernst'i yatağından kaldırdım. Eşeği de aldım, yola çıktık.

Gereken kalın dalları kestikten sonra eşeğin sırtına yerleştirdim. Yerimize yaklaşırken gülüşmelerle, haykırışmalarla karşılaştık. Oğlanlar uyanmışlar, bir ağacın dalında yuva yapan güvercin-

leri avlamaya çalışıyorlardı. Fritz'in, Jack'ın da ilk atışları boşa gitmişti. Çünkü ikisi de tüfeklerine kurşun yerine saçma doldurmuşlar. Anneleri de, boş yere av malzemesi harcıyorlar, deye kızmış.

— «Ağaçlar kuş almıyor. Bunların hepsini birden vurup tüylerini yolduktan sonra, konserve mi yapacağız?» demiş.

Karıma hak verdim. Oğlanlara da boş yere kurşun, saçma harcamamalarını söyledim. Çünkü bunlar korunmamızı, yiyeceğimizi sağlamaya yarayacaktı.

Herkes işinin başına giderken, tavukların bulunduğu yönden korkunç bir gürültü gelmeye başladı. Horoz durmadan ötüyor, tavuklar da kanat çırparak oradan oraya koşuyorlardı, sanki tilki gelmiş gibi. Eşim de, tavuklardan biri mi yumurtladı, deye bakınıyordu.

Ernst maymunun çılgın gibi tavuklara baktığını, birdenbire bir ağaç kovuğuna saklandığını görmüştü. Hemen peşinden koşup maymunu tam elindeki yumurtayı yemek için yere vurduğu sırada yakaladı. Maymun gene bir ağaç kovuğuna kaçtı, sonra çimenlerin üzerine attı kendini. Ernst maymunun ağaç kovuğuna sakladığı tam dört tane taptaze yumurtayı bulup annesine getirdi.

Maymunun, elimizden kaçtığı zamanlar, gidip tavukların yumurtalarını yediğini böylece öğrenmiş olduk. En sonunda bu maskara hayvanı bağlamak zorunda kaldık. Ancak, yumurta toplamak istediğimiz vakit onu serbest bırakıyor, arkasından giderek, nerede yumurta saklı olduğunu görüyorduk. Eşim de tavukların kuluçka zamanını sabırsızlıkla beklemekteydi. Civciv çıkartıp onları büyütmek için can atıyordu.

Jack da bizim ağaca çıkmış, öğrettiğim biçimde ökseler yapmıştı. İncirleri yeyip bitirmeye niyetli olan kuşları avlayacaktı. Aşağıya indiği vakit, evimizdeki kuşların da kuluçkaya yattıkları müjdesini verdi. Bunun üzerine, çocuklara onları avlamayı büsbütün yasak ettim.

Ben de kızağı yapmaya başladım. Saatlerce gözümü işimden ayırmadım.

Kızak biter bitmez Ernst'le yola çıktık. İkimizin de birer ufak baltamız vardı. Eşekle ineği kızağa bağladık. Elimize de, kamçı işi görecek, bir bambu çubuğu aldık. Bill'in bizimle gelmesini istedik, Kunt'u evde bıraktık.

Kızağın kumsalda daha rahatça ilerleyeceğini düşünerek, kıyıdan gitmeye karar verdik. Uzatmaya-

lım, Çakal Çayı Köprüsü'nden geçip, Çadır Yurdu'na ulaştık. Orada hayvanları serbest bıraktık, otlamaları için. Binbir zorlukla yağ fıçısını, kurşun, saçma sandığını, peynir fıçısını, birsürü çeşitli araçları kızağa yerleştirdik.

Bu işlerle öylesine dalmışız ki, inekle eşeğin ortadan kaybolduğunu fark edememişiz. Ernst'i hemen, Bill'le birlikte, hayvanları aramaya gönderdim. Ben de yıkanacak bir yer aramaya koyuldum. Biraz sonra Kurtuluş Körfezi'ne ulaşmıştım. Orada, bataklık içinde, tırmanılması pek zor kayalıkların gizlediği bir yer buldum. Ernst'e seslendim. Karşılık alamayınca meraklanarak o yana doğru yürüdüm. Bir de ne göreyim! Oğlan, çadırın yanında, boylu boyunca uzanmış, mışıl-mışıl uyuyor. Hayvanlar da dolaşıp duruyorlar.

— «Kalk, tembel oğlan!» deye haykırdım. «Neden hayvanlara dikkat etmiyorsun? Ya köprünün üzerine çıkmaya kalkarlarsa?»

— «Böyle bir şey yapamazlar, babacığım. Ben köprünün birkaç kalasını kaldırdım. Kocaman bir aralık çıktı ortaya.»

— «Bu iyi işte! Tembellik sana çok şey icat ettiriyor. Yalnız, bu güzel günü uykuyla geçireceğine, değerlendirsen daha iyi olmaz mı? Meselâ gidip tuz

arasan. İnsanın boşu boşuna vakit kaybetmesi doğru mu sanki!»

Hızla yürüdüm, gidip yıkandım. Giyindikten sonra tuz bulunan yere doğru yürüdüm. Oğlanın ne yaptığını da görmek istiyordum. Gerçekten Ernst torbayı hemen hemen doldurmuştu. Elinden alıp, onu denizde yıkanmaya gönderdim. Çocuk da serinleyip, yanıma döndükten sonra eşyaları taşıyacak kızağa hayvanları koştuk. Artık eve dönebilirdik. Köprünün çıkarılan kalaslarını yerlerine yerleştirmeyi de unutmadık.

Biraz sonra Şahin Yuvası'na ulaştığımız zaman gene sevinç bağrışmalarıyla karşılaktık. Yalnız, bizi karşılayanların kıyafetlerini görünce şaşırdık! Biri upuzun beyaz denizci gömleği giymiş, kıvrık paçaları yerleri süpürüyordu. Ötekisi, koltuğunun altına kadar gelen bir pantolonla ortalarda geziniyor, zayıf bacaklarının üzerinde paçaları şişip kabarıyordu. Üçüncüsünün arkasında ise ayak bileklerine kadar uzanan, geniş bir ceket vardı. Görünüşü gerçekten çok gülünçtü.

Çocukları iyice seyrettikten sonra bu karnaval kıyafetinin nedenini karıma sordum. Anlattı: Çocuklar denizde yıkanmışlar. O aralık da anneleri elbiselerini yıkamak istemiş. Çamaşır işi uzun zaman

aldığı için, onlar da bir sandık açmışlar, içindekileri böylece arkalarına geçirmişler. Bu gülünç kıyafet öylesine hoşlarına gitmişti ki, benimle, Ernst'in de bu manzaradan yoksun kalmamamızı istedikleri için, soyunmayıp bizi beklemişler.

Biz de günün hesabını verdik. Bir yandan anlatıyor, bir yandan da fıçıları, kamışları, tuz torbalarını ortaya seriyorduk.

Fritz'den başka hepimiz pek neşeliydik. Bizimle birlikte gelememiş olması onu sinirlendirmişti. Bana sokularak: «Evet, pek çok yeni buluşlar yapmışsınız ama, babacığım, bir dahaki sefere beni de götürürsün, değil mi?» deye sordu. «Burada, Şahin Yuvası'nda ilginç bir şey yok. Ökselerde biriki tane kuş buldum, işte okadar.»

— «Peki, tatlı oğlum benim, mademki bu sıkıntını büyük bir cesaretle yenmesini bildin, bir dahaki yolculuğa seni de alacağım, söz veriyorum, ilk gideceğimiz yer batan gemi bile olsa. Yalnız, sen burada annenle kardeşlerini korumak için kalmakla en kutsal bir görevi yerine getirmiş bulunuyorsun. Bu da, seni sevindirmeli.»

Ertesi gün, Fritz'e batan gemiye gidebilmemiz için gereken hazırlığa başlamasını söyledim. Ernst'le Jack da bizimle yarı yola kadar geleceklerdi.

Hiçbir kaygı duymadan ayrıldım. Eşimin korunması için de Bill'i yanında bıraktım. Çadır Yurdu'na ulaşınca, Ernst'le Jack'ı geri yolladım. Ayrılırken karıma iki gün uzakta kalacağımı söylemeye cesaret edememiştim. Çünkü zor durumda kalmadan evden ayrılmamamı çok rica etmişti. Annelerine neler söyleyeceklerini çocuklara öğrettim. Ona yardımcı olmalarını, söz dinlemelerini tembih ettim.

Alışık olduğumuz yoldan, çabucak gemiye ulaştık. Fıçıdan yapılmış saldan inip, onu iyice bağladıktan sonra, ilk işim sal yapacak sağlam tahtalar, fıçılar aramak oldu. Çünkü elimizde bulunanda, taşımak istediğimiz eşya için yeter derecede yer olmadığı gibi, ağırlığa karşı koyacak sağlamlıkta da değildi. Hemen birsürü su fıçıları buldum ki, bunlar bence çok uygun şeylerdi. İçlerini boşaltıp, yeniden ağızlarını kapattık, doğru denize sürdük. Bir sıraya oniki tane kadar dizdikten sonra halatlarla birbirlerine bağladık, mıhladık. Altlarına da sağlam kalaslar koyduk. Böylece tam bir deniz taşıtı elde etmiş oluyorduk.

Bu işlerle bütün günümüzü geçirmiş, ağzımıza bir lokma yiyecek atacak vakit bulamamıştık. Oysa, av çantalarımızda her şey vardı. Akşam olunca öyle

yorgun düşmüştük ki, karaya kadar kürek çekecek halimiz yoktu; geceyi kazâya uğrayan gemide geçirmeye karar verdik. Fırtına çıkar düşüncesiyle de gereken tedbirleri alarak, kamaraya girip yattık. Oradaki rahat yataklarda ancak gün ağarırken gözlerimizi açabildik.

Hemen sandalımızı doldurmak üzere işe koyulduk.

İlk önce kendi kamaramızı bir güzel yağma ettik. Sonra başka kamaraların da kapı kilitlerini, pencere sürmelerini söktük, aldık. Kaptanın değerli şeylerle dolu sandığı bizi gerçekten sevindirdi. Açtığımız vakit gözlerimiz kamaştı. Altın, gümüş saatler, tabakalar, kemerler, kol düğmeleri, kolyeler, yüzükler. Daha ilginci, birkaç düzüne meyva ağacı fidanına rastladık. Hepsi bağlanmış, dikilmek üzere bir yere götürülüyordu, anlaşılan. Armut, elma, turunç, mandalina, şeftali, kestane, asma fidanları. Sevgili yurdumuzda bize hayat verecek ne varsa, hepsini burada bulduk. Ayrıca da birsürü demir çubuklar, kocaman kurşun parçaları, birkaç bileyi taşı, araba tekerlekleri, demirci araçları... Torbalar dolusu mısır, bezelye, yulaf... Küçük bir el değirmeni... Buna benzer birsürü eşya.

Yükleme işleriyle öğleden sonraya kadar uğraştık. Yalnız yeni yaptığımız salı değil, eskisini de adamakıllı yüklemiş bulunuyorduk.

Rüzgâr çok elverişliydi. Kısa zamanda kıyıya yaklaştık. Yükü kızağa aktarıp eve geldik.

Karım güzel bir haber verdi:

— «Düşün bir kere!» diyordu. «Franz yepyeni bir şey bulmuş. Sopa ile oynarken, içi kof bir ağaçta bir arı kovanına dokunmuş. Arılar çocuğu hiç acımadan sokmuşlar ama, ileride çok işimize yarayacak bir yiyecek de meydana çıkmış oldu.»

Ernst hemen atıldı:

— «Şimdi ben de bugün bulduğum fidanları göstereyim. Bilmem ki bunlar şalgam mı, bayır turpu mu? Bizim domuz dayanamayıp, tadına baktı, ben doğrusu cesaret edemedim.»

— «Çok iyi etmişsin, yavrucuğum!» dedim. «Domuza dokunmaz da bizim için zehirli olabilir. Getir bakalım ne biçim şeymiş bunlar. Nerede gördün bu bitkileri, onu da söyle.»

— «Dolaşırken, domuzun topraktan bir şeyler çıkarıp yediğini gördüm. Yakına gidip baktım. İşte bu kökleri toplayıp geldim.»

— «Çok güzel bir yiyecek bulmuşsun. Burada kaldığımız sürece, patateslerle bunlar bizi açlıktan

kurtarabilir. Senin bulduğun kökler «manyok» olacak. Kızılderililer bundan ekmek, çörek yaparlar. Gelin, ben bundan size güzel bir çörek pişireyim!»

Karım benim fırıncılığıma pek güvenmiyordu. Gemiden getirdiğimiz bakır kazana patates doldurarak ateşin üzerine yerleştirdi. Ben de, çocukları toplayıp, yere geniş bir yelken bezi sererek işe başladım. Her birinin elinde topladığımız manyoktan bir parça vardı. Karım bunları iyice yıkamıştı. Ben komut verir vermez, çocuklar ellerindeki kökleri birbirlerine sürtmeye başladılar. Böylece yelken bezinin üzerine ıslak bir talaş birikmeye başladı. Bu hiç de iştah açıcı bir şey sayılamazdı ama, yaptıkları iş çocukların hoşuna gitmişti. Neşeyle çalışıyorlardı.

Ernst gülerek bağırdı:

— «Bundan ekmek yapacak olursak hiç de fena bir kepek yemeği meydana gelmeyecek!»

Jack da: «Ben de bu gibi köklerden ekmek yapıldığını ilk defa duyuyorum. Kokusu insanın iştahasını açacak gibi değil!» dedi.

— «Bu değerli bitkilere bizim küçükbeyler ne güzel kusurlar da bulabiliyorlarmış!» deye söylendim. «Şu önümüzde duran manyoktan pek lezzetli ekmek yapılır. Manyok üç cinstir: Biri çabuk yetişir; ikincisi ancak bir yıl sonra köklenir. Bunlar çiğ ye-

nirse insanı zehirler. Üçüncüsü ise çiğ de yense dokunmaz.»

Jack: «Eyvah!» deye haykırdı. «Ya biz zehirli olanları toplamışsak? Zehirli ekmek yemeye hiç de hevesim yok. Zararsız cinsini nasıl ayırdedeceğiz?»

— «Bence bu zararsızıdır. Çünkü zehirsizleri çalıya benzer, bizim topladıklarımız gibi. Ötekiler ise bir yere sarılarak yükselirler. Daha emin olmak için, şimdi bunları sıkacağız.»

Ernst: «Neden sıkıyoruz?» deye sordu.

— «Çünkü zehirlisinin kökündeki su zararlıdır. Suyu sıkar, tavuklarla maymuna içiririz. Onlara dokunmazsa, bize de bir şey olmayacak demektir.»

Hepsi yeniden çalışmalarına koyuldular. Çünkü zehirlenmek korkusu onların ellerini bir ara için hareketsiz bırakmıştı. Kısa zaman sonra, manyok rendelenmiş, önümüzde kocaman bir yığın yükselmişti. Karım da bu arada istediğim torbayı dikip getirmişti. Talaş haline gelen kökleri torbaya doldurduk, ağzını iyice kapattık, sıktık. Köklerin suyu bezin iplikleri arasından sızıyordu. Bu suyu tavuklarla maymuna içirdik, sabahı bekledik.

Sabah olunca baktık: Hepsi de şen-şatır dolaşıp duruyordu. Bunun üzerine biz de, cesaretlenerek, kendimiz için ekmek pişirmeye hazırlandık. Önce

manyoku kuruttuk, değirmende çekip un yaptık. Sonra, kocaman bir ateş yaktık. Çokça kora ihtiyacımız vardı. Gene patates dolusu kazan da ateşe kondu, korlar boş yere yanmasın deye. Ateş iyice kor döktükten sonra oğlanların herbiri bir ocak yaptı, bir demir levhayı ateşin üzerine yerleştirdi, hindistancevizi kabuğu ile de manyok unundan payını ayırdı. Böylelikle herkes kendi ekmeğini pişirecek, vakit kaybetmeyecekti.

Çocuklar çevremde halka olmuşlardı. Ben ne yaparsam onlar da tıpkısını yapmak için dikkat ediyorlardı.

Çöreklerin kimi yerlerinin büsbütün, kimi yerlerinin de biraz yanmış olmalarından başka eserimize hiç de kusur bulunamazdı. O parçaları da tavuklar, güvercinler, köpekler yerden kapıp iştahla yiyorlardı. Bir yandan fırında çörekler kızarırken, bir yandan da çocuklar tadına bakmaktan kendilerini alamıyorlardı. Hoşlarına gittiğini belirterek parmaklarını yalıyorlardı. Çöreklerin yanı sıra kocaman bir kâse de yeni sağılmış süt vardı.

IV

TOP ATEŞİ

ŞİMDİ içimde dayanılmaz bir istek uyanmıştı. Parçalanan gemiye gidip, can kurtaran kayıklarının parçalarını getirecektim. Zavallı karım ise denize birtürlü güvenemediği için, çocukların hiçbirini yanıma vermek istemediği gibi, beni de göndermek niyetinde değildi. Akşama döneceğimize kesin olarak söz verdikten sonra, razı edebildim.

Oğlanlar, her zaman olduğu gibi, gene sevinç içindeydiler. Hele Ernst sevinçten uçuyordu. Annesinin izin vermesi onu pek sevindirmişti.

Gemiye gelince, ne yapacağımı rahatça düşünebilmek için, bir yere oturdum. Oğlanlar da, başlarını alıp giderek, batık gemide ne bulurlarsa sallara taşımaya başladılar. Az sonra ben de kalkıp işe koyuldum.

Kayıkların sağlam kalan yerlerini söküp çıkarı-

yor, bunları yeni bir kayık yapacak biçimde tamamlamaya çalışıyordum. Sonra oğlanlar da gelip bana yardım ettiler.

Karanlık bastığı vakit, pek ilerlemiş olduğumuz söylenemezdi ama, eve dönmemiz de gerekiyordu. Ertesi sabah gene aynı işin başında bulunuyorduk. Böylece tam bir hafta çalıştık. Sabahleyin erkenden işbaşı yapıyor, akşam da eve dönüyorduk.

En sonunda her şey tamam olmuştu. Ortaya çıkan büyük kayığın okadar da güzel bir görünüşü vardı ki! Çok hafif olduğu için, yollu bir yelkenli gemi işi görebilecekti.

Ne var ki bu nefis şey olduğu yerde duruyor, sularda yüzmek için hevesleniyordu. Direklerini, yelkenini de takıp, yola hazır bir duruma gelmeye can atıyordu. Artık onu rüzgârla, vinçle kolayca denize indirebilirdik. Yalnız, suya değmeden önce, iple gemiye bağladım. Çok ileriye gitmesinden çekiniyordum. Denize indirdikten sonra, içine atladık, direkleri, yelkenleri de yerlerine yerleştirdik. Gemideki topu da getirip koyduk. Ufak çapta bir toptu bu. Çocuklarda birdenbire savaş hevesi uyanmıştı. Gemimizdeki bu top, birsürü tüfek, barut, kurşun, tabanca onları binlerce düşmana karşı savunabileceklerine inandırıyordu. Bu düşmanları bir çırpıda

yokedebileceklerini de sanıyorlardı. Ben ise oğlanları yatıştırmaya çalışıyordum. Savaş kuvvetlerimizle, topu bile olan yeni gemimizle böyle bir deneme yapmamıza fırsat bulmamamızın bizim için büyük bir mutluluk olduğunu anlatmak istiyordum.

Gemimiz iyice bitinceye kadar, bu işi karımdan, Franz'dan saklamıştım. Açıklama saati gelince, çocukların bu sırrı saklamalarının armağanı olarak, gemideki topu ateşlemelerine izin verdim. Böylece annelerini selâmlayacaklardı. İkisi topun başında duracak, biri de yelkenleri yönetecekti. Bana da dümencilik düşmüştü. Sevinç çığlıkları arasında, yurdumuz saydığımız yöne doğrulduk. Rüzgâr öyle uygun esiyordu ki, suyun üzerinde kuş gibi uçuyorduk.

Kurtuluş Körfezi'ne yaklaşırken, büyük yelkenleri indirdik. Çünkü rüzgâr, gemimizi kayalara, kumsala sürükleyebilirdi. Böylece, hızımız ağırlaştı. Artık karadakileri selâmlayabilirdik.

Fritz, heyecanla: «Ateş!» deye bağırdı. Top gürledi. Kayalardan uzun uzun yankılar geliyordu. Fritz de iki el silâh attı. Sonunda hep bir ağızdan: «Yaşasın!» deye bağırdık.

Eşim, şaşkın, mutlu, bize el salladı. Franz da, gözleri iri iri, ağzı bir karış açılmış, annesinin ya-

nında duruyordu. Sevinmesi mi, yoksa korkarak bağırması mı gerektiğini bilemez durumda olduğu belliydi.

Bize rıhtım işi görebilecek alçakca bir kayaya yanaştık. Karım koşup yanımıza geldi.

— «Ah sevgililerim, beni nekadar sevindirdiniz! Ama, ne de korkuttunuz! Sizi hainler, sizi! Bu şahane geminin nereden geldiğini, içinde kimleri gizlediğini bilemiyordum. Kayaların arkasına süzüldüm, top seslerini duyunca da korkudan ne yapacağımı şaşırdım. Neyse ki bağrışmalardan gelenlerin siz olduğunuzu anlayarak, saklandığım yerden çıktım. Yoksa, kimbilir nerelere kadar kaçacaktim! Gerçekten, çok sevimli küçük bir gemi meydana getirmişsiniz. Böyle bir tekneyle denize açılmaktan ben de korkmam.»

Heyecanla gemiye atladı. Artık böyle bir işi becerebildiğimiz için bizi övüyor, çalışmalarımıza, sabrımıza hayran oluyordu.

— «Yalnız, bizim de Franz'la tembel tembel oturduğumuzu sanmayın!» diyordu. «Biz bunu, top ateşiyle değilse de, tencerelerle belirtebiliriz. Gelin de görün!»

Merakla hemen karaya çıktık. Karım bizi Çakal Çayı'nın döküldüğü kayaların dibine kadar götürdü.

Gözlerimize inanamıyorduk. Orası bir sebze bahçesi haline gelmişti.

— «İşte bakın!» diyordu. «Alnımın teriyle bunları meydana getirdim. Toprak uygun olduğu için, ben de oraya patates diktim. Şurada manyok var. Ötede de marul ekili. Yanında şekerkamışları için yer bıraktım. Kayanın dibine de ananas diktim. Şuraya da, toprak taşıyarak, kavun çekirdeği ektim. Burası fasulya tarlası, ötesi de lahana için ayrıldı.»

— «Kadınım!» deye haykırdım. «Sen yaman bir insansın!»

⁂

Ertesi gün, pazar olduğu için, tatil yaptık.

Oğlanlar ok atma talimi yaparlarken ben de bir kulaç uzunluğunda bir ipin iki ucuna birer demir top bağladım.

Çocuklar: «Bu da ne işe yarayacak?» deye bağırdılar. «Nerede kullanılacak bu ip?»

— «Şunu bilmelisiniz ki, biz burada çok usta avcı bir milletin küçük bir parçasıyız, Güney Amerika'nın en ucunda yaşayan Patagonyalılar. Bunlar kayışlara ağır taşlar bağlarlar. Hem de oldukça daha uzundur kayışları. Bu silâhı büyük bir ustalıkla kullanırlar. Avlarını yaralamak, ya da öldürmek mi

istiyorlar, o zaman kayışın bir ucundaki taşı hedeflerine bütün hızıyla ulaştırırlar. Diri diri yakalamak istiyorlarsa, kayışın bir ucundaki taşı başlarının üzerinde birkaç defa döndürüp, hızlandırdıktan sonra, öteki ellerinde bulunan öbür taşla birlikte, hızla fırlatırlar. Böylecę, kaçmakta olan bir hayvanı bile yakalamaları işten değildir.»

Tarif ettiğim bu avlanma usulü çocukları çok ilgilendirmişti. Hemen biraz uzakta bulunan bir ağaç gövdesinde bir deneme yapmamı istediler. Denemem çok başarılı olduğu için, oğlanlar da kendilerine birer tane bu demir toplu ipden yapmaya kalktılar.

V

MAYMUNLAR ORMANI

ERTESİ sabah erkenden ava çıkmak için her şey hazırdı. Eşek gene kızağa bağlı olarak bizimle gelecekti. Giderken çocukların en küçüklerini taşıyacak, dönüşte de avları yüklenecekti. Yiyeceklerimizi, avlanmak için gereken kurşunları, saçmaları, kızağa yerleştirmiştik. Kunt önden gidiyor, arkasından da oğlanlar yürüyordu. Ben de karımla onların peşindeydik. En arkadan da, artık görevi haline gelen yüküyle, yani sırtında maymunla Bill gelmekteydi. Köpeğin bu işten memnun olduğu söylenemezdi elbette.

Böylece, neşe içinde Şahin Yuvası'ndan ayrıldık, bataklığa doğru yollandık. Az sonra, o şahane manzara ile karşılaştık. Bu güzel yeri ilk defa görenler bakmaya doyamıyorlardı.

Fritz avlanmak hevesine kapılmıştı, beklemeye

sabrı yoktu. Kumsaldan uzaklaşarak, Kunt'u da yanına çağırmıştı. Adam boyu çimenlerin arasından geçerlerken Fritz de, Kunt da gözlerimizin önünden kaybolmuşlardı. Derken, Kunt havlamaya başladı. Fritz de kocaman bir toy kuşu vurmuştu. Kuş yaralanmıştı ama, gene de bacaklarının vargücüyle kaçmaya başladı. Kunt peşini bırakmadı, arkasından çılgın gibi koştu. Fritz de, deli gibi haykırarak, onların ardına takıldı. Bunu görünce, Bill de, sırtındaki maymunu kumun içine atarak, fırladı. Atmacayı böğründen yakalayıp sımsıkı tuttu, Fritz gelinceye kadar kaçmasına engel oldu. Yalnız, toy kuşu o zayıf bacaklı tellitürna kuşuna hiç benzemiyordu. Bambaşka bir savaş başlamıştı. Yaralı kuş öylesine vuruyordu ki, Fritz başa çıkamayacağını anlamıştı. Kunt bile kuşa ne yaklaşabiliyordu, ne de ısırmak hevesine kapılıyordu. Çünkü kuş birkaç vuruşta hayvancağızın başını döndürmüş, ürkütmüştü.

Ben hemen koştum. Bir de ne göreyim? Avladıkları kuş dişi bir toy değil miymiş! Biçiminden tanımıştım. Çok sevindim elbette. Kuşu diri diri elde edebilmek için hemen mendilimi çıkarıp, başına attım. İyi göremez olduğu için kendini kurtaramıyordu. Kalın bir sicimle bacaklarını sıkıca bağladım. Eve götürüp üretecektim. Buna pek seviniyordum.

Aldığımız tutsağı kumsalda mola veren yol arkadaşlarımızın yanına götürdük. Bizi daha uzaktan görür görmez sevinçle bağrışmaya başladılar. Kuşu kızağa yerleştirdim, neşe içinde Maymunlar Ormanı'na doğru yola koyulduk.

Ernst, bir ara, bir hindistancevizi ağacının altında durdu. Gözlerini yüksek dallara dikmişti. Yaprakların arasından cevizler sarkmıştı. Çocuk birdenbire haykırdı:

— «Ne ulu ağaç! İnsan bu yüksekliğe nasıl ulaşır!»

— «Haklısın!» dedim. «Yalnız, kendiliğinden ağaçtan ağzına düşse ne dersin acaba?»

— «Tanrı korusun! Ağzımda diş kalmaz!»

Ernst sözünü daha yeni bitirmişti ki ağaçtan kocaman bir ceviz düşmez mi! Neyse ki ayaklarımızın dibine, çimenlerin üzerine düştü. Ernst, ne de olsa, ürkerek yana sıçramıştı. Aradan bir dakika geçer geçmez bir ceviz daha düştü. Bu sefer ben de şaşırdım.

— «Tıpkı peri masallarında olduğu gibi, baba! İnsanın isteği ağzından çıkar çıkmaz oluveriyor!»

— «Yalnız şu farkla ki, bu sihirbaz, maymun kılığına girmiş, bizi ağacın tepesinde bekliyor. İste-

diği de, bize ziyafet çekmek değil, cevizleri taş gibi kullanarak, bizi buradan uzaklaştırmak.»

Ernst yerden cevizleri aldı. O arada eşimle öteki oğlanlar da yanımıza gelmişlerdi. İki ceviz daha düştü.

Ernst: «Yukarıda hokkabazlık yapan kimse çok nazik!» dedi. «Biz burada iki kişiyken iki ceviz yolladı ağaçtan. Şimdi gelenlerin arttığını görünce, o da cevizlerin sayısını artırdı. Biz de şimdi onun şerefine kadeh kaldıracağız: Cevizlerden birini açarak, içindeki sütü, mucizeler yaratan kimsenin sağlığına içeceğiz.»

Jack da hindistancevizlerine bir göz attı.

— «Bu mübarek sihirbaz işini çok iyi biliyor. Franz'la benim için de ufak cevizlerinden birer tane atacak olursa, biz de hep bir ağızdan «Yaşa!» deye haykırırız.»

Birdenbire Fritz bağırdı:

— «Baba, ben onu gördüm! Maymun değil! İğrenç bir hayvan... Istakoz gibi de iki tane korkunç kıskacı var. İşte, ağaçtan aşağı iniyor! Görüyor musun?»

Franz hemen annesinin arkasına saklandı. Ernst de emin bir yer aramaya başlamıştı. Jack ise tüfe-

ğini hemen o yöne çevirdi. Herkes ağaca merakla bakıyordu.

Gerçekten, garip bir görünüşü olan hayvan yavaş yavaş ağaçtan aşağı kaymaya başlamıştı. Biraz daha yaklaşınca, Jack ateş etti. Vuramamıştı. Hayvan, bir atlayışta, yere indi. Kıskaçlarını iyice açmış, saldırmaya hazırlanmıştı. Jack ceketini çıkarıp fırladı, hayvanı sıkıca sardı. Üzerine çullanıp yumruklamaya başladı.

— «Seni alçak hayvan, seni!.. Ben sana şimdi gösteririm o berbat kıskaçlarınla insanları selâmlamanın ne demek olduğunu!» deye de söyleniyordu.

Gülmekten bir süre çocuğa yardım bile edemedim. Sonra bir sıçrayışta yanlarına geldim, baltamı bütün gücümle yaratığın üzerine indirdim. Ölmüştü.

Jack: «Amma da çirkin bir hayvanmış!» diyordu. «Öyle olmasaydı ben de bukadar kızmazdım. Acaba ne cins bir hayvan bu?»

— «Buna orman ıstakozu denebilir...» dedim. «Seni de Istakoz Avcısı ilân ediyorum! Çünkü bu sefer bambaşka davrandın. Deniz kıyısında, bacaklarına kıskaçlarıyla sarıldığı vakit hiç de cesaretli görünmemiştin.»

Biraz sonra tanımadığımız bir ağaçla karşılaştık. Yerlere kadar eğilen dallarından pıtrak gibi kü-

çük yemişler sarkıyordu. Kopartmaya çalıştık, parmaklarımız birbirine yapıştı. Amerika'da balmumu yetiştiren bir ağaç olduğunu hatırladım, bu buluşumuzdan dolayı pek sevindim.

Fritz merak etmişti. Anlattım:

—«Bunlar, uzun zaman bol suda bıraktıktan sonra, köpük kepçesiyle alınır, bir bezle süzülür, soğumaya bırakılır. Üst tabakasında yeşil bir balmumu meydana gelir. Arılarımızdan aldığımız mumdan biraz daha serttir. Yakmak için elverişli olduğu gibi, hoş da bir kokusu vardır.»

Fritz bol bol toplamaya koyuldu. Ben de yardım ettim. Öyle ki, eşeğin heybeleri tıka basa doldu.

Oldukça ilerlemiştik ki, yabani incir ağaçlarıyla kaplı küçük bir ormana geldik. Bir incir kopardık. Eti sulu, içerisi bol tohumlu, buruk bir yemişti bu. Ağacı yakından inceleyince, kabukları açılan dallardan reçine gibi bir şeyin dışarıya fışkırdığını gördük.

Bu buluş Fritz'in hemen dikkatini çekmişti.

— «Bak, baba!» deye haykırdı. «Bu bizim çok işimize yarayacak gibi geliyor bana. İstediğim gibi uzatabiliyorum, sonra gene kendi kendine toparlanıyor, tıpkı lastik gibi, kauçuk gibi.»

— «Haklısın, yavrum. Çok işimize yarayacak

bir buluş oldu bu. Kauçuk birtakım ağaçların, özellikle «kauçuk ağacı» denilen bir cinsin kabukları kesilerek akıtılan suyundan elde edilir. Kauçuk ağaçları Güney Amerika'nın Brezilya, Arjantin gibi kesimlerinde yetiştirilir. Bu kauçuktan kendimize ayakkabı, çizme de yapabiliriz.»

Konuşa konuşa geri döndük. Şekerkamışı tarlasında koskocaman bir demet yapıp, eşeğin sırtına yükledik. Kabak tarlasında kızağımız bizi beklemekteydi. Eşeğin sırtından yükünü alıp kızağa yerleştirdik. Artık uzun kulaklı, şimdiye kadar ses çıkarmadan taşıdığı yük yerine, kızağı çekmek zorunda kalacaktı.

Herhangibir sıkıntıyla karşılaşmadan bizimkilerin yanına varmıştık. Getirdiğimiz şeyleri gösterip, yolculuğumuzu tatlı tatlı anlattık, yuvamıza döndük.

VI

GEMİ HAVAYA UÇUYOR!

BULDUĞUMUZ o muma benzer zamkın yanabileceğini söylemiştim ya, o akşam eşim de, oğlanlar da: «Işık isteriz! Işık isteriz!» deye bağrıyorlardı. Hemen işe giriştim. Kazanlarımızın en büyüğüne bu güzel kokulu, yeşil mumdan doldurduk. O kaynarken biz de tente bezinden çektiğimiz ipliklerle fitiller hazırladık. Fitilleri birkaç kere muma daldırıyor, çıkarıp havada tutuyor, sonra gene muma batırıyorduk, fitiller iyice muma sarılıp biçim verilinceye kadar. Sonra, köşkümüze çıktık, ilk denemeyi yaptık. En sonunda ışık elde etmiştik.

Uzun zamandan beri kafamı kurcalayan bir iş daha vardı. Kızağımız hayvanlar için çok ağır geliyordu. Bunu, batan gemiden toplayabildiğimiz tekerleklerle araba biçimine sokmaya karar verdim. Hayli yorucu bir çalışmadan sonra iki tekerlekli bir

araba meydana getirebildim. Bu da ileride bize ürünleri taşımak için çok büyük yardımcı oldu.

Çadır Yuvası bize silâh deposu işini gördüğü için, orasını dikenli bir çalılıkla güven altına almamız gerekiyordu. Bu arada, orayı gerek karadan, gerekse denizden gelecek tehlikeye karşı korumak için, birkaç da topa ihtiyacımız vardı.

Birkaç gün sonra üç oğlanı yanıma alıp gene gemiye gittim. Gemi duruyorsa da, rüzgârdan, kötü hava yüzünden parçaları birbirinden ayrılmıştı. Büyükçe bir topa el koyduk. Çok ağır olduğu için, yerinden kalkmıyordu. Parça parça taşımak gerekiyordu. Birkaç sefer yapmak zorunda kaldık. Topun taşınması sona erdikten sonra, ihtiyacımız olan her şeyi yağma ettik. Sonra, gemiyi havaya uçurmaya karar verdim. Böylece, tahta parçaları dalgalarla kıyıya vurur, biz de kolaylıkla toplayabilirdik.

Bir fıçı barutu geminin altına yerleştirdik. Ucuna fitil bağladığımız bir değneği de dikkatle sokup fitili ateşledik, hızla oradan uzaklaştık. Çok geçmeden, gökgürültüsünü andıran bir ses geminin parçalandığını haber verdi. Alevler havaya yükselmişti. Bizi eski yurdumuza bağlayan bağlar birdenbire kopuvermişti. Çadırımıza ulaştığımız vakit, çocukların sevinç çığlıklarıyla karşılaşacağımı sanarken, bak-

tım hiçbiri memnun görünmüyordu. Ben de hıçkırıklarımı tutmaya çalıştım. Sanki eski bir dostu kaybetmiş gibiydik.

Ertesi sabah, erkenden kalkıp, havaya uçan gemiden neler kaldığını görmeye gittik. Gemi yok olmuştu. Kıyıya tahta parçaları, çeşitli eşyalar gelmişti. Bütün bunları karaya çekmek için birhayli uğraştık, kıyıda yığın haline getirdik.

Dönerken, rastladığımız iki sıra meyva ağacının kendi güçleriyle yetişemeyeceklerini anlayınca, yeniden aramaya çıkıp, bu ağaçlar için bambu kamışı getirmeye karar verdik. Mumlarımız da sona ermek üzereydi.

Havanın güzel olacağı belli bir sabah, erkenden, Şahin Yuvası'ndan gereken av eşyalarını alarak, yola çıktık. Şimdi hayvanları kızağa değil, yaptığım arabaya koşmuştuk. Küçüklerin oturabilmeleri için birer tahta da uzatmıştım.

Ormanda, üzeri yemiş dolu bir hindistancevizi ağacı gördük.

Ağaç çok yüksekti. Çocuklar nasıl çıkacaklarını düşünüyorlardı.

Birden: «Durun, çocuklar!» dedim. «Aklıma bir şey geldi. Yukarıya çıkabileceksiniz, hem de çok rahatlıkla!»

Jack: «Hem de rahatlıkla ha?» dedi. «Kafamı, gözümü yararak da çıkabilsem, gene de sevincimden horoz gibi öterim!»

— «Fritz, sen bana arabadan ip getir... Tamam! Şimdi senden işe başlayalım!»

İpe üst üste düğüm attım, çocuğun ayak bileklerinden bağladım. Ufak adımlar atabilmesi için de, ipi biraz gevşek tuttum. Sonra da kalçalarından sağlamca bir ip geçirdim. Bu ipin içine ağacın gövdesi de girmişti.

— «İşte şimdi çıkabilirsin!» dedim.

Fritz: «Öyle ama,» dedi, «ayaklarım bağlı. Ağaca nasıl çıkacağım?»

— «Tıpkı kızılderililer gibi. Bak: Ayaklarını dışarıya doğru bas. Ağaçtan da hiç ayrılma. Şimdi gövdeye bağlı ipi yakala, onu yukarıya sür, ilk düğümlü çıkıntıya gelinceye kadar. Kendini sıkı tut, kısa adımlarla yukarıya çıkmaya çalış. Ayak tabanlarını da, sımsıkı gövdeye daya. Şimdi gene kendini öteki düğüme kadar yükselt. İpi çek, adım adım ilerle. Şimdi kendini arkaya doğru ver, ağaca dayan. Aşağıda sımsıkı dayalısın, yukarıda yaslanmışsın, dinleniyorsun, değil mi?»

Fritz sevinçten uçuyordu. Söylediklerimi yaptı, ağacın yukarılarına kadar çıkmayı başardı. Kardeş-

leri de, ağızları bir karış açık, ona bakıyorlardı. İlk önce kendine gelen Jack oldu:

— «Babacığım, bende de bu kızılderili dalgasını denesene... Ne eğlence, doğrusu!.. İşte burada yüksek bir ağaç daha var.»

Kısa zamanda Jack da ağabey'si gibi ağaca tırmanmıştı. İki kardeş, kemerlerinde götürdükleri balta ile öylesine vuruyorlardı ki, cevizler dolu gibi yere yağıyordu. Ancak hızla yana sıçramak sayesinde başımızı yarmamalarından kurtulabiliyorduk. Çocuklar sağ-salim aşağıya indiklerinde kahkahadan kırılıyorduk.

Franz: «Bu cevizlerden birkaçını yeyebiliriz, değil mi?» deye sordu. «Nasıl olsa eve götürecek kadar var.»

— «Evet, yavrum, yeyebiliriz. Bir tane de bana ver.»

Biz bu işlerle uğraşırken rahat rahat otlamakta olan eşeğin birdenbire huysuzlandığını gördük. Ateş üzerindeymiş gibi zıplayıp, anırıyor, burnunu havaya kaldırıp duruyordu. Bunların iyiye mi, ya da kötüye mi işaret olduğunu düşünmemize vakit kalmadan, hayvan bir koşu koparıp kaçmaya başladı. Köpeklerimiz de o sırada şekerkamışları arasına gömülmüş oldukları için, eşek bambu ağaçlarının içine

karışıp gidinceye kadar, onları peşinden yollayamadık. Bir süre kendimiz koştuksa da yetişemedik.

Eşeğimizin kaçışı bende iki türlü üzüntü yaratmıştı: Yolculuğumuzda çok işimize yarayan hayvanın kaybına üzülürken, onun böyle birdenbire kaçışı yakınlarda yırtıcı bir hayvanın bulunduğunu sezmiş olmasına da bağlı olabilirdi.

Bu yüzden, o gece evin önünde büyük bir ateş yaktırdım. Birkaç şeker kamışını da bir araya bağlayıp meşale gibi yaktık. Elbiselerimizi çıkarmadan, dolu tüfeklerimizle, gündüzden topladığımız yosunların üzerine uzandık. O gün çok yorulmuştuk. Herkes derin bir uykuya daldı. Ben ateşi söndürmemeye çalışıyordum. Meşaleleri de yeniden yaktım. Bunlar öyle geniş bir alanı aydınlatıyordu ki, yırtıcı hayvanın buralara uğramayacağına emin olarak, ben de uykuya daldım.

Ertesi sabah, kaçak eşeğin döneceğini umuyordum ama, hiç de öyle olmadı. Ben de, Jack'la iki köpeği aldım, hayvanı aramaya çıktım. Bambu ağaçlarının arasına daldık. Köpeklerin de yardımıyla eşeğin izini bulmaya çalıştık. Sonunda geniş bir vadiye ulaştık. Oradan da büyük bir koyun kumsalına kadar indik. Bu sulara büyük bir ırmak akmaktaydı. Kıyıları da yüksek bir dağın sırtıyla sınırlanmıştı.

Geçilecek daracık bir yol vardı ki onun da, sular kabarınca, işe yaramaz hale gelmesi gerekirdi.

Eşeğimizin, sulara dalmaktansa, bu dar yolu tutmuş olacağını düşündüm. Biraz ilerledikten sonra kumlarda, eşeğin ayak izlerini gördük. Yalnız, şaşılacak bir nokta: Birbirine karışmış birsürü ayak izleri daha vardı. Oradan ya başka eşekler de geçmişti, ya da bizimki sıçramış, dönüp durmuştu. Merak etmiştim doğrusu. Ne var ki izler çimenlerde kayboluyordu.

VII

YABAN ÖKÜZLERİYLE SAVAŞ

ÇOK uzaklarda sürüler gözüme çarptı. Bunlar ilk bakışta inek, sonra da at gibi göründülerse de, sonradan hiç bilmediğim hayvanlar olduğunu anladım.

Çimenlerde eşeğimizin ayak izlerini kaybettiğimiz için, ilerleyerek, bu sürülere doğru gitmeyi uygun buldum. Belki hayvancık onlara karışmıştı. Oraya ulaşıncaya kadar kocaman bambu ağaçlarıyla dolu bir ormanın çevresini dolanmak gerekiyordu. Ancak kırk adım kadar atmıştık ki, çalılık bir yerin köşesinde, bir yabanöküzü sürüsüyle karşılaştık. Sayı bakımından değilse de, görünüşleri bizi hemen oracıkta param-parça edeceklermiş gibi, korku veriyordu insana. Öyle ürkmüştüm ki, tüfeğimi ateş edecek duruma getirmeyi bile akıl edemeden, taş gibi olmuş, olduğum yerde kalmıştım. Neyse ki köpek-

lerimiz bizden ancak birkaç adım geriden geliyorlardı.

Öküzler, belki de insanlara alışık oldukları için, yerlerinden kalktılar, bön bön yüzümüze baktılar. Ben geri çekilmeyi düşünürken Kunt'la Bill birdenbire bize yaklaştılar. Yaban öküzleri onları görünce böğürmeye başladılar. Boynuzlarıyla toprağı kazıyorlardı. Tehlike başgöstermişti: Köpekleri çakal, ya da kurt sanacaklar, onlarla birlikte bizi de yere çarpıp ezeceklerdi! Derken, köpekler onlara saldırdılar, sürüden biraz bize yakın duran bir yavruyu, kendi usullerine göre, yani kulaklarından yakalayıp, yanımıza getirmeye çalıştılar. Hiç de ürkmüş görünmüyorlardı. Şimdi bizi savunan köpeklerimizi, hırs bürümüş gözleriyle saldırmaya yeltenen öküzlerden korumak için, gerçek bir savaşa sürüklenmemiz gerekiyordu. Bu büyük bir tehlike demekti. Neyse ki attığımız ilk kurşunlar üzerlerine doğru gidince gürültü, ateş, duman onları öylesine ürküttü ki, hızla geri döndüler. İçlerinden bir dişi —belki de köpeklerin yakaladığı yavrunun annesi— yaralanmıştı. Çektiği acı onu daha da yırtıcılaştırdığı için, üç kat öfkeyle köpeklere saldırmaya kalktı. Ateş ettim. Yere yuvarlandı. Yanına gidip, bu sefer tabanca kurşunu ile öldürdüm.

En sonunda, derin bir soluk alabilmiştik. Çünkü ölümü çok yakından görmüş, ondan bir mucize kabilinden kurtulmuştuk. Yalnız, güç bir işimiz daha vardı: köpeklerin ısırdığı yavru rahat durmuyor, tepinip, kıyasıya, köpeklere saldırıyordu. Yardımlarına koştum. Hayli uğraştıktan sonra, kalın bir iple yavrunun arka ayaklarını bağladık.

Dana artık elimizdeydi. Jack onu annesine, kardeşlerine götürmek istiyordu ama, taşıması çok güç olduğu için, hemen orada kestik, yenecek yerlerini çıkardık, tuzladık. Kalan parçalarla da köpeklere ziyafet çektik.

Gene o dar yola döndük. Önümüze bir çakal çıktı. Dişi olduğunu anlayınca, yavruları da bulunacağını düşünerek, yuvasını aradık. Jack inin içine girmek istedi. Erkek çakal da içeride bulunabilir korkusuyla, tabancamı elime aldım. Köpekler de arkadan yetiştiler. Sekiz tane kadar yavrunun içinde bir tanesi ancak on günlük gibi görünüyor, gözlerini bile açamıyordu. Jack onu çok sevdi, hemen alıp eve götürmeye heveslendi. Kedi yavrusundan daha büyük olmayan bu hayvancığın derisi altın sarısıydı.

Jack: «N'olur, baba, alıp eve götürelim, besleyip büyütelim!» deye yalvarıyordu.

— «Peki!» dedim.

Bizimkiler bizi büyük bir sevinçle karşıladılar. Dana ile yavru çakalın başına toplanmışlar, hayranlıkla seyrediyorlardı. Bu arada binbir tane de soru soruyorlardı elbette. Jack hemen anlatmaya başladı. Her zaman olduğu gibi gene bire bin katıyordu. Dinleyicilerinin merakını çekmesini çok iyi bildiği için, ne çabuk akşam olduğunu anlayamadık. Sonra onlar da ateş yakmak için tahta parçası topladıklarını, meşaleler için de demetler hazırladıklarını söylediler.

Fritz, günün en önemli kazancı olarak, yumruğuna oturttuğu bir kartal yavrusunu gösteriyordu. Bunu kayalıkların arasındaki yuvasından kuşun annesi yokken yakalamıştı. Tüyleri daha tam rengini almamıştı ama, Avrupa'da bilinen kartal türünden olmadığını anlamıştım. Güzelliğinden çok, evcilleştirip, avlarda şahin işi gördürebilmeyi umarak, yanımızda alakoymaya razı oldum.

Yemekte, bizim danaya sütle karıştırılmış patates püresi yedirdik, kendi ineğimizin yanına bağladık. Köpekler de nöbetlerini almışlardı. Biz de dinlenmek üzere yataklarımıza çekildik.

Ağaçların dallarında kurduğumuz köşke çıkmak için kullandığımız ip merdiveni tehlikeli bulmaya başlamıştık. Karımla bana bu iniş-çıkışlar hem yorucu, hem de tehlikeli geldiği gibi, çocukların da kedi gibi tırmanmaları bizi ürkütüyordu. Köşkümüze başka bir yoldan gitmenin çarelerini arıyordum. Ağacın içinden bir şey yapılıp yapılamayacağını düşünmeye başladım.

— «Kadınım,» dedim, «sen bana dememişmiydin ki, ağacın gövdesinde bir arı kovanı bulunuyor, deye? Bu boşluğun içeriden ne derinliğine gittiğini, çapının ölçüsünü bilsek iyi olur.»

Karım: «İyi ama, nasıl ölçebiliriz ki?» dedi.

Bu konuşma oğlanları hemen eyleme geçirdi. Ağaca çıkıp, arıların bulunduğu boşluğun nekadar derin olduğunu anlamak için, sincaplar gibi yukarılara tırmanmaya başladılar. Arılar tedirgin olmuştu, yavrucaklara saldırdılar, bizimkiler aşağı dar indiler. Kiminin saçlarına dolmuşlar, kiminin elbiselerine yapışmışlardı. Bu arada canlarını da yaktıkları için oğlanlar öylesine kaçıyorlardı ki bizi bile göremez hale gelmişlerdi.

Neyse, onları yakaladık, arıların soktuğu yerlere nemli toprak sürdük. Jack'ın yüzü ise çamurdan görünmez hale geldi. Ernst, hep ağır davrandığı için,

bir tek yara ile işi geçiştirmişti. Çünkü ağaca en son tırmanmış, ötekilerin bağırmalarını duyar duymaz da, kendini aşağı atmıştı.

Bir saat geçti, çocukların sızlanması kesilmedi. Ayrıca, bu kahraman arılara karşı korkunç bir hınç duymaya da başlamışlardı.

Arılar ağacın çevresinde vızıldayıp dururken ben de onlara karşı kullanacağım silâhları hazırladım. Tütün, balçıklı toprak, pipo, çelik kalem, daha birsürü şey. Su kabaklarından da arılar için kutular hazırladım. Bunları köşkümüzün sağlam bir dalına yerleştirdim. Bir de uzunca bir tahta mıhlayıp üzerini otla örttüm, güneşten, yağmurdan korunmaları için.

Sonra ağaçta arıların girip çıktığı aralığı balçıkla sıvadım, ancak pipomun sapı geçecek kadar bir boşluk bıraktım. İçeriye duman püskürtmeye başladım. Sonra, birden geri çekildim.

Arılar, dumandan kaçarak, o ufacık delikten, dışarı fırladılar. Dönüp dolaştıktan sonra, kendilerine yeni bir yuva aradılar, kutulara doldular.

Bunun üzerine, ağaçta geniş bir kapı açtım. Biz içeri girdik. Şaşırakaldık: Arılar okadar çok bal yapmışlardı ki, bunları nerelere sığdıracağımızı şaşırmıştık. Doldurduğumuz kaplar almaz olmuştu. Kü-

çük bir fıçıyı iyice temizlettirdim, içine bal doldurdum. Kalanı da öğle yemeğinde ağzımızı tatlandırmamıza yardım etti.

Sonra, kovuğun derinliğini ölçtüm. Ucuna bağladığım taşla bir ipi içeriye sarkıttım. Boşluğun yattığımız dallardan ağacın köküne kadar dayandığını anlayınca sevindim. İçeriden bir merdiven yapmak şimdi kolaylaşıyordu.

İlk önce uygun bir kapı bulmaya çalıştım. Bunu da kaptanın kamarasından getirdiğim kapıyla sağladım. Bu kapı sayesinde, yırtıcı hayvanlardan kendimizi koruyabilecektik. Kovuğun içini, çürümüş tahta parçalarından temizledik, sonra da birer karış yükseklikte basamaklar yaparak merdiveni kurduk. En son basamak yatak odamıza kadar ulaşıyordu.

VIII

BEKLENMEYEN MİSAFİR

BİR sabah, uzaktan, yırtıcı hayvan sesine benzeyen korkunç kükremeler duyduk. Arada da inliltilere benzeyen sesler geliyordu. Köpekler de tedirgin olmuşlar, dişlerini biliyorlardı. Tehlikeli düş manlarla karşılaşmaya hazırlanıyor gibiydiler. Biz de hemen savunma durumuna geçtik. Tüfeklerimizi, tabancalarımızı alarak, ağaç köşkümüzden herhangibir saldırıyı püskürtmeye hazırlandık.

Sesler kesilince, silâhlı olarak, aşağı indim. Köpeklere çivili tasmalarını taktım, öteki hayvanlarımızı da, göz önünde bulundurmak için çok yakına çektim. Gene yukarı çıktım.

Böylece bekleyip dururken, o sesler gene işitildi. Şimdi çok yakından geliyordu. Fritz, can kulağıyla dinlerken, birden tüfeğini bir yana fırlatarak, sevinçle haykırdı:

— «Eşek... Eşeğimiz döndü! Sevincinden anırıyor!»

Öyle şaşırmıştık ki yırtıcı bir hayvanla karşılaşmadığımıza üzüldük sanki. Aklımız başımıza geldikten sonra, neşeli bir anırma bizi kahkahalarla güldürdü, şakalaşmaya başladık.

Biraz sonra, hayvancık da ağaçların arasından göründü. Bir durup ot yiyor, bir bakınıyordu. Yanında da bir arkadaşı vardı. Buna çok sevindik. Bu yaban eşeği çok işimize yarayacaktı.

Fritz'le aşağı indik. Şimdi iş bu hayvanı ürkütmeden yanımıza yaklaştırmaktı. Yukarıda kalanlara da gürültü etmemelerini söyledim.

Oldukça uzun bir ipin ucuna ilmik yaptım. Öteki ucunu bir ağacın gövdesine sıkıca bağladım. Fritz çalışmalarımı sabırsızlıkla izliyordu. Ne yapacağımızı kendisine anlattım.

Fritz usulca ilerledi. Yaban eşeği insan yüzüyle karşılaşınca kaçacak gibi oldu. Fritz hemen eski dostumuza yaklaştı, bir avuç dolusu tuz uzattı. Bizimki bu en çok sevdiği şeyi hapur-hupur yerken, yaban eşeği de, tehlikeyi göze alıp, arkadaşına yaklaştı o sırada Fritz, büyük bir ustalıkla, ipi hayvanın boynundan geçirdi, onu sımsıkı yakaladı.

Yaban eşeği ipten kurtulmak için çabaladıysa da başaramadı. Oynadıkça ip boynunu daha da sıkıyordu. Artık zorlukla soluk almaya başlamıştı. Yere uzandı yattı.

Ben hemen fırlayarak, hayvancağızın boğulmaması için, boynundaki ipi çözdüm, bizim eşeğin başlığını ona geçirdim, ağaca bağladım.

İlk işimiz bu ikinci eşeği, binek hayvanı değil de, yük hayvanı olmaya alıştırmak olacaktı. Birkaç hafta sonra bizim yaban eşeğine rahatça binmeye bile başlamıştık. Yalnız, ön bacaklarını biraz kösteklemek gerekiyordu. Çünkü öyle hızlı koşmaya alışmıştı ki!

Bütün bu olaylar arasında kümes hayvanlarımız da kuluçkaya yattılar. Kırk, elli civciv çıktı. Yağmur mevsimi gelmeden hayvanların barınmasını sağlayacak bir yer bulmamız gerekiyordu. Oturduğumuz ağacın köklerinin üzerine bir örtü çektik, içine bambu kamışları uzattık.

Şimdi sıra kış için yiyeceklerimizi sağlamaya gelmişti. Her gün yollara çıkıyor, beslenmemize, ya da herhangibir işimize yarayacak şeyler yüklenerek dönüyorduk.

Bir gün, torbaları yaban eşeğine yüklemiş, yanımıza da maymunu almış, ormana dalmıştık. May-

mun bize nelerin yenebileceğini gösteriyordu çünkü. Bir ara, maymunun davranışları bizi tedirgin etti. Durmadan sağı, solu gözetliyordu. Birdenbire çalıların arasına sıçradı. Bir kuş haykırmasıyla kanat sesi duyuldu. Maymun bir kuşla savaşa girişmişti besbelli.

Ernst'e: «Git bak bakalım bu gürültü ne!» dedim.

Oğlan çalıların arasında ilerleyince bir çığlık kopardı:

— «Babacığım, gel bak! Fritz de gelsin! Bir tavuk yuvası... hem de yumurta dolu! Maymun tavukla kavga ediyor. Ben bur'da maymunu sıkıca tutarsam, Fritz de tavuğu yakalayabilir.»

Biraz sonra Fritz birkaç gün önce vurduğu Kanada horozunun dişisini elinde tutuyordu. Ne güzel bir tavuktu bu!

Bu sırada Ernst de bize doğru gelmeye başladı. Şapkasını elinde tutuyordu. Üzerine örtülü mendilini dikkatle çekip şapkanın içini gösterdi:

— «İşte, baba, bak ne çok yumurta! Bunları göremeyecektim. Çünkü tavuk yaprakların altına saklamıştı. Maymunla kavga ederlerken, yapraklar dağıldı, ben de yumurtaları gördüm. Annem ne sevinecek!»

Ernst, yumurtaların üzerini örten yapraklardan da almıştı. Aklıma bir şey geldi. Yaprağın birini alıp inceledim. Bu yapraklar uzun, sağlam ipliklerden meydana gelmişlerdi. Ortalarından geçen yapışkan bir su onları birbirine bağlamaktaydı. Karıma bunların işe yarayacaklarını söyledim, çok sevindi.

— «Aman, bana bunlardan birsürü toplayıp getirin!» dedi. «Bol bol çorap örerim, giyecek yaparım. İplik de olur.»

Oğlanlar birdenbire ortadan kayboldular. Birisi yaban eşeğine, öteki de bizim eski eşeğe binerek ormanın yolunu tutmuşlardı. Bir çeyrek saat sonra geldiler. İplik yapacağımız yapraklardan hayvanlara bol bol yüklemişlerdi. Sevinçle gelip, bunları ayaklarımızın dibine yığdılar.

Yağmurlar erken başladı. Hem de bardaktan boşanırcasına! Yukarıdaki eğlenceli köşkümüzden aşağıya, üstü bambu çubuklarıyla örtülü, köklerin arasındaki kata inmek zorunda kaldık. Bozulmasından korktuğumuz eşyanın, yiyeceklerin bir çoğunu da aşağıya aldık. Öyle ki, bu barınakta kıpırdayacak yer kalmamıştı. Ayrıca komşumuz bulunan hayvanların kokusu, bağrışmaları, ateş yaktığımız vakit çıkan duman dayanılır gibi değildi. Ne yapalım ki, katlanacaktık.

IX

ÖLÜM MAĞARASI

UZUN, karanlık kış günlerinden sonra gökyüzü yeniden görünüp güneş çıkınca, ne sevindiğimi anlatamam! Loş odalarımızdan dışarıya fırlayıp temiz havaya çıktık, taptaze yeşillik gözlerimizi şenlendirdi. Doğa birden canlanmıştı. Bütün yaratıklar cana can katan havayı zevkle içine çekiyordu. Kışın sıkıntısı unutulmuştu. Önümüzdeki işleri çocuk oyuncağıymış gibi görmeye başlamıştık.

Daldırdığımız fidanlar yeşermiş, toprağa attığımız tohumlar fışkırmıştı. Ağaçların yeşeren taze yaprakları, dalları ortalığı süslüyordu. Sayısız bahar çiçekleri yerleri kaplamıştı. Kuşlar gizlendikleri yerlerden çıkmış, sevinçle ötüşüyorlardı.

Köşkümüzün bahar temizliğine başladık. Birkaç gün sanra orası yerleşebileceğimiz hale geldi. Karım

ev işleriyle uğraşırken, biz de kendimizi Çadır Yurdu'nda bulduk. Kışın oradaki etkilerini merak ediyorduk. Ne yazık ki çok zarar görmüştü. Fırtına, yağmur çadırı yere indirmişlerdi. Yelken bezlerinin çoğu ortadan kaybolmuştu. Biriktirdiğimiz yiyecekler, malzeme de öylesine mahvolmuştu ki pek çoğu işe yaramaz hale gelmişti. Çok şükür, yaptığımız kayığa bir şey olmamıştı. Buna karşılık salımız mahvolmuştu. Artık onunla denize çıkamazdık. Hele barut yedeğimiz çok zarar görmüştü. Üç barut fıçısını çadırın içinde bırakmış, yalçın kayaların kovuğundaki büyük depoya saklamamıştım. Fıçılardan ikisi okadar su almıştı ki oldukları gibi atılmaları gerekiyordu. Bu önemli kayıp beni çok üzdü.

Kalan barutları saklamak için kayada kovuk açıyorduk. Jack demir burguyu kullanırken, birdenbire bağırdı:

— «Babacığım ben öbür yana geçtim!..»

— «Nereye geçtin? Dağın öbür yanına geçemezsin sanırım, biraz zor olur!..»

Fritz hemen koşup geldi:

— «Evet, baba!» dedi. «Demir boşluğa çıktı. Çok garip bir şey! Bak bir kere, istediğim gibi döndürebiliyorum.»

Ben de yaklaştım. Demiri yakaladım. İçimi sevinç veren bir duygu kaplamıştı. Kayayı parça parça kopartarak, bir çeyrek saat sonra, bir adam geçecek kadar delik açabildim. Oğlanların ikisi de öbür yana geçmek üzere atıldılar, ben engel oldum. Çünkü pek kötü bir koku geliyordu oradan. İnsanı boğacak kadar kötü...

— «Çekilin! Çabuk, çekilin!» deye bağırdım. Ben de hemen kendimi dışarıya attım. «İçerideki hava insanı öldürebilir.»

— «Neden? Niçin?» deye sormaya başladılar.

— «Bozulmuş!»

— «Nasıl bozulmuş acaba?»

— «Gazla dolmuştur. İçeri giren boğulabilir.»

— «Şimdi ne yapacağız?»

— «Mağaradaki havayı temizlemeye çalışacağız.»

Jack: «Bu çok zor bir iş!» dedi.

— «Belki de hiç olmayacak. İlk önce içerideki havanın neyle bozulmuş olduğunu bilmemiz gerekiyor. Elimizden geleni yapmak zorundayız. Ateş yakmakla başlayalım. Hemen bana bir demet kuru ot getirin.»

Otları ateşleyip mağaradan içeri attım. Saniyede söndü. Demek daha etkili bir çare bulmamız gereki-

yordu. Oturup, birbirimize bakarak, düşünmeye başladık.

Jack: «Barut tutuştursak nasıl olur?» deye sordu.

— «Tamam!» deye bağırarak yerimden fırladım. Fişekle, mermiyle dolu bir sandık kurtardığımız aklıma gelmişti. Bunları geceleri işaret vermek için kullanacaktık. Merakla peşimden koşan çocuklarla, çadıra yollandım. Birkaç parça alıp oğlanların eline verdim. Gene eski yerimize döndük.

— «Şimdi bu kötü ruhlu hava hortlaklarını tam kalbinden vuracağız!» dedim. Ateşleyip, bir fişek attım.

Fişek patladı, parlak parçalar, ışıldayan göktaşları gibi, arkadaki duvara kadar uçtular, boğuk sesler çıkararak, sıçradılar, korkunç havayı gedikten dışarı püskürttüler.

İçerisini bir süre böyle ateşledikten sonra, artık tehlike kalmadığını anladık. Şimdi de karanlıkta bir yere çarpmamız tehlikesi vardı. Bir yerden su da fışkırabilirdi. Bu yüzden içeri girmemeye karar vererek, Jack'ı hemen Şahin Yuvası'na gönderdim.

— «Hem bu sevinçli haberi müjdele,» dedim, «hem de orada nekadar mum bulursan al getir!» dedim.

Bu arada biz de, Fritz'le, gediği genişletmeye çalışıyorduk. İçini de temizleyerek, çoluk-çocuğun rahatça girip çıkabilmesini sağlamak istiyordum.

Birkaç saat sonra, Jack, annesi, iki kardeşi patates taşıyan arabamızla geldiler.

Mumları yaktık. Herbirinin sağ elinde bir mum, sol elinde de bir araç vardı, cebinde de yedek bir mum. Yürümeye başladık. Ben en önden gidiyordum. Arkamdan da çocuklar, biraz ürkek, biraz da merakla geliyorlardı, en sonda karım. İki yanımızda da köpekler.

Görülecek bir manzaraydı bu. Mağaranın duvarları yıldızlarla kaplı gökyüzü gibi pırıldıyordu. Ellerimizdeki mumların ışığı ortalığa yayılıyor, orayı saraya çeviriyordu.

Mağaramızın tabanı pek düzgündü, ince bir kumla da örtülüydü. Hele kupkuru olması çok hoşuma gitmişti. Rutubetten eser yoktu.

Duvardan kopardığımız küçük bir parçanın tadından bulunduğumuz yerin bir tuz kayası olduğunu anladım.

Sevinç, heyecan içinde, aklıma bir şey geldi: Bu kayaların arasında hem çok sağlam, hem de çok işe yarayacak bir kış evi kurabilirdik!

Her şeyden önce beni ışık, temiz hava ilgilendiriyordu. İşe bir sıra pencere açmakla başladım. Gemideki kamara pencerelerine göre açtığımız deliklere, pırıl-pırıl camları taktık. Mağara çok geniş olduğu için ikiye ayırdık. Biri yatıp kalkmak içindi, biri de mutfak, çalışma yeri işi görecekti. Oturma için ayrılan bölükte üç oda vardı: Biri eşimle benim, ikincisi oğlanların yatak odası, üçüncüsü ise yemek odası. Yatak odalarındaki pencerelerde cam vardı ama, üçüncü oda parmaklıkla yetinecekti. Çalışma odası çok genişti. Kışın arabayı, kızağı da içine alabilirdi. Yeni evimize Kaya Köşkü adını verdik.

Bir sabah, erkenden Şahin Yuvası'ndan Kaya Köşkü'ne gelirken, oradan şimdiye kadar yüzlerce defa geçmiş olduğumuz halde rastlamadığımız bir manzara ile karşılaştık. Çok uzaklarda, denizin ortasında, sanki sular kaynıyordu. Suların dibinde büyük bir ateş yanıyor gibiydi. Üzerinde de yabancı, çirkin sesleriyle haykırışan kuşlar. Bu kuş sürüsü huzursuzluk içinde dönüp dolaşıyordu; havada bir yükseliyor, bir alçalıyor, bu kabaran suların çevresinde dönüyordu.

Orada burada, sabah güneşinin ışınlarında pırıldayan küçük noktalar da beliriyordu. Dalgalar geldikçe sönüyorlar, sonra gene canlanıp, daha da çok pırıldıyorlardı. Bu kaynaşma açık denizden koya doğru gelmeye başladı. Biz de hızla, merak içinde, oraya koştuk.

Yolda giderken herkes düşüncesini ortaya atıyordu.

Karım: «Şimdiye kadar fark etmediğimiz, deniz dibinde bir kum yığınıdır.» dedi.

Fritz: «Toprak altında, patlamak üzere bulunan bir yanardağ olsa gerek!» dedi.

Ernst: «Korkunç bir deniz canavarı olabilir!» dedi.

Bu herkesin hoşuna gitti, çünkü duruma değişik bir renk veriyordu. Ben ise, biraz düşündükten sonra: «Ringa balığı akını olabilir!» dedim.

Çadır Yurdu'na ulaşmıştık. Balıklar, birbirlerinin üzerinden atlayarak, koya doğru yaklaşıyorlardı. Evet, balıktı bunlar. Yakından görünce o ışıkların, balıkların kıvılcım saçan pullarından yayıldığını anladık.

Bu nefis manzarayı seyretmenin zamanı değildi. Ayağımıza kadar gelen bir nimeti avlamamız gereki-

yordu. Kış için bol yiyecek sağlamak zorundaydık; yalnız kendimiz için değil, hayvanlarımız için de. Karaya vurdukları için avlanmaları kolay olacaktı.

Bu av için herkese uygun görevler verdim: Fritz suda durup, balıkları sepetle tutarak bize uzatacaktı. Ernst'le Jack karınlarını açıp, içlerini temizleyeceklerdi. Franz da hepimizin el ulağı olacaktı. Bana da tuzlayıp, fıçılara istif etmek işi düşüyordu. Çünkü en dikkatle yapılması gereken iş buydu.

Fıçıları doldurmak tam dört günümüzü aldı. Bu süre içinde de Çadır Yurdu'ndan bir yere ayrılamadık. Çünkü sabahın erken saatlerinden karanlık basıncaya kadar çalışıyorduk. En azından da günde yedi, sekiz fıçıya balık bastırıyorduk.

Ringa balıklarının koyumuzdan uzaklaşmalarından bir ay sonra, denizin gene o bölgesinde büyük mersin balığı, som balığı sürüleri göründü. Bunlar karaya yakın yerlerde, taşların arasına yumurtalarını bırakırlar, dönüp gene açık denizlere giderler. Jack, bu müjdeyi verirken, balıkların büyüklüğünü görünce, onları balina sanmıştı.

Bunlar bizim kış yiyeceğimizi sağlayacaklardı ama, nasıl avlayacağımızı bilemiyorduk. İçgüdümüzle, hemen silâhlarımıza sarıldık. Fritz, çengelli balık zıpkını ile bir ip, bir de kanca aldı. Ben, deniz tan-

rısı Neptun gibi, üç dişli çatalımı. Ernst de büyük olta çengellerini. Jack'ın da oku vardı elinde. Ucuna da bir iple yüzme kesesi bağlamıştı. Böylece, yakaladığı balığın denize dalmasına engel olacaktı. Böylece, bu balıklardan da bol bol tuttuk.

X

YILAN AVI

BİR gün eşimle sepet örüyorduk. Birdenbire, Fritz yerinden fırladı. Şahin Yuvası'na doğru bakıyordu.

— «Bu da ne?» deye haykırdı. «Bize doğru geliyor, tozlar saçaraktan!»

— «Ben de anlayamadım, doğrusunu istersen!» dedim. «Bizim hayvanlardan biri olamaz. Çünkü onlar şimdi ahırlarında dinleniyorlar. Şimdiye kadar hiç görmediğimiz bir yaratık bu. Dinamo bobini gibi küçük halkalar biçiminde yerlerde sürünüyor. Sonra da, yere dikilmiş sırık gibi, tozların içinden yükseliyor.»

Karım, ürkerek, eve girdi. Ben de çocukları içeri yolladım. Fritz yanımda duruyordu. Öteki oğlanlar da, silâhlı olarak, pencerelerden dışarısını gözetlemekteydiler.

Fritz, korka korka: «Acaba ne olabilir, baba? Ne dersin?» deye soruyordu.

— «Bence çok büyük bir yılan bu!» dedim.

— «Öyleyse, baba, hemen savaşa hazırlanalım. Birkaç da keser alıp geleyim.»

— «Dikkat et, yavrum. Bunlar yedi canlı olurlar. Daha iyisi, sen de kardeşlerinin yanına git. Benim büyük tüfeğimi hazırla. Hep birlikte, gereğini yapmaya çalışırız.»

Fritz istemeye istemeye yanımdan ayrıldı. Ben de o korkunç hayvanı gözden kaçırmamaya bakıyordum. Belli ki görülmemiş büyüklükte bir yılandı bu. Yaklaştıkça daha da iyi görüyordum. Bize doğru gelmek niyetinde olduğu da anlaşılıyordu. Ara-sıra, başından beline kadar olan bölümünü sekiz, on karış kadar kaldırıp, başını iki yana sallayarak, dilini çıkarıyor, ıslık çalıyordu. Sanki bulunduğu yeri kolluyor, ya da av arıyordu.

O, köprümüzün üzerinden, kıvrıla kıvrıla yürürken, ben hemen yukarı koştum. Çocuklar, saray bekçileri gibi, savaşa hazır, beklemekteydiler. Beni görünce yeniden cesaret buldular. Fritz bana tüfeği uzattı. Yüreğimiz çarparak, parmaklıklı pencerelerin arkasında yer aldık.

Canavar, köprüyü arkasında bırakmış, gene duralamıştı. İlk defa insanların yakınında olduğunu sezer gibi bir hali vardı. Mağaramızın önündeki alanın tam ortasında gelip durdu. Ernst, belki korkudan, birdenbire ateş ediverdi. Jack'la Franz da ateş ettiler. Karım da güzelce nişan alıp tetiği çekti.

Dört yandan gelen kurşunlar hayvanı korkutmuş olmalı ki, birden hızlandı, kamışların arasında kayboldu gitti. Düşmanı elden kaçırmıştık. Çocuklara emir verdim: O akşam kimse evden uzaklaşmayacak, birkaç gün de benden izin almadan bir yere gidemeyecekti.

Üç gün korku içinde yaşadık. Bu süre içinde düşman varlığını belirten hiçbir iz göstermedi. Kaygım gün geçtikçe artıyordu. En sonunda, yaşlı eşeğimiz bizi bu sıkıntıdan kurtardı.

Yağmur mevsiminden önce topladığımız yemleri hayvanlar yeyip bitirmişti. Onları kendi yiyeceklerimizle de besleyemezdik. Hayvanları dışarıya salıverip, kendi kendilerine yiyeceklerini sağlamalarına karar verdim. Oğlanların en açıkgözlüsü olan Fritz de çobanlık görevini üzerine aldı. Eğer o canavar yolunun üzerine çıkacak olursa, gelip haber verecekti. Öteki oğlanlar da, anneleriyle, pusuya yatacaklar, pencerelerden ateş edeceklerdi. Ben de ba-

taklığı göz altında bulundurmaya çalışacaktım. Bu sefer elimizden kurtulacağını pek sanmıyordum.

Bizim yaşlı eşek, üç gün ahırda dinlenmiş, bol bol yeyip içmiş, eski gücünü bulmuştu. Hoplaya, zıplaya, ahırdan kurtulduğu gibi, kendisini dışarıda buldu. Öyle gülünç hareketler yapıyordu ki, gülmekten katılıyorduk. Birkaç keçi yavrusuyla kuzu da, kapıdan fırlamışlar, eşeğin peşinden, zıplaya zıplaya, bataklığa doğru yollanmaya koyulmuşlardı. Fritz arkalarından yetişmek istiyordu, kolundan yakaladım.

— «Burada dur!» deye haykırdım. «Nereye gidiyorsun?»

Jack birden bağırdı:

— «Bakın, bakın!..»

Kamışlıkta bir şeyler kıpırdanıyordu. Sonra, yılanın başı göründü. Ateş saçan gözleri kendi isteğiyle yaklaşan avına dikilmişti. Çatallı uzun dili ağzının içine girip çıkıyordu. Birden, yılan ileri atıldı, kuzuyu yakaladı, sımsıkı kavradı, iyice sıktı. Zavallı hayvancık debeleniyor, korkunç bağlardan kurtulmaya uğraşıyordu. Öteki üç keçi yavrusu haykırışarak kaçtılar. Eşek ise, geniş bir adım atmak istedi, tökezleyerek arka-üstü bataklığa yuvarlandı.

Jack: «Babacığım, hayvancık boğulacak!» deye fısıldadı.

Birbirimize sımsıkı yapışmış duruyorduk.

Çocuklar: «Baba,» diyorlardı, «gidelim, zavallı kuzuyu kurtaralım! Uzaktan ateş edersek, belki yılanı vuramayız.»

— «Olmaz, yavrularım, boş yere kendimizi tehlikeye atmış oluruz. Bu canavara ateş eder de vuramazsak büsbütün çileden çıkarırız, sonucun ne olacağını kim bilebilir? Kuzuya hiçbir yararımız olamaz. Zavallı eşek de artık bataklıkta boğulmuştur. Görüyorsunuz, kıpırdanamıyor bile. Yılanın kurbanını yutuncaya kadar bekleyeceğiz. O zaman boğazı dolu olacağı için, bize saldıramaz, yanına yaklaşırız.»

En sonunda, zamanın geldiğini düşünerek: «Hadi, çocuklar!» dedim. «Şimdi yaklaşabiliriz. Savunacak durumda değil artık.»

Av tüfekleri elimizde, hızla yürüdük. Ben en önde gidiyordum. Arkamdan Fritz geliyordu, Jack da on adım geriden. Ernst'e gelince, biraz önce beklediğimiz yerden, bir adım bile atmaya cesaret edemiyordu.

Canavarın yakınına gelince, ben de adamakıllı ürktüm.

Yirmi adım kadar kalınca Fritz'le tüfekleri ateşledik. İki kurşunla hayvanın beynini parçaladık. Sonra da tabanca ile büsbütün yere serdik.

Bir sevinç çığlığı ortalığı sardı. Uzakta kalanlar da, hemen yaklaştılar. Eşimle Franz bile Kaya Yurdu'ndan çıkıp yanımıza geldiler.

Karım: «Ne biçim sevinç çığlığıydı o!» diyordu. «Tıpkı savaştan dönen kızılderililer gibi bağırdınız!»

— «Ayaklarımızın dibinde yatan muazzam düşmanı görmüyor musun?» dedim. «Böyle bir çığlığa değmez mi, sanki? Onu bu hale getiremeseydik, pılıyı-pırtıyı toplayıp buradan kaçmamız gerekirdi.»

Bir kayanın dibinde oturup dinlendik. Sonra, öldürdüğümüz boayı hayvanlara bağlayarak, Kaya Yurdu'nun önüne kadar getirdik.

Çocuklar: «Derisini nasıl yüzeceğiz, içini nasıl dolduracağız, baba?» deye soruyorlardı.

— «Durmadan soru soran yaratıklar! Bu işi de siz kendi kendinize yoluna koymaya çalışın bakalım! Size oldukça iş çıkacak ama, böyle şeylere alışmanız gerek!»

Bu işi el birliğiyle başardılar. Sonra yılanı doldurmak işine başladılar. Benim verdiğim bilgilere göre doldurdular.

XI

DEFİNE MAĞARASI

YILANI öldürdüğümüz için rahata kavuşmuştuk ama, ya çalılıkta yavrular bıraktıysa? Bunun için, araştırma yapmaya karar verdim.

İlk önce bataklıktan başlamak istedim. Ernst'le Jack da benimle gelmeye can atıyorlardı. Silâhlarımız ellerimizde, yola düzüldük.

Canavarın geçtiği yerlerde yavrularının izine rastladık ama, incelemelerimizi daha da genişletmek istediğimiz için, biraz ileride bulunan büyük bir mağaraya doğru yürüdük.

Mağaradan billûr gibi pırıl-pırıl bir dere akıyordu. Derenin kaynağını bulmak istedik. Adamakıllı içeriye uzandık. Geniş bir boşlukla karşılaştık. Fritz önden girdi, sonra bana seslendi. Okadar genişti ki, ikimiz yan yana, ayakta durabiliyorduk.

İlk işimiz tabancalarımızı hazır tutmak oldu.

Bir de mum yaktık. İlerledikçe, elimizdeki ışıkların yardımıyla, çevremizi daha iyi seçebiliyorduk.

Fritz: «Baba, burası da bir tuz mağarası!» deye bağırdı. «Nasıl parlıyor, bak!»

— «Buradakiler tuz billûru olamaz!» dedim. «Çünkü su üzerlerinden akıp giderken, tuzlar erir. Bana kalırsa bir neceftaşı mağarasındayız biz!»

— «Ne hoş bir şey bu, baba! Muazzam bir hazine bulduk demektir!»

— «İşimize yarayabilseydi, iyi olurdu ama, bu tıpkı Robinson Cruose'nun bulduğu altın külçeleri gibi, bu ıssız adada ne işimize yarar ki!»

— «Bir parça koparalım da nedir anlayalım. İşte... Evet, tuz değil bu. Bir billûr parçası. Yalnız, pek donuk.»

— «Çok acele ettin, dikkatsiz kopardın da ondan.»

— «Peki, nasıl koparmalıydım?»

— «Usulca koparacaksın ki çatlamasın.» Ben birkaç tane kopardım, ceplerimize doldurduk.

Mağaradan çıktığımız vakit Jack'ı hıçkıra-hıçkıra ağlar bulduk. Bizi görünce sevincinden çılgına döndü. O karanlık yerden bir daha dışarıya çıkamayacağız sanmış, yavrucak!

Fritz kardeşine neceftaşlarını gösterirken ben

ağır ağır ilerledim. Ernst'i bataklığın kıyısında buldum. Balık tutmak için, huni biçimi bir sepet örüyordu.

— «Aferin!» dedim. «Boş durmamışsın!»

— «Unutmadan söyleyeyim, bir de boa yılanı öldürdüm!» dedi. «İşte, tüfeğimin yanında yatıyor. Üzerini kamışlarla örttüm. Dört karış kadar uzunluğu var, bileğim kalınlığında da gövdesi.»

— «Yoksa, yılanbalığı olmasın!» deye güldüm. Sonra, kamışları kaldırıp baktım. «Hem büyük, hem de semiz... Bu akşam kızartır, güzelce yeriz bunu.»

Kardeşleri de gelip Ernst'le alay edince, oğlan: «Benim ne kabahatim var!» dedi. «Yılanın yavrularını aramaya çıkmıştık ya, ben de bunu boa yılanı yavrusu sandım.»

Ernst'in yaptığı sepetlerle avladığı balığı aldık, dönüş yolculuğuna koyulduk.

Ördek bataklığından yılan tehlikesinin gelmeyeceğini anlamıştık. En iyisi, kayalıktaki mağaranın girişini sağlamlaştırmaktı. Bunun için de en aşağı birkaç hafta çalışmamız gerekiyordu. Geceleri ortalığı aydınlatmak için de meşaleler sağladık. Kuvvetli ışık yırtıcı hayvanlardan bizi koruyabilirdi.

Bir sabah erkenden Franz'la, Şahin Yuvası'ndan ayrıldık. Bu sefer yanıma onu almıştım. İlk defa

olarak da eline küçük bir tüfek verdim. Doldurup boşaltırken çok dikkatli olmasını da iyice öğrettim.

Bir ara, yan yana, kıyıdan gidiyorduk. Yanımızdaki dört ayaklı arkadaşlar tepeli balıkçıl kuşu avına çıkmışlardı. Suyun üzerinde yüzen ördeklerle kuğu kuşları da vardı. Franz bunları vurmak için can atıyorsa da, ben daha buna izin vermiyordum. Derken, bataklıktan doğru, eşek anırmasına benzeyen bir ses, balaban kuşunun sesi duyuldu.

Köpekleri yanıma çağırarak bu sesin geldiği yanı gösterdim. Franz, elinde silâhı, ateş etmeye hazır, bataklığın kıyısında bekliyordu.

En sonunda, dayanamadı, ateş etti. Bir çığlık attı.

— «Babacığım, tamam! Vurdum.»

— «Ne vurdun?

— «Yabani domuzu öldürdüm.»

Hemen yanına koştum. Yerde, domuz yavrusuna benzeyen bir hayvan yatıyordu. Oğlan avından dolayı sevinç içindeydi. Bunun Güney Amerika'da yaşayan sudomuzu cinsinden olması gerektiğini söyledim.

Eve dönme zamanı gelmişti. Franz avını zorlukla sürüklemeye çalışıyordu. En sonunda: «Buldum!» deye bağırdı. «İçini temizleyeyim, öyle taşırım.»

— «Çok iyi edersin!» dedim. «Çünkü nasıl olsa onları yiyecek değiliz. Yanımızdaki dört ayaklı yardımcılarımıza ikram ederiz.»

Franz, domuzu bu defa daha kolay sürüklemeye başladı ama, biraz yol gittikten sonra gene yoruldu.

— «Baba,» dedi, «Ben bu hayvanı köpeklerin arkasına bağlayacağım. Biraz da onlar taşısınlar.»

Her yola çıktığımızda belime sardığım uzunca bir torbayı çıkartarak, hayvanı içine koyduk, köpeğin sırtına yerleştirdik. O da, önümüzden, hızlı hızlı yürümeye başladı.

Dönüşte gene korkunç yılanın izlerini aradıksa da, böyle bir şeye rastlamadık hiçbir yerde.

Ertesi gün, erkenden kalkıp, şekerkamışları arasında yaptığımız kameriye biçimi barınağa uğradık. Oturmuş, şekerkamışı yerken, köpeklerin bağrışmalarıyla ayağa fırladık. Bir de ne görelim. Küçük boyda, elli tane kadar domuz! Hemen tüfeğimi kaptım, ateş ettim. Arkadaşlarından ikisinin yere yuvarlanması ötekileri pek rahatsız etmemişti. Onların bir adım ötesinden dolaşabiliyorlardı. Sanki birbirlerine iple bağlıymışlar gibiydiler. Hiçbirisi kaçmayı düşünmüyordu.

Ben tüfeğimi yeniden doldururken, Fritz'le Jack hayvanlara ateş etmişler, gene birkaç domuzu yere sermişlerdi.

Sürü gene yönünü değiştirmiyor, düzenini bozmuyordu. Bir kitapta okuduğuma göre domuz ölür ölmez sırtındaki yağ bezini hemen çıkartmak gerekirdi; yoksa, bütün eti acı bir tat alırdı. Vakit kaybetmeden, bu işe giriştim.

O aralık iki el silâh daha atıldı. Karımla Ernst olmalıydı bunları atanlar. Hemen Jack'ı yanlarına gönderdim, hem yardım etmesi, hem de arabayı getirmesi için. Çünkü bu arada sekiz tane domuz öldürmüştük.

Bütün bu işler çok uzun sürdüğü için açlığımızı unutmuştuk. Şimdi karnımız zil çalıyordu. Domuzları arabalara yerleştirdik. Çocuklar üzerlerine çiçekler, yapraklar, dallar serptiler. Türküler söyleyerek, eve doğru yollandık.

XII

BU GELENLER DE KİM?

FRITZ birden durarak haykırdı: «Baba, baksana şuraya! At üzerinde iki adam geliyor! Üçüncüsü de hızla peşlerinden koşuyor. İşte onlara yaklaştı. Hep birden bize doğru geliyorlar. Acaba bunlar yerliler mi?»

— «Hiç sanmıyorum ama,» dedim, «ne olursa olsun, dikkatli olalım. Dürbünümü al, iyice bak, bize de haber ver.»

Fritz dürbünü alıp baktı.

— «Hayır, insan değil bunlar!» dedi. «Oradan oraya dolaşan hayvanlara da benziyor. Ya da sallanan ot yığını... Birtürlü ne olduğu anlaşılmıyor... Çok garip bir şey!»

Dürbün elden ele dolaşıyordu. Jack'la Ernst de bunları kocaman atlara binmiş insanlara benzettiler. En sonunda, dürbünü ben aldım. Bu korkunç

cisimlerin çok büyük boyda devekuşu olduğunu anladım.

— «Ah!» deye haykırdım. «Bu yaratıklardan birisini olsun yakalayabilseydik...»

Fritz'le Jack: «Evet, baba!» dediler bir ağızdan. «Canlı bir devekuşunu kendimize alıştırabilsek ne güzel olur! Üstelik, kulübemizi de tüyleriyle süsleriz.»

O arada devekuşları da yakınlaşmışlardı. Şimdi bunları yakalamanın yolunu aramak gerekiyordu. Tek çare, adamakıllı yaklaştıkları vakit, üzerlerine saldırmaktı.

Devekuşlarının dördü dişi, biri erkekti. Erkek bembeyaz tüyleriyle ötekilerden ayırdediliyordu. Oğlanlara da, onu yakalamaya çalışmalarını söyledim.

— «Gerçekten zor bir iş!» dedim.

Köpekleri görür görmez tedirgin oldular. Bunun üzerine, köpekleri arkamıza sakladık. Devekuşları biraz rahatladılar. Biraz daha yaklaşmakta sakınca görmediler. Gelgelelim, köpekler oyunumuzu bozdular. Devekuşlarının üzerine saldırmaya kalktılar. Erkek devekuşu bize yakın geçtiği için, köpekler de o güzel hayvanın üzerine gittiler.

Bu durum karşısında, devekuşları birbirlerine girip kaçmaya başladılar. Fritz kartal yavrusunu,

gözlerindeki bağı çözerek, arkalarından uçurdu. O da doğru gitti erkek kuşu yakaladı. Zavallıyı boğazından yaralamıştı. Hayvancık, kısa zamanda tozların arasında yuvarlanmaya başladı. Bizim oraya kadar koşmamıza vakit kalmadan, köpekler savaş alanına ulaşmışlardı. Kartal yavrusu kuşun kafasını gagalamaya başlamıştı.

Artık devekuşunu kurtarmakta geç kalmıştık. Ölmüştü. Tüylerini kopardık. Hiç değilse bunlarla kulübemizin kapısını süsleyebilirdik.

Güzel kuşun yasını tutarken, Jack'la Ernst bir yana çekilmişlerdi. Derken, bizden uzaklaşmaya başladılar. Biraz sonra kuru bir çalılığın arkasından şapkalarını sallayarak bize işaretler veriyorlardı:

— «Devekuşu yuvası! Devekuşu yuvası!» deye de bağırıyorlardı.

Gösterdikleri yere vardığımız zaman, toprağın içinde yirmi beş, otuz tane devekuşu yumurtası gördük. Her birisi çocuk başı büyüklüğündeydi.

— «Güzel bir şey bu ama, sakın dokunmayın!» dedim. «Çünkü kuluçkaya yatan dişi bu işten vaz geçer. Yumurtaları eve de götüremeyiz. Çok ağırdır, yolumuz da çok uzak.»

Gelgelelim, oğlanlar eve birkaç yumurta götürmeden rahat edemeyeceklerdi. Birer tane almaları-

na ses çıkarmadım. Yarı yolda pişman oldular. Mendillerine bağlamalarını söyledim. Böylece, sırtlarına vurdular.

Daha yarım saatlik yolumuz vardı. Sonra Çakal Mağarası'na varacak, orada serinleyebilecektik. Jack, köpeğini almış, önden gidiyordu. Birdenbire, çocuğun gittiği yönden bir çığlık koptu... Arkasından, köpek havlamasıyla bir homurdanma!

Hep birden o yana koştuk. Ernst, şapkasız, rengi sapsarı, bize doğru koşarak bağrıyordu:

— «Baba, ayı var or'da! Geliyor, geliyor... arkamdan geliyor işte.»

Bana sımsıkı sarıldı. Bütün vücudu titriyordu. Hemen tüfeğimi doğrultup köpeklerin yardımına koştum. Çünkü onlar ayıyla savaşa girişmişlerdi bile. Mağaradan bir ikinci ayının da çıkmakta olduğunu görünce korkum bir kat daha arttı.

Fritz, erkekçesine bir cesaretle, sonradan meydana çıkanla dövüşmeye karar vermişti. Ben de ilkini ele aldım. Jack biraz geride duruyordu. O da ateş etmeye hazır durumdaydı. Ateş ettik. Öldüremedik ama, birinci ayının, kurşun alt çenesine geldiği için, ısıracak hali kalmamıştı. Fritz'in kurşunu da öteki ayının ön ayağını yaralamıştı. Köpekler de

ısırabildikleri yerlere dişlerini geçirmekten geri kalmıyorlardı.

Artık ateş edemezdim, çünkü köpeklerin bir yerine gelmesinden korkuyordum. Bu yüzden, hemen tabancamı çekip, hayvana biraz daha yaklaşarak, kafasına nişan aldım. Fritz de ötekinin kalbine kurşunu sıkmıştı.

Derinden gelen iniltilerle her iki ayı da yere serilince: «Çok şükür!» deye bağırdım. «Büyük bir başarı bu!»

Küçükler de yaklaşmışlar, hayvanları ayrı ayrı inceliyorlardı.

— «Evet, çocuklar» dedim. «Yılanlara rastlamadık ama, evimizin güvenini sağlamak için yaptığımız iş hiç de küçümsenemez.»

— «Şimdi bu koskocaman avı ne yapacağız?»

Fritz: «Derisini yüzeriz!» dedi. «Güzel kürk olur.»

Yalnız, eve dönmek zamanı geldiği için, ayıları mağaraya sürükleyip, üzerlerini dallarla örttük. Çevrelerini de çitle kuşattık ki çakallara yem olmasınlar. Yürümemiz kolaylaşsın deye, devekuşu yumurtalarını da kuma gömdük. Ertesi gün arabayla gelip hepsini alacaktık.

Ertesi sabah çocukları uyandırdım. Kahvaltıdan sonra doğruca ayıların inine gittik.

Hayvan ölülerinin kokusu akbabaları çekmişti. İnin önünde birhaylisi bekleşiyordu. Neyse ki yaptığımız çit oldukça işe yaramıştı. Fritz'in attığı kurşun akbabaların birine gelmiş olmalı ki, gürültülü kanat sesleriyle uçup havada kayboldular. Yaralı arkadaşlarını da alıp götürmüşlerdi.

Hemen ayıların içlerini temizlemeye koyuldum. Bu işle iki gün uğraştım. Sonunda, iki hayvanın da postlarını çıkarmayı başarmıştım. Gövdelerinden butlarını ayırdım. Ayı pençesinin pek lezzetli olduğunu söylerlerdi. Gövdenin kalanını da parçalayarak, temizleyip tuzladıktan sonra mağarada bıraktık. Sonra gelip tütsüleyecektik.

Dönüşte, Yeşil Yayla'nın ardından yol almaya başladık. Biraz sonra da Kaplumbağa Bataklığı'na ulaşmıştık. Orada su fıçılarını taze su ile doldurup, Gözetleme Kulesi adını taktığımız yüksekliğe doğrulduk.

Jack'la Franz hemen önden koşmaya başladılar. Sesimi çıkarmadım, çünkü bulunduğumuz yer düzlük olduğu için, çocukları gözden kaybetmek tehlikesi yoktu. Aceleci oğlanları, binek hayvanlarımızla ağır ağır izliyorduk. Birkaç gün önce bulduğumuz

devekuşu yuvasını görmüşler, arkadan saldırarak hayvanları bize doğru uçurmak istemişlerdi.

Fritz önüne çıkacak kuşların en büyüğünü, en güzelini yakalamak istiyordu. Kartal yavrusunun gagasını pamukla sıkı sıkı kapamıştı. Ben de kendisine manda yavrusunu bıraktım ki, çabuk gidip devekuşunu kovalayabilsin.

Birdenbire kuşlar yuvadan fırladılar. Korkunç bir hızla bize doğru geliyorlardı. Zavallı hayvanlar bizi tehlikeli görmüyorlar, daha doğrusu, köpekler kadar tehlikeli bulmuyorlardı. İçlerinden bir erkek kuş seçtik, onu yakalamak çabasına düştük. Üç tane de dişi vardı ama, onları kendi hallerine bıraktık.

Erkek kuşu yakalamak için elimizden geleni yapıyorduk. Pusuya yatmış bulunan Fritz'e Jack'la, Franz da yardıma koştular. Fritz kartalını da havaya uçurmuştu. Kartal devekuşunun üstünde kanat çırpıp duruyordu. Döne döne yaklaşan bu yeni düşman devekuşunu şaşkına çevirmişti. Oradan oraya atılıyordu. Biz de onun bu halinden yararlanıp, daha da yakınına gitmeyi başardık. Tam da o sırada kartal aşağıya inerek, devekuşunu kanadıyla bir vuruşta iyice sersemletti. Jack da kuşun bacaklarına düğümlü ipini atınca, bize de gidip köpeklerin hay-

vana bir zarar vermemelerine dikkat etmekten başka yapacak bir şey kalmadı.

Devekuşunu iyice bağladıktan sonra yola çıktık. En sonunda, devekuşu yuvasına vardık. Yumurtaların kırılmaması için yanıma hayli pamuk almıştım.

Tam yuvaya yaklaşırken, bir dişi devekuşu birdenbire havalandı. Böyle bir şeyle karşılaşacağımız aklımızdan bile geçmemişti. Demek yumurtalar çoğalmış, hayvanın kuluçka çıkarma umudu artmıştı. Bu yüzden ancak birkaç tanesini aldık, öbürlerini yuvada bıraktık.

Yükümüzün ağırlığını düşünerek, doğruca evin yolunu tuttuk.

Karım devekuşunu görünce: «Nedir bu getirdiğiniz koskocaman şey?» deye haykırdı. «Artık bir de demir ocağı bulma zamanı geldi! Çünkü, dediklerine bakılacak olursa, devekuşu demir de yermiş. Böyle hiç doymayan bir yaratığı nasıl besleriz biz?»

Jack sevinçle: «Bu hayvana ben bineceğim!» dedi. «Böylesine hızlı koşan bir binek atını zor bulurduk.»

Franz, ağlar gibi bir sesle: «Peki ama, baba,» dedi, «devekuşunun yakalanmasında benim de az yardımım olmadı. Fritz de kartalıyla yardım etti.

Neden kuşu Jack sadece kendisine mal etmek istiyor?»

— «Peki!» dedim. «Madem öyle, biz de zavallı kuşu paylaşırız. Ben gövdesini alırım. Kartalı tehdit ettiği için başını Fritz'e veririz. Jack'a bacakları düşer. Sen de birkaç tüyüne razı olursun. Çünkü yerde serilmiş yattığı vakit, kanatlarından tutmuştun.»

Oğlanlar gülmeye başladılar. Kendilerine vermek istediğim dersi kavramışlardı.

Devekuşunu yola getirmek için çok uğraştık. Gene yabanileşmişti. Öfke içinde, kaçmaya çalışıyordu. Hemen başına bir örtü koyarak, boynundan geçirdik, iki ağaç arasına bağladık. Yumurtaları ılık suda bıraktık. İçinde yavru olduğunu sezinlediklerimizi pamuk üzerine yerleştirerek, ocağın yanında sakladık. Folluk sıcaklığını elde etmeye çalışıyordum.

Çocukların Beyinsiz adını verdikleri devekuşu evcilleşinceye kadar çok sıkıntılar çekti. Vaktiyle Fritz'in kartal yavrusuna yaptığımız gibi hemen derse başladık. Başı dönünceye kadar tütünle tütsüledik. Ayakta duramayacak hale geldikten sonra da, istendiği gibi davranmakta kusur etmedi. Sersemlemiş, yerde diz çökmüş otururken, çocuklar da, sıra ile, ata biner gibi üzerine biniyorlardı. Üzüntüsün-

den, üç gün önüne ne koyduksa yemek istemedi. Açlıktan ölecek deye çok korktuk. Karım ona mısır tanelerini dövüp taze yağla karıştırarak gagasından içeri göndermeye çalıştı. Biz de hafifçe gırtlağını ovuşturuyorduk.

Birkaç kere onu böyle besledikten sonra, kendine geldi. Hem canlandı, hem de eski yabaniliği kalmadı. Artık meraklı bir yaratık olmuştu. Her yemeği tadıyor, hepsi de hoşuna gidiyordu. İştahını açmak için her yiyeceği denerken şimdi de iştahı çok açıldığı için, içimize bir korku düşmüştü. Biz bunu nasıl doyuracaktık? En sonunda, mısırla tatlı palamutta karar kıldı. Bunları ise bulmak çok kolaydı.

Bir ay içinde devekuşu eğitilmişti. Bir insanın Şahin Yurdu'na gidip gelişinin üçte birinde o gidip dönüyordu. Bu hız bana ilerisi için çok şeyler müjdeliyordu.

Bir gün Fritz bana devekuşu yumurtalarından çıkan yavruyu getirdi. Öteki yumurtalar kırılmış, bir yavru da yumurtadan çıktığının ertesi günü ölmüştü. Çok biçimsiz, gülünç yaratıklardı bunlar. Beslenmeleri de birhayli vakit alıyordu.

XIII

TEHLİKELİ DAKİKALAR

YAĞMURLAR başlamıştı. Devekuşunun binek atı gibi koşturulması eğitimi, ancak kuru havalarda yapıldığı için şimdi vaktimizi dolduracak bir iş kalmıyordu. Bu yüzden oğlanlar da düpedüz tembelliğe alışmaya başladılar. Durumun düzelmesi için hemen bir çare bulmak şarttı.

Ben düşünüp dururken Fritz ortaya bir düşünce attı:

— «Karada hızlı giden bir aracımız var. Denizde de böyle bir şeyimiz olsa, kısa zamanda ülkemizin sınırları dışından haberler alır, yeni buluşlar yapabiliriz.»

Teklif uygun bulundu. Hemen kolları sıvadık, hiç değilse yeni taşıtın teknesini yapmaya başladık. Bu, ince-uzun bir yelkenli olacak, hafif olduğu için

de, küreklerin yardımıyla daha hızlı gidecekti. Bahar geldiğinde, kayık hazırdı.

O sırada, ringa sürüsü de sökün etti ama, bizi hiç de rahatsız etmedi. Kolayca avladık. Buna karşılık, balina sürüsü bize birçok iş çıkardı. Kayığa tente biçimi bir örtü çektik. Güverteye de su geçmez cinsinden büyük bir kap yerleştirdik. Bu kaba, kurşun falan gibi şeyler koyacağımız gibi, yiyecek de saklayacaktık.

Kayığı kıyının en eğik yerine götürdük. Hemen suya kaydı, on adım kadar ilerledi. Fritz de bintürlü şaklabanlık yapmaya başlamıştı. Kâh kayığı dümdüz ilerletiyor, kâh sağa kıvırıyor, kâh sola döndürüyor, arkaya bile itiyordu. Annesinin korkudan bir çığlık atması üzerine, kendini yana bıraktığı için, herkes tekne batacak sandı ama, bir şey olmadı. Hafif bir kürek vuruşuyla gene dengesini bulmuş, dümdüz gitmeye başlamıştı.

Okadar neşelenmiştik ki, oğlan da bizim sevincimizi görerek marifetlerini bir kat daha arttırmaya çalışmaktaydı. Birdenbire, Çakal Çayı'nın, ağzına gelince, kayık açık denize doğru kaymaya başladı. Öyle hızla ilerliyordu ki, Ernst'le Jack'ın sandala binmelerini işaret ettim, ben de yanlarında yer aldım. İstemeden kaçan oğlanın arkasından gitmek zorunda

kaldık. Ne yazık ki kayalar yüzünden oğlanın kayığının nerede olduğunu göremiyorduk.

En sonunda, oldukça uzakta, havaya bir duman yükseldiğini gördük. Bir tabanca sesi de işitildi.

Derin bir soluk alarak: «İşte Fritz!» dedim kardeşlerine.

Gerçekten de oymuş. Çünkü bizim de işaret vermek için attığımız kurşuna karşılık veriyordu.

Hızla sesin geldiği yana doğru dümen kırdık. On dakika sonra birbirimize kavuştuk.

Birdenbire şaşırakaldık: Bizim deniz kahramanı, iki çengelli balık zıpkınıyla, oldukça iri bir balinayı yalnız yaralamakla kalmamış, öldürmüştü.

Bu hayvanı ne yapacağımızı uzun uzun düşündükten sonra, parçalamaya karar verdik.

Dönüşte Fritz'i bizim sandala almak istiyordum ama, gene kayıkta kalmak için öyle yalvardı ki, istediğini yerine getirmek zorunda kaldım. Önden gidip annesine bizim de yolda olduğumuzu müjdeleyecekmiş.

O gün hava kapanıktı. Daha Fritz denize açılırken gökyüzünde dolaşan kara bulutlar şimdi daha da korkunç olmaya başlamış, fırtına başgöstermişti.

Çocukların arkalarında annelerinin diktiği man-

tarlı yelekler vardı ama, dalgalar öylesine yükseliyordu ki, yavrucakları alıp denize fırlatmaları işten bile değildi. Dalgalar bizi kâh bir dağ tepesine çıkarıyordu sanki, kâh da bir uçurumun dibine indiriyordu. Şimşekler çakıyor, üzerimizden geçen dalgalar sonumuzun yakınlaştığını haber veriyordu. Çok korkulu dakikalar yaşadık.

Neyse ki fırtınanın patlaması gibi geçmesi de çabuk oldu. Yalnız, Fritz'i merak ediyordum. Çocuğu kayalara çarpmış, parça parça bir durumda gözümün önüne getiriyordum. Dalgalarla çok uzaklara sürüklenmiş de olabilirdi.

Derken, karaya yaklaşmış, bütün çektiklerimizi arkada bırakmıştık. Bir de kumsalda ne görelim! Karım, Fritz'i kollarının arasına almış, durmuyor mu! Sevinçten gözyaşlarımı tutamayacak hale gelmiştim. Birkaç hızlı kürek vuruşuyla yanaştık. Fritz de bana doğru koştu. Konuşacak halde değildik.

Eşimi omuzlarından tutarak: «Kadınım,» dedim, «bize dargın mısın? İçinden bizi dövmek mi geliyor? Ne istersen söyleyebilirsin. Seni çok korkuttuk.»

Islak gözleriyle başını salladı.

— «Artık geldiniz ya... Yanımdasınız ya... Daha başka ne isteyebilirim, Tanrı'dan?»

Karımın pişirdiği nefis bir çorbayı içmek için sofraya dizilmiştik. Bir yandan da geçirdiğimiz kazâyı anlatıyorduk.

— «Bir bakıma, iyi de oldu...» diyordum. «Çünkü yaptığım her iki kayığın sağlamlığından artık eminim. Günün birinde, fırtınalı bir havada, kazâya uğramış bir geminin yardımına hiç çekinmeden koşabiliriz.»

Fritz: «Baba, bir şey daha yapabiliriz!» deye haykırdı. «Bilmem ne dersin! Köpekbalığı Adası'ndaki kayalara küçük bir bayrak direği diker, bir de işaret topu yerleştiririz. Kötü havalarda, top atarak, gemilere burada insan bulunduğunu, rahatça yanaşabilecekleri bir kara parçası olduğunu anlatırız.»

Hepsi bu teklifi sevinçle kabul ettiler.

⁂

Birsürü işler arasında günler geçti. Ay aydınlığı bir gece, köpeklerimizin haykırışmalarıyla, daha başka acayip seslerle derin uykumdan uyandım. Bu gürültü bana çakalların saldırısını hatırlatmıştı. Zihnimde çakallar, yaban mandaları, ayılar, metrelerce boyu olan yılanlar canlanmıştı. Uzun uzadıya kuşku, korku içinde beklemektense, tez elden gerçeği öğ-

renmeyi uygun buldum. Çabucak giyinerek, elime geçen silâhı da alıp evin kapısına koştum.

Başımı dışarı çıkardığım vakit, baktım yandan Fritz de merakla ortalığı kolaçan ediyor.

— «Babacığım, kapıya mı indin?» deye sordu.

— «En kötü ihtimalle karşılaşmaya hazırlanmıştım...» deye karşılık verdim. «Yalnız, bana kalırsa gene domuzların oyunu bu. Yeni yeni şakalara başladılar. İşin kötüsü, köpeklerin bu oyunu ciddiye almaları. Meselenin ölümle sonuçlanmasını istemezsen, dışarıya gel de ortalığı yatıştıralım.»

Fritz, yarı giyinik, pencereden aşağı atladı. Domuzlar Çakal Çayı köprüsünden geçmeye hazırlanıyorlardı. Gidecekleri yer de doğrudan doğruya karımın bin bir zahmetle ektiği tarlalardı. Köpekler domuzları önlemeye çalışıyorlardı, ısırmadık yerlerini bırakmıyorlardı.

Neyse, hayvanlar yatıştıktan sonra biz de köprüyü incelemeye gittik. Gerçekten de birkaç kalası kaldırılmış buldum. Bu köprüyü çekme köprü haline getirmeye karar verdim. Böylece geceleri davetsiz misafirlerle karşılaşmamız tehlikesi kalmayacaktı.

Bir gün Fritz: «Ne yazık ki ceylân gibi, yaban keçisi gibi hayvanlar gelip de yakınımızda otlamıyor, su içmiyorlar!» dedi. «Bizim evcilleşen hayvanlarımız gibi. Biz çekiçlerle, tahta işleriyle uğraşırken onlar da yanımızda ürkmeden yaşamalıydılar.»

Ernst lafa karıştı:

— «Balçıkla yuğrulmuş bir tuz topağı hazırlarız. O zaman ceylânlar hiç korkmadan yanımıza yaklaşırlar.»

Çocuklar hep bir ağızdan bağrışmaya başladılar:

— «Aman, baba, bu tuz topağından muhakkak bir tane hazırlayalım! Belki o zaman yalnız ceylânlar değil, geyikler, misk keçileri, mandalar da gelirler. Tam avlanmak için gerçekten bir hayvanat bahçemiz olur.»

— «Gözleri doymayan avcılar sizi!» dedim. «Anladık, tuz topaklarını yapmak bizim için oldukça kolay ama, onları yapacak zamanı ner'de bulayım ben!»

— «Biz de yardım ederiz!» dediler. «Ne istersen gidip bulur getiririz. Avcılık, buradaki koşullarımıza en uygun meslek. Hem de çok eğlenceli bir iş.»

— «Mademki avcılık sizi böylesine çekiyor, ben de isteğinizi yerine getirmeye çalışacağım. Öyleyse gene yola çıkıp, gereken hertürlü malzemeyi toplamamız için, şimdiden hazırlanmalıyız.

Hep bir ağızdan: «Sağol, baba!» deye bağırdılar.

Ernst: «Tuz topağını en uygun nereye koyacağımızı aramak benim işim olacak!» dedi.

Fritz: «Ben de pastırmaları hazırlarım!» dedi. «Ayı etinden başka türlü yiyecek pek lezzetli olmuyor.»

Jack güvercinleri seçecekti.

— «Niçin olduğunu şimdiden söylemem!» diyordu. «Bu bir devlet sırrı olarak kalacak!»

— «Ben de taşıtlarla uğraşırım...» deye lafa Franz da karıştı. «Hattâ, Fritz isterse onun kayığını da yola çıkacak hale getirebilirim.»

Bütün bu konuşulanlar çocukların çoktan beri uzunca dolaşmak istediklerini gösteriyordu. En sonunda, sabırsızlıkla beklenen gün geldi. O sabah oğlanlar erkenden kalkmışlardı. O gün ben gitmeyecektim. Çocuklar yola çıkmaya hazırlanırken Jack'la Ernst gizli gizli konuşuyor, gülüşüyorlardı. Bu konuşmalardan sonra Ernst de evde kalmak istediğini bildirdi.

Franz'la Fritz hayvanlarına binerek, yola çıktılar. Jack da devekuşunun sırtındaydı. Giderken öyleşine gürültü yapıyorlar, haykırışıyorlardı ki, yırtıcı hayvanlar bile inlerinden çıkıp bakıyorlarmış. Hikâyenin bundan sonrasını ertesi gün öğrendik.

XIV

CANAVARLA SAVAŞ

ÇİFTLİĞE yaklaştıkları vakit, insan sesine benzer kahkahalar işittiler. Ne var ki bu kahkahalar ürküten cinstendi. Öyle ki, öküzler homurdanarak, bağırışarak kafalarını havaya kaldırıyorlardı. Bütün bunlar huzursuzluk yaratmaktaydı. Köpekler de, tüyleri havalanmış, uluyarak, oğlanların yanına koşuyorlardı. Devekuşu da üzerindeki biniciyle ilgilenmeden, pirinç tarlalarına doğru hızla kaçtı.

Bu arada korkunç kahkahalar yeniden duyuluyor, hayvanların tedirginliği de gittikçe artıyordu. Öküzler binicilerini aşağıya atarak, başı-boş davranmayı uygun bulmuşlardı.

Fritz: «Hayvanlar sanki bir aslan, ya da bir kaplan varmış gibi davranıyorlar!» dedi. «Onları yönetmesi pek zor. Ben gene de yatıştırmaya çalışacağım. Franz, sen köpeklerle öne doğru git de ne olduğunu

anlamaya çalış. Korkulacak bir şeye rastlayacak olursan, hemen gel bize haber ver.»

Franz, tabancalarıyla köpekleri yanına alıp, çalılığın içine daldı. O korkunç kahkahaların geldiği yana doğru ilerlemeye başladı.

Yetmiş, seksen adım kadar gitmişti ki, bir kuşu parçalamaya uğraşan bir sırtlanla karşılaştı.

Korkusundan taş kesilmişti. Canavar, kanlı ağzını kurbanından uzaklaştırarak, parıldayan gözlerle, zavallı çocuğa bakmaktaydı. Yalnız, saldıracak yerde, gene avının üzerine eğilmiş, keyifle sabah kahvaltısını bitirmeye çalışıyordu. Küçük oğlan, derin bir soluk aldıktan sonra, tabancasıyla ateş etti. Kurşun sırtlanın ön ayaklarından birine gelmişti. Köpekler de yardıma koştukları için, korkunç bir savaş başlamıştı.

Fritz öküzleri bir ağaca bağlamayı başarmış, kardeşine yardıma koşmuştu ama, ateş etmekten korkuyordu. Çünkü köpeklerin hayatı tehlikeye girebilirdi.

Neyse ki uzun uzadıya beklemeye kalmadan, canavar köpeklerin ısırmalarına dayanamayarak, derin iniltiler, sızlanmalar sonunda, yere yığıldı. Fritz koşar adımlarla sırtlana yaklaşıp, tam gözüne bir kurşun sıktı.

— «Tamam!» deye haykırdı. «Franz, gel, kardeşim!»

Yırtıcı hayvan artık kıpırdanamıyordu. Köpekleri yanından uzaklaştırmak da bir iş oldu. Bir tanesi sırtlanın ensesine yapışmıştı. İkisini de yatıştırıncaya kadar çok zorluk çektiler. Sonra yaralarını yıkadılar, merhem sürdüler.

Jack da, silâh seslerini, sevinç çığlıklarını duymuştu. Binbir çaba ile devekuşunu bataklıktan kurtararak, kardeşlerinin yanlarına geldi. Eşyalarını topladılar, yakınında bulundukları orman kulübesine doğru yollandılar. Sırtlanın da içini temizlemişler, derisini yüzmüşler, arabaya yüklemişlerdi.

O sıralarda ben de, karımla, Ernst'le birlikte, akşamüstü, işimizi bitirdikten sonra, Kayalar Yurdu'nda oturmuş, dinleniyorduk.

— «Şuraya bakın!» dedim. «Güvercinliğimize bukadar geç vakit gelen de kim acaba? Bizim kuşlardan mı, yoksa yabancı bir kuş mu olduğunu karanlıkta fark edemiyorum.»

Ernst yerinden fırlayarak: «Durun, gidip kapısını açayım!» dedi. Birsürü başka sözler söyledi ama, biz pek önem vermedik, gidip yataklarımıza yattık.

Ertesi sabah biz daha kahvaltıdayken, oğlan, elinde bir mektupla, göründü. Bu mektubu bizim genç avcılar güvercin postasıyla göndermişlerdi.

«Sevgili annemiz, babamız, Ernst;

«Kocaman bir sırtlan iki kuzuyla bir koçu öldürdü. Köpeklerimiz saldırdılar, Franz da onu yaraladı. Sonunda canavar öldü. Hemen hemen bütün gün derisini yüzmekle vakit geçirdik. Ayının pastırması işe yaramıyor. Hepiniz hoşça kalın.

Oğlunuz: Fritz.»

Gülerek: «Gerçekten bir avcı mektubu!» dedim. «Çok şükür sırtlan hikâyesi zararsız sona ermiş!»

Karım: «Ah, çocukları tez elden yanımıza getirtebilseydik!» deye ağlamaklı bir sesle söylendi. «Acaba arkalarından mı gitsek daha uygun olur? Yoksa, biraz daha sabırlı mı olmalıyız, dersin!»

Ernst: «Bence en son söylediğin daha akıllıca olur, anneciğim!» dedi. «Bu akşam gene bir güvercin postası gelip durumu aydınlatır sanıyorum.»

Gerçekten de bir akşam öncekinden daha erken bir güvercin postası geldi, güvercinliğe doğru girdi. Ernst kuşun getirdiği pusulayı hemen alıp geldi, okudu:

«Gece sakin geçti. Sabah ise çok neşeli. Gölde kayık safası yaptık. Yabancı bir bataklık hayvanı kaçmaya çalışıyor. Hoşçakalın.

Fritz, Jack, Franz.»

Mektup yüreklerimize su serpmişti. Çünkü rahat bir gece geçirdiklerini haber veriyorlardı.

Okuduklarımın son bölümü şimdilik bence pek anlaşılır gibi değildi ama, sonra oğlanlarla karşı karşıya gelince, açıklamalarından durumu anlayabildim:

Bizim genç avcılar kayıkla gölde dolaşırken, kuğulara rastlamışlar, onları yakalayarak Kurtuluş Koyu'na kadar getirmişler.

Aldığımız mektuplar sayesinde çocukların rahat olduklarından kuşkumuz kalmamıştı. Onları kendi hallerine bırakacaktık, istedikleri zaman döneceklerdi.

Ne yazık ki öğle yemeğinden sonra gelen bir haber ortalığı alt-üst etti. Beklenmedik bir sırada posta güvercininin gelmesi bizi zaten şaşırtmıştı. Mektubun bildirdikleri de bizi son derece kaygıya düşürdü.

«Geçit yıkıldı. Ortalık alt-üst. Kulübe paramparça. Şeker kamışları yerlerinden kopmuş, ezilmiş.

Darı tarlasını hayvanlar çiğnemiş geçmiş. Kocaman ayak izleri görülüyor. Babacığım, hemen yardımımıza koşun. Ne ileriye gidebiliyoruz, ne de geriye...»

Hemen yola düzüldüm. Kanma da, ertesi sabah Ernst'le birlikte yük arabasını alıp geçide gelmesini, uzunca kalmamız gerektiği için de ineği, eşeği de getirmesini söyledim.

Yabanöküzünün üzerine atlayarak, altı saatlik yolu üç, dört saatte aldım. Nasıl da büyük bir sevinç çığlığıyla karşılandım! Bir bakışta zararın benim sandığımdan daha çok olduğunu anlamıştım. Ayak izlerinden buradan geçen hayvanların filden başka bir şey olamayacağı da anlaşılıyordu.

Çocukların haber verdikleri gibi çit örgüsünden yapılmış kulübe parçalanmıştı. Ertesi gün öğle vakti karımla Ernst de geldiler. Hep birlikte çalışarak, zarar gören kulübeyi onarmaya uğraştık.

Fritz bizimle çalışmayıp ava çıkmış, birhayli eli dolu dönmüştü. Bu arada az rastlanır cinsten bir tavuk bulmuştu ki, canlı olarak getirebildiği için, annesinin ürettiği kümeste bakabileceğini düşünerek, şimdiden seviniyordu. Ayrıca kakao çekirdekleri de bulmuştu.

Sonradan anlattığına göre, çayın karşı kıyısının verimliliği görülmemiş bir şeymiş. Hindi, ta-

vuskuşu, çeşitli kuş seslerinden insanın başı dönüyormuş. Kayıkla hayli yol aldıktan sonra, sağda bir mimoza ormanı gözüne çarpmış. On, oniki fil de dalları bir çekişte kopartıp kocaman demet yaparak ağızlarına sokuyorlarmış. Karınlarına kadar suya dalıp, hortumlarıyla da birbirlerini ıslatıyorlarmış. Fritz şöyle anlatıyordu:

— «Bir aralık, şunlardan birinde avcılık bilgimi deneyeyim, dedim ama, tek başıma bu cesareti gösteremedim doğrusu. Birdenbire o derece ürktüm ki, hemen geri dönmek istedim. Tam dönerken, suyun iki yerinden kabarmakta, köpürmekte olduğunu gördüm. Kocaman, kötü görünüşlü bir şey suyun üstüne çıkmaktaydı. Korkunç ağzını açmış, sipsivri dişlerini göstererek, sanki esniyordu. Hemen kaçmaya başladım. Bukadarı bugünlük yeterdi bana.»

Fritz'in bu haberi hepimizi düşündürdü. Acaba bu bir suaygırı mıydı, yoksa bu cinsten başka bir yabanî hayvan mı?

XV

«KAYALARDAKİ KIZI KURTARIN!»

HATIRALARIMI yazdığım bu kitabı on yıllık bir süreden sonra yeniden okudum. Yazmadıklarımı düşünüyorum. Yıllar birbirine çok benziyor. Av, yeni şeyler aramak, yorucu, korkulu saatler. Bulduğumuz şeyler kimi vakit hayal kırıklığıyla sonuçlanıyordu.

Aradan tam on yıl geçti. On yıl yalnızlık... On yıl yorucu, güçlü bir çalışma. Saçlarımda beyaz teller var artık. Ellerim kaskatı, nasır içinde. Karım da öyle.

— «Kadınım,» diyorum, «güneşten yanmış tenin kar gibi beyaz saçlarına nasıl da uyuyor! Hem de çok sağlıklı görünüyorsun. Geçen yıl hatırlar mısın nekadar bitkindin?»

— «Evet!» diyor. «Geçen yılki hastalığım, hepi-

nizi harap etti. Şimdi ise çok iyiyim. Hiç şikâyetim yok, çok şükür!»

Dört oğlum da kocaman birer adam oldular. Hayat savaşı onlarda çok erken başladığı için, hem ruhlarını, hem de vücutlarını çabucak sağlam bir hale getirdi. Okuduğumuz kitaplardan yararlandık. Tabiat bilgisi müzemiz, birçok Avrupalı bilginleri imrendirecek kadar zengin.

Oğullarım çok iyi yetişti. Evet, dans etmesini, salon adamları gibi davranmasını bilemiyorlar ama, bir konuyu tartışacak kadar konuşmasını öğrendiler. Söyleyecek bir şeyleri olmadığı zaman da susmasını biliyorlar. Delikanlı olmalarına rağmen o tertemiz çocuk bakışları olduğu gibi duruyor. Çevrede dolaşmak için benden izin istedikleri günler artık geçti elbette. Bütün bir gün görünmedikleri oluyor. Bu arada, bizi meraklandırdıkları da olmuyor değil.

Fritz bir gün Şahin Yuvası'ndan kaybolmuştu. Denize açılmış olabilirdi. Hemen nöbetçi kulesine koştuk, dürbünle baktık. İlk önce ufak bir nokta halinde görebildiğimiz kayık, sonra biraz daha belli oldu. Sonra da Fritz'in küreklerle denizin sularını yardığını iyice görebildik. Kaya Yuvası'na yaklaşıyordu ama, hem çok ağır kürek çekiyordu, hem de yorgun olduğu belliydi.

Ernst: «Numara 1, ateş!» deye emir verdi. Jack topu ateşledi. Hep bir ağızdan: «Hayda!» deye bağırarak, kumsala koştuk.

Fritz karaya yanaşmak üzereyken, neden böyle ağır ağır davrandığını anladım: Kayığın kenarında avladığı bir hayvan bağlıydı. Ayrıca kocaman bir torbayı da yedeğe almıştı. İşte bunlar hızlı ilerlemesine engel olmuştu.

— «Hoş geldin, Fritz!» deye bağırdım. «Nerelerden böyle? Kayığı yük vagonu gibi doldurmuşsun. Seni yaramaz, seni! Nerelerde dolaştın şimdiye kadar? Neyse, sağ-salim dönüp geldin ya, iş onda!»

Fritz: «Hiçbir tehlike geçirmeden gittim, geldim!» dedi. «Birsürü yeni şey de gördüm. Oralara bir gün hep birlikte gitmemiz gerekiyor, babacığım, olur mu? Sana haber vermeden yola çıktığım için bana darılmadın, değil mi?»

Biraz dinlendikten sonra, anlatmaya başladı:

— «Baktım hava çok güzel, gemimizin battığı yere doğru kayıkla ilerledim. Su çok duruydu, dibine kadar görülebiliyordu. Geminin kocaman topları, demir çubuklar, mermiler, hepsi denizin dibinde dizilmiş, bekliyorlardı sanki. Ne yazık ki, bunları çıkartacak araçlarımız yok.

«Oradan ayrılarak, kayaların arasından yol bulup ilerledim. Yüzlerce deniz kuşu haykırışarak dönüp duruyorlardı. En sonunda, güneşte uzanmış yatan büyük hayvanlara rastladım.

«Bunları görünce sevindim deyemem elbet. Sivri, çıplak kayaların arasına gizlenerek, hayvanlardan korunmaya çalıştım. En sonunda, kayalardan çıkıp kıyıdan giderken, kâh derinliklerde, kâh da taşlara yapışık kocaman midyelere rastladım. Kayığın çengeliyle birkaç tane koparıp torbaya atarak getirdim karaya bıraktım. Gene denize açılıp, bir torba daha midye topladım.

«Daha önce topladıklarımı almak üzere karaya çıkınca, baktım hepsi güneşte açılmış. Bir midyenin etini çıkarmaya çalışırken, çakım bezelyeye benzeyen sert bir şeye dokundu. Anlamıştım: İnciydi bunlar, inci!»

— «Göster bakayım, Fritz!» dedim. «Gerçekten, pırıl-pırıl şeyler bunlar. Çok değerli bir hazine bulmuşsun, Fritz. Midyeleri bulduğun yeri bir kere de hep birlikte gidip görelim.»

Fritz bir şey daha bulmuştu. Bir ara çevresini okadar deniz kuşu sarmış ki, onları vurmak zorunda kalmış. İçlerinden bir tanesi de yaralanarak, kayığa

düşmüş. Bu bir albatrostu. Kayığa bağlayıp getirmişti.

Fritz: «Babacığım, bu albatrosun getirdiği acayip haberi bir bilsen!» deye birden ayağa fırladı. «Bacağında bir bez parçası bağlıydı. Hemen çözüp baktım. Kırmızı boya ile ingilizce şu yazı vardı: «Sert kayalardan zavallı bir İngiliz kızını kurtarın!»

— «Bu da ne demek?» deye, ben de yerimden fırladım.

Fritz: «Ya!» dedi. «Bilsen nasıl heyecanlandım, babacığım! Sanki beynimden vurulmuşa döndüm. Bu birkaç satırı defalarca okudum.»

— «Olur şey değil!» deye kendi kendime söylendim. «Bu ıssız yerlerde acaba gerçekten bir kız kazâya mı uğramış? Niçin olmasın? Bizim gemimiz nasıl battı? Ah, zavallıyı kurtarabilseydik!»

Böyle düşünerek, albatrosun yarasını sardım. Mendilimin ucundan kopardığım bir parçanın üzerine de gene ingilizce «Tanrı'ya güvenin! Yakında yardım göreceksiniz!» deye yazdım.

Her iki bez parçasını da kuşun bacaklarına bağladım. Hayvancık kendine geldikten sonra birdenbire hızla batıya doğru uçtu gitti.

Fritz: «Acaba, babacığım, kızcağızı kurtarabilecek miyiz?» deye durmadan soruyordu.

— «Sevgili yavrum, burada bulunduğumuzdan beri bizi şaşırtan ilk olay değil bu. Yalnız, acaba bu bez parçası yazılalı çok olmuş mu? Bu arada genç kız kurtarılmış, ya da boğulmuş mu? Hiçbir şey bilemiyoruz.»

Bunun üzerine ötekilerin yanlarına gittik. Fritz'i elinden tutup: «İşte, kadınım, sana oğlunu... çocuklar, size de ağabeyinizi getiriyorum!» dedim. «Bugünden sonra, davranışlarından, akıllı düşüncelerinden dolayı kendisinin özgürlüğünü ilân ediyorum. Ben öyle kabul ettiğim gibi siz de öyle göreceksiniz. İstediği gibi davranacak artık!»

Fritz, bu resmî açıklamadan dolayı pek heyecanlanmıştı. Annesi de onu bağrına basıp, yürekten gelen bir duyguyla öptü. Sonra da günün sevincine uygun bir yemek hazırlamak üzere mutfağa gitti. Kardeşleri de ağabeylerini pek içten kutladılar. Türküler söyleyerek geceyarısına kadar oturduk.

XVI

ASLANLAR GELİYOR!

İKİ gün sonra, Fritz'in anlattığı midye tarlasına gittik. Üç gün çalıştıktan sonra birhayli inci toplayabilmiştik. Üçüncü gün, yolumuzu biraz daha uzatmak hevesiyle, yakındaki ormana dalmaya karar verdik. Jack'la Ernst önden gitmişlerdi; biz de Fritz'le, kayıkta kalarak, araçları yerleştiriyorduk. Birdenbire silâh sesi işittik. Arkadan bir daha... İki köpek silâh seslerinin geldiği yana doğru hızla koştular.

Fritz de: «Yardıma koşmak gerekiyor!» deyerek, kartal yavrusunun başındaki örtüyü kaldırdı, hayvanı havaya fırlattı, kendisi de koşmaya başladı. Ben de koştum. Bir de ne göreyim! Jack, çalılıkların arasından, iki kardeşine dayanmış, tıpkı bir felçli gibi gelmiyor mu? İnliyor, haykırıyor, sızlanıyordu. Vücudunun her yerini ayrı ayrı yokluyor, bir yandan

da: «Burası da acıyor, burası da acıyor!» deye söyleniyordu.

İyice muayeneden sonra birkaç çürükten başka bir şey bulamadım.

— «Hadi, uzun etme!» dedim. «Senin gibi yaman bir avcı bukadarcık bir acıya dayanmalı. Ne oldu, onu anlat bakalım.»

— «Çiğnendim, ezildim, mahvoldum! Ner'deyse karnımı deşiyordu o korkunç hayvan. Neyse ki köpeklerle Fritz'in kartalı yardımıma yetiştiler.»

— «Ne gibi bir hayvandı bu, söylesene?»

Jack'ın yerine Ernst karşılık verdi:

— «Afrika yaban domuzu! Durmadan toprağı kazıyordu.»

— «Gerçekten tehlike atlatmışsın, Jack. Şimdi gel de seni iyi edelim, canlandıralım. Adamakıllı korkmuşsun çünkü.»

Oğlan kendine geldikten sonra, başından geçenleri anlattı:

Köpekle ormana girince, hayvanın birdenbire ürkerek öne doğru koştuğunu görmüş. Çalılıkların arasında yaban domuzu pusuda bekliyormuş. Ernst ağaçları birer birer siper alarak ilerliyormuş. Ateş ettiği vakit vurabilecek kadar yakınına gelmesini beklemeye başlamış. Kurşun ya isabet etmemiş, ya

da çok hafif dokunmuş ki, hayvan büsbütün çileden çıkmış, oğlana saldırmış. Jack kaçmak istemiş, ayağı bir ağaç köküne takıldığı için, yere yuvarlanmış. Tam canavar hakkından geleceği vakit, köpekler arkasından yakalamışlar. Domuz, kendini savunmak zorunda kalınca, Jack'a artık kötülük yapamamış. Kartal da havadan hızla inerek, hayvanı hırpalamış iyice. Fritz de, son kurşunu atarak, domuzu yere sermiş.

Ertesi sabah erkenden savaş yerine gittik. Şimdi bu kocaman avı nasıl taşıyacağımızı düşünüyorduk. Parçalara ayırmaya karar verdik.

Biz bu işlerle uğraşırken ortalık iyice kararmıştı. Birdenbire korkunç bir gürültü havayı doldurdu. Taş kesilmiştik. Neydi acaba? Gürültü bir hafifliyor, bir artıyordu. Kulaklarımızı dikmiş, karanlığın içinden bu sesin ne olabileceğini anlamaya çalışıyorduk. Ormandan geldiği belliydi. Bir aralık derin bir sessizlik oluyor, arkasından gene korkunç bir gürültü ortalığa yayılıyordu.

Fritz: «Aslan!» deye haykırarak, hemen silâhını kaptığı gibi kayığına atladı.

— «Siz de gelin!» diyordu. «Tüfekleri de hazır tutun!»

Hemen kayığa bindik. Duruma göre, ya oradan karaya ateş edecektik, ya da küreklere sarılıp denize açılacaktık. Ateş ettiğimizi duyan köpekler de çılgınca koşarak geldiler. Bizim maymun kıyıda kalmıştı; sudan geçemediği için, kayığa binemiyor oradan oraya koşuyordu. Köpekler de durmadan haykırışıyorlardı. O korkunç ses ise kısa aralıklarla gene duyuluyordu.

Şimdiye kadar tek aslana rastlamamıştık ama, bu sesin aslan kükremesi olduğu da belliydi. Gene iliklerimizi donduran bir ses duyuldu. Kocaman bir hayvan göründü. Ateşin ardında dolaşıyor, biraz duruyor, gene yürümeye koyuluyordu. Her defasında da ateşe daha yaklaşıyordu. Ateş edemiyordum, çünkü alevler göz kamaştırdığı için, iyi nişan alamayacağımdan korkuyordum.

Birdenbire karanlığın içinden bir silâh sesi işitildi. Fritz ateş etmişti. Aslan birdenbire yerinden sıçradı, kükredi, sallandı, yere yuvarlandı.

— «Kurtulduk!» deye bağırdım. Sesim boğuk çıkıyordu. «Besbelli kalbinden vuruldu! Siz kayıkta bekleyin. Ben gidip bakacağım!»

Karaya atladım. Köpekler beni sevinçle karşıladılar. Yalnız, benden yüzlerini çevirip, ormana bakmaya başlamışlardı. Demek daha tehlike vardı.

Gerçekten de karanlıkların içinden, kocaman adımlarla, kuvvetli bir hayvan daha göründü. Bu, ölenden biraz küçük görünüyordu. Dişisi olacaktı. Hiçbir şeyle ilgilenmeden, kıyıya doğru gitti. Neyse ki ikisi birlikte çıkmamışlardı ortaya. Erkeğinin ölüsünü bulmuştu. İki adımda yanına yaklaştı, kokladı, ön ayaklarıyla dokundu. Sonra doğrularak, korkunç bir ses çıkardı.

Gene bir silâh sesi. Bu sefer de dişinin ön ayağı felce uğramış gibi sarktı. Başına nişan alarak, ben de ateş ettim. Alt çenesi parçalanmıştı. Bütün köpekler dişi aslanın üzerine saldırdılar.

Dişi aslan Bill'e bir pençe attı, karnını deşti. Ben de, kendimden geçtim, tüfeğimi aslanın göğsüne doğrulttum. Ne yazık ki geç kalmıştım. Düşman ölmüştü. Biz de bir kurban vermiştik. Bill cansız yatıyordu.

Yüksek sesle bağırmalarımız üzerine Ernst'le Jack da yanımıza geldiler. Sessizce, heyecan içinde kucaklaştık.

Fritz: «Ernst,» dedi, «zavallı Bill için güzel bir mezartaşı hazırlayarak üzerine de dokunaklı bir yazı yazmalısın.»

Ernst: «Elbette yazarım ama,» dedi, «şimdi ka-

fam öyle karıştı ki... Bilsen, damarlarımdaki kanın nasıl donduğunu anlatamam.»

Bill'i Şahin Yuvası'na gömmeye karar verdik. Şimdilik bir çukura gömecektik.

Fritz: «Mezartaşını ne zaman yazacaksın?» deye sordu.

Ernst: «Hazırladım bile!» dedi, okudu:

«Ömrü geçti uğraşıp koşuşmakla
Yiğit Bill burada yatıyor toprakta.
Korurdu, avlanırdı, savaşırdı durmadan,
Hiçbir düşmana vermezdi aman.
Savaşta korkusuzdu, barışta uslu,
Sahiplerini her zaman mertçe korudu.
Onlara bir dost gibi yardım etti.
Bir dişi aslana kurban gitti.»

Sonra ölü aslanların yattıkları yere gidip derilerini yüzmeye başladık. Birkaç saatlik bir işti bu. Deri yüzme işi yeni bitmişti ki leş kargaları göründüler. Biz de onları kendi hallerine bıraktık.

Jack'ın elleri kürek yüzünden yaralanmıştı. Dönüşte kayığa binmek niyetinde değildi. Bizimle gelmek istiyordu. Biz yelkenliye bindik, Fritz de kayığa.

XVII

JANE'İ KURTARIYORUZ

BİR ara Fritz kayığını bize yanaştırarak, bana bir mektup uzattı. Anlaşılan albatros postasıyla gelmişti, Merakla okudum: Kız bulunduğu yeri bildiriyordu. Bizim oğlan da İngiliz kızının yardımına koşmak niyetindeydi. Arkasından seslenmek istedim ama, oğlan çoktan uzaklara ulaşmıştı. Elime ağız borusunu alarak bağırdım:

— «Gülegüle git, Fritz! Dikkatli ol! Çabuk dön!»

Sesimi duymamış olmalı ki, başını bile çevirmedi.

Akşam üzeri eşimle Franz'a kavuştuk. Bill'in öldüğünü bildirmek bize çok acı geldi. Aslanların postları ise onları pek sevindirdi.

Fritz'den hiçbir haber alamadan tam beş gün geçti. En sonunda dayanamayarak, onu aramak üze-

re hiç değilse inci tarlasına kadar gitmeyi teklif ettim. Karım da bizimle gelmek istedi.

Denize açıldık. Yelkenleri açtık. Birdenbire acayip bir cisim dikkatimizi çekti. Bir kayıkta yabani bir yerlinin bulunduğunu, bir aralık kayaların arkasına saklanıp yeniden meydana çıktığını görür gibi oldum. Biraz sonra gene kıyıdaki bir kayanın arkasına saklandı. Derken, bir daha göründü. Bu sefer bizi daha uzunca inceledi. Kötü bir maksadımız olmadığını belirtmek için yelkenlinin beyaz bayrağını çektim. O yana doğru ilerlemeye başladık. Ağız borusunu elime alıp Malezya'lıların dilinde selâmlar gönderdim. Hiç karşılık gelmedi. Jack ingilizce, denizci terimleri savurdu. Bunların etkisi olmuştu. Çünkü kayıktaki adam, elinde bir dalla, bize yaklaştı. Jack hemen haykırdı:

— «Fritz, Fritz! Nedir bu yaptığı şakalar sanki?»

Gerçekten de Fritz'miş. Yüzünü, ellerini karaya boyamış. Başıyla selâmlar veriyor, elleriyle öpücükler gönderiyor, Jack'ın dediği gibi delicesine davranıyordu.

— «Oğlum, bu ne hal böyle?» deye sordum.

Fritz, annesi, kardeşleri üzerine atılıp sarıldıkları için, konuşacak halde değildi:

— «Hepsini anlatacağım, babacığım!» dedi. «Biraz sabredin.»

Oğlanı bir yana çekerek: «Denizlerde dolaşmanın amacına eriştin mi?» dedim. «En önemli iş buydu çünkü.»

— «Evet, baba!» dedi. «Talihim varmış.»

— «Ya bu kıyafet değiştirmen neden?»

Fritz gülerek anlattı:

— «Sizleri Malezyalı korsanlar sandım. Kazaya uğrayan İngiliz kızının yerini buldum. Gece gidip alacaktım.»

Boşuna geçirecek vaktimiz yoktu. Sular kabarıyordu. Yanaşacak bir yer bulmamız gerekmekteydi. Fritz kızın bulunduğu adacığa tez elden ulaşmak istiyordu. Biz de oraya gitmeye karar verdik. Fritz direğe tırmandı, yelkeni açtı. Yola çıktık. Ben dümene geçmiştim. Büyük inci tarlasının arkasında güzel bir adacıktaki emin bir koyda kayığı karaya yanaştırdık. Sağlam bir halatla da bir ağaca bağladık.

Fritz, karaya atlar atlamaz, yakındaki koruya doğru koştu. Ağaçların, yüksek hurma dallarının arasından bir kulübe göründü. Biz de, arkasından hızla yürüyerek, ona yetiştik.

Fritz bizi fark etmemişti. Var gücüyle sesleniyordu:

— «Hohoho! Huhuhu!»

Bizi görünce kıpkırmızı kesildi. Tam o aralık dallarda bir çıtırtı oldu. Denizci kıyafetinde genç bir kız yavaşça ağacın gövdesinden yere kaydı. Bizi görünce, olduğu yerde kalmıştı.

Ya biz? Biz de mıhlanmış gibi duruyorduk. Bu mucizeyi kavramaya çalışıyorduk. Bir insan! On yıllık uzun bir yalnızlıktan sonra bir insan! On yıllık bir sessizlikten sonra, dünyanın bir ucundan gelen bir haber! Mutluluğumuz öyle derindi ki, ağzımızı açacak halimiz yoktu. Heyecanlandığı için, o da yerinden kımıldayamıyordu.

Fritz gözlerini bizden genç kıza, genç kızdan bize çevirerek, bu sessizliğe bir son vermek istiyordu. Şapkasını çıkarıp havaya atarak sevinçle haykırdı:

— «Yaşasın Lord Edward Montrose! Ailemize dost, kardeş olarak hoş geldi!»

Fritz'in bu sözlerinden, kurtardığı genç kızı kardeşlerine erkek olarak tanıtmak istediğini anlamıştım. Karımla bakışarak, anlaştıktan sonra, narin vücutlu gencin elinden tutup, ona götürdüm. Karım da hıçkırarak, gülerek, kollarını açıp genci karşıladı.

— «Hoş geldin yavrucuğum!» dedim.

Eşim de onu bağrına bastı, yanaklarından öptü.

Yavrucuk gözyaşlarını tutamıyordu. Yüzünü eşi-

min boynuna gömdü. Fritz heyecandan, sevinçten uçuyordu. Dudağını ısırarak, başını yana çevirdi.

Şaşkın bir halde bakan öteki üç oğlana dönüp, işaretle, şimdilik bir şey sormamalarını, yemek için bir şeyler hazırlamalarını tembih ettim. Genç yabancıya, içinde bulunduğu duruma alışıncaya kadar, huzur sağlamak gerekiyordu.

Jack: «Biraz zorca bir iş bu!» diyordu. «Okadar mutluyum ki, ne yapacağımı bilemiyorum.»

Ernst: «Gel!» dedi. «Gidip sandaldan yiyecek, içecek getirelim. Karnı doyup susuzluğu da gidince Fritz hikâyesine başlayacak heves bulur kendinde.»

Franz: «Çabuk, gelin!» dedi. «Meraktan öleceğim ner'deyse.»

Gençler sandala gidip açılır kapanır bir masa ile iskemleler, çatal, kaşık, bıçak, tabak, bardak getirdiler. Çünkü bu yemek tam bir şölen olmalıydı. Sofra hazırlanırken Lord Edward karıma öylesine yardımda bulundu ki, şimdiye kadar oğlanların hiçbirisi bu işi beceremeyişti. Bu davranışıyla da erkek olmadığını açığa vurmuş oldu.

Yemekten sonra, yabancı konuğumuz, pek yorgun olduğu için, yatmaya çekildi. Biz de Fritz'i sorguya çektik. Fritz her sorulana neşeyle karşılık veriyordu. Albatrosla olan serüvenini anlattı. En so-

nunda sıra Sir Edward'ın acıklı hikâyesine gelince bir ara şaşırdı, «Bayan Jenny...» deye anlatmaya başladı.

Kardeşleri durumu anlamışlardı ama, sorularında gene hep «Sir Edward... İngiliz lordu...» söz konusu oluyordu.

Jack: «Malezya dilinde bağırdığım zaman bir şey anladın mı, Fritz?» deye sordu.

Fritz: «Elbette anladım!» dedi. «Yalnız, kafam korsan hikâyeleriyle öyle doluydu ki! Bu sularda rastladıkları korsanların hikâyelerini Sir Edward durmadan anlatmıştı da... gemilerinin battığı bu sularda... İngilizce denizci deyimleri duyunca da, bir geminin geldiğini sandım. Jenny'yi aramaya geldiler sandım...»

Kardeşleri hep bir ağızdan: «Ha, ha, ha!» deye haykırdılar.

— «Sir Edward şimdi Jenny oldu... Gördün mü? Yakayı ele verdin işte!..»

Fritz şaşırmıştı. Kendi kendini ele verdiği için biraz üzülmüştü ama, gene de onlarla birlikte kahkahalar atmaktan geri kalmadı.

Konuğumuz uyanınca, üç kardeş onu: «Merhaba Jenny!» deye selâmladılar. Kızcağız kıpkırmızı

kesilmişti ama, başını kaldırdı, oğlanlara elini uzatıp herbirini ayrı ayrı selâmladı.

Yemekten sonra Fritz'in serüvenlerini dinlemek üzere toplandık. Jenny gidip yatmıştı. Çünkü Fritz'in anlatacakları onun bildiği şeylerdi. Oğlan hikâyesini şöyle anlattı:

XVIII

FRITZ'İN SERÜVENİ

KAYIĞIMA binip engine açıldığımı hatırlarsınız. Deniz durgundu ama, benim içimde fırtınalar esiyor, dalgalar kabarıyordu. Batan gemiden kurtulan İngiliz kızını bulacak olursam, ne yapacağımı kestiremiyordum. Bir yandan da ne gibi tehlikelerle karşılaşacağımdan haberim yoktu. Belki sizleri bir daha göremeyecektim.

Başlangıçta açık denize doğru kürek salladım. Yalnız, karadan gelecek zorlu rüzgârlardan da korkuyordum. İnci Koyu'nu daha yeni geçmiştim ki, şiddetli bir fırtına çıktı. Kayığın kayalara çarpması işten bile değildi. Kıyıdan pek uzaklara açılmaya da cesaretim yoktu, çünkü dağlar gibi yükselen dalgalar beni yutacağa benziyordu. Akşama doğru rüzgâr biraz hafifledi, ben de derin bir soluk aldım. Karaya çıkmak niyetinde değildim. Aslanlara av olmak iste-

miyordum. Denizin içinde görünen sivri bir kayalığa doğru gidip arkasına sığınmayı uygun buldum. Battaniyeme sarınarak güzelce yattım, rahat rahat uyudum.

Ertesi sabah yeniden yola koyuldum. Gene hep kıyı-boyu gidiyordum. Ne var ki aradığım o, denizin içindeki sivri kayaları bulamadım. Buna karşılık kıyıda geniş bir koy gördüm: Görünüşü öyle güzeldi ki, ağır ağır ilerlemekten kendimi alamıyordum.

Kısa bir süre sonra koya ulaştım. Burası düz, çalılıksız olduğu için, yırtıcı hayvan tehlikesi olamayacağını anladım, karaya çıktım. Önce bir kuş vurmak istedim. Aman o ne gürültü idi öyle! Ne ıslıklar! Ne cıvıltılar! Ne kanat çırpmalar! Havadaki hayvanlar hep birden üzerime saldırıp, beni param-parça edecekler sandım. Yalnız, insanlarda olduğu gibi hayvanlar arasında da aceleciler iyi savaşamazlar. Kamışların arasından birdenbire kocaman bir canavar belirdi. Kükreyerek, soluyarak meydana çıktı. Kendimi kayığa attım, küreklere sarıldım. Kayığım ok gibi yerinden fırladı. Bu korkunç şey neydi acaba? Yavrusuyla dolaşan su aygırı mı? Geceyi kıyıdan uzakta, kayığımda geçirdim.

Ertesi sabah erken uyanıp, kıyıya yaklaştım, çevreyi incelemeye koyuldum. Karada lamaya ben-

zer hayvanlar vardı. Kayıktan çıkmadan birkaç kuş vurdum. Vurduğum kuşları toplamak için de karaya çıktım. Kuşları, tahta şişe geçirerek, ateşte kızartacaktım.

Birdenbire, uzaktan, acayip başların beni göz hapsine aldıklarını gördüm. Bunların ne olduğunu anlayamadım. En sonunda, çalılıkların arasından iki maymun meydana çıktı. Bunların benimle ilgilendikleri yoktu. Gözleri yanımdaki ördeklerdeydi. Ateş sönünce onlar da beklemekten usandılar, uzaklaştılar.

Bir çayın yanından geçerken, bir de ne göreyim! Kaktüs ağaçlarının arkasından gergedanlar ortaya çıkmaz mı! Üzerlerine kurşun sıkmaya heveslendim ama, bu korkunç yaratıkları büsbütün azdırıp da canımı tehlikeye sokmaktan da korktum, doğrusu.

O geceyi de denizin ortasında geçirmeye karar verdim. Akşam yemeğimi balıklarla sağlayacaktım. Rüyamda ne korkunç hayvanlarla savaşıyordum! Az yapraklı ağaçların arasında dolaşırken koyu renk kuma rastladım. Altın karışık kum olabilirdi. Yalnız, şimdi bununla uğraşacak vaktim olmadığı için, başka bir sefere bırakıp yoluma gittim.

Birdenbire, kumların üstünde bir çıtırtı duy-

dum. Önce, yengeç, ya da kaplumbağa sandım. Başımı çevirince, çizgili, kocaman bir kaplanla karşılaşmayayım mı! Aramızda ancak onbeş adım vardı. Bir atlayışta üzerime saldırıp beni kolaylıkla yere serebilirdi.

Bir ara, yerimden kıpırdayamayacak hale geldim. Tüfeğime bütün gücümle dayanmıştım. Gözlerim kararıyor, başım dönüyordu. Birdenbire benim kartal kaplana saldırdı. Başının üzerinde öfkeyle dönüp duruyordu. Kaplana gelince, kuşa karşı savunmak istediği için, ya benimle ilgilenmiyordu, ya da saldırmayı göze alamıyordu. Ben de, tüfeği uzağa fırlatıp, elime tabancamı aldım. Kaplan birden havaya fırladı, kuşu ön ayaklarıyla yakaladığı gibi, sımsıkı ezdi, yere attı.

Zavallı yoldaşımın bu korkunç ölümü beni çılgına döndürdüğü için, hemen tabancamı kaplana çevirip, ateş ettim. Hayvan bir ara yıkıldı ama, sonradan gene ayağa kalktı, hızla birkaç sıçrayışta çekilip gitti. Arkadaşları vardır, korkusuyla arka arka yürüyerek, kayığa attım kendimi.

Kartalımın ölümünü hiçbir zaman unutamayacaktım. Ona lâyık bir mezar hazırlamak istiyordum. Zavallı yol arkadaşımı kayığımın arkasına bağladım, yola çıktım. Biraz gittikten sonra, duman tüten bir

kayalığa rastladım. İşte aradığım İngiliz kızı orada olacaktı. Heyecanla küreklere sarılıp elimden geldiğince hızlı ilerlemeye çalıştım.

Derken, kayaların dibine vardım. Kayığı yanaştırdım. Taşların merdiven gibi basamak haline geldikleri bir yerden yukarıya çıkmaya başladım. Yanan ateşin başında, erkek elbisesi giymiş bir kız oturuyordu. Sevinçten bağırmamak için, yumruklarımla ağzımı tıkıyordum. Korkutmamak için elimden geleni yapmak gerekiyordu.

Ayağım bir taşa takıldı, taş aşağıya yuvarlandı. Bu gürültü üzerine kız başını çevirdi. Rengi ölü gibi sarardı. Ayağa fırladı, olduğu yerde mıhlanmış gibi durdu. Bakışlarını da bana dikmişti.

Sesim titreyerek: «Sizi kurtarmaya geldim!» dedim. «Albatros'u yakaladım, ayağındaki kâğıdı da buldum.»

Yüzü kıpkırmızı olmuştu. İki elini birden bana uzattı. Hem ağlar, hem de güler gibi: «Hoş geldiniz!» dedi.

Sonra, başından geçenleri kısaca anlattı. Geceyi Jenny'nin mağarasında geçirdik. Sabahleyin Jenny kahvaltı hazırlamıştı. Beni şakalar yaparak, gülerek uyandırdı.

O gün deniz pek fırtınalı olduğu için, yola çıkamadık. Jenny yıllarca yalnız yaşadığı süre içinde meydana getirdiği birsürü işe yarayacak şeyi toplamak da istiyordu.

Jenny'nin bana iki gün içinde anlattıklarını babam yağmurlu günlerde oturup da yazacak olsa kocaman bir kitap elde edilebilir.

Üçüncü gün hava düzeldi. Yola çıkmamıza hiçbir engel kalmamıştı ama, ne yazık ki kayığımda bir sakatlık fark ettim. Onu tamir etmek de birhayli zaman aldı. İşte benim hikâyem bu!

⁂

Fritz'in anlattıkları geceyarısına kadar sürdü. Biz de uykumuz gelmeden onu dikkatle dinledik.

İnci Koyu'nda birkaç gün daha kalmamız gerekiyordu. Sabahleyin erkenden uyananlar, kızın başından geçenleri kendi ağzından da dinlemeden birtürlü rahat edemediler. Jenny de hikâyesini şöyle anlattı:

XIX

JENNY'NİN BAŞINDAN GEÇENLER

BABAM Hindistan'da görevli bir albaydı. Tezkere alan askerleri İngiltere'ye geri getirmek emrini almış. Bir savaş gemisiyle yola çıkacaklarmış. Beni bu gemiyle götüremezdi. Bir tüccar gemisine bindirdi. Çok emin bir hizmetçiyle birlikte yola çıktım. Birkaç gün sonra korkunç bir fırtınaya yakalandık. Kaptan ne yapacağını şaşırmıştı. Tayfalar kendilerini sandallarla kurtarmaya çalışıyorlardı ama, dalgalar onları da yuttu. Beni iyiliksever bir dalga götürüp karaya attı. İki gün korkudan kendime gelemedim, ölü gibi yatıp kaldım. Ancak kumsalda yaşayan kuşların yumurtalarıyla beslenebildim.

Üçüncü gün hava düzeldi. Güneş de çıkmıştı. Bu parlak hava sayesinde kurtulan sandalla beni aramaya geleceklerini umdum. Durmadan, elime geçen otlarla, dallarla ateş yakıyor, tesadüfen geçen

gemilerin dikkatini çekmeye uğraşıyordum. Ne gelen vardı, ne giden. Günler geçtikçe kuşları evcilleştirmeye çalışıyordum. Neyse ki yırtıcı hayvanların saldırısına uğramadım. Ya beni fark etmediler, ya da o yana hiç gelmediler. Albatrosu da böylece kendime alıştırdım. Acaba şimdi o nerelerde?

⁂

Ertesi gün dümeni koya doğru çevirdik. Oğullarımın anlattıklarından Jenny'nin görmeye çok heveslendiği Kayalar Yuvası'na gittik. Jenny yeşilliklerin sardığı güzel evimizi seyretmeye doyamıyordu.

Karımın çoktan hazırlamış olduğu bir sofra ile karşılaştık. Çiçeklerle süslenmiş bir levhada kırmızı boya ile şöyle yazılıydı:

— «Hoş geldin, Jenny Montrose! İsviçreli Robinson'ın kulübesine ayak basman uğurlu olsun!»

Sofrada her çeşit yiyecek vardı. Jenny karımla benim aramıza oturdu. Ernst'le Jack da karşımızdaydılar. Fritz'le Franz, kollarında birer peçete, bize hizmet ediyorlardı. Ayakta durmayı uygun bulmuşlardı.

Öğleden sonrası da çarçabuk geçti. Oğlanların herbiri kıza bir şeyler göstermek için çırpınıyorlar-

dı. O zavallı da, hiçbirini kırmak istemediği için, her yana yetişmeye çalışıyordu.

Ertesi gün hep birlikte Şahin Yuvası'na gittik. Çoktan beri orada bulunmadığımız için, birsürü bakıma muhtaç yer vardı. Jenny'nin de bize çok yardımı dokundu. En sıkıntılı işleri bile neşe içinde yapıp bitirmeye çalışıyorduk.

Şahin Yuvası'ndaki işler bitince de ormandaki kulübelerin bakımıyla uğraştık. Jenny'ye de öylesine alışmıştık ki, günün birinde ayrılmamız gerekirse, nasıl dayanabileceğimize birtürlü aklımız ermiyordu.

Yağmur mevsimi geldiği vakit de, o sıkıntılı günler pek neşeli geçti. Jenny bizden birçok şey öğrendiği gibi biz de ondan birsürü şey öğrendik. Bu arada, oğlanlar davranışlarını değiştirdiler, nazik olmaya çalıştılar, oldular da.

XX

GELEN VAR

FRITZ, nöbetçi kulesine doğru gidip, fırtına sırasında denizde bir kazâ olup olmadığını anlamak istemişti. Jack da onunla gitti. Ben kıyıda kaldım; işim vardı. Bir kere top atıp, tehlikede olanlara yol göstermeye alışıktık. Bir aralık, bir top atıldı. Ardından, bir ikinci top sesi daha duydum. Baktım: Fritz'le Jack, yerlerinden kıpırdamadan, mıhlanmış gibi, birbirlerine sarılmış duruyorlardı. Sonra, kayadan koşa koşa inerek, sandala atlayıp, kıyıya doğru hızla ilerlemeye başladılar. Karaya çıkınca bana doğru koştular. Önden Fritz geldi. Kürek çekmenin yorgunluğuna rağmen rengi sapsarıydı:

— «Ne var?» deye sordum.

Soluk soluğa konuştu:

— «Sen bir şey duymadın mı, baba?»

— «Duydum!» dedim. «Sizin attığınız top seslerinden başka ne olabilir ki?»

— «Bize karşılık verdiler!»

— «Saçmalama! Sizin top sesinizin yankısıydı besbelli.»

— «Öyle ama, babacığım, topun yankısıyla başka bir topun sesini ayırdedecek kadar bilgi sahibi olduk artık. Duyduğumuz silâh sesi bizimkinden çok sonra işitildi. Acayip değil mi?»

— «Hiçbir şey görmediniz mi? Bir gemi? Bir kayık? Duman?»

— «Hayır, hiçbir şey görmedik. Bizim koyun batısından doğru geliyordu sesler. Şimdi ne yapacağız?»

Ne yapacağımızı ben de bilemiyordum. Bu olay beni de şaşırtmış, heyecanlandırmıştı. Gelenler Avrupa'lılar mıydı; yoksa, Malezya'lı korsanlar mı? Acaba kazâya uğrayanlarla mı karşılaşacaktık; yoksa, buluşlar yapmaya çıkan mutlu kimselerle mi? Arkalarda kalıp kendimizi göstermememiz mi daha doğru olurdu? Aile toplantısı yapmaya karar verdim. Çünkü bu meseleyi yalnız Fritz'le, Jack'la halledecek kadar basit bulmuyordum.

Karanlık da basmıştı. Ertesi sabaha kadar beklemeyi uygun buldum. İki büyük oğlumla her saat

başı nöbet tutacaktık. Ne yazık ki geceler hiç de durgun geçmiyordu. Fırtına, rüzgâr ortalığı inletiyordu. İki gün, iki gece sürdü bu yağmurlu, fırtınalı kötü hava. Ancak üçüncü gün, denizin kabarık olmasına rağmen, çevreyi kolaçan etmeye elverişli zaman bulabildik.

Nöbet kulesine gidecek, ne gibi bir tehlikeyle karşı karşıya bulunduğumuzu anlayacaktık. Yanımıza bir de bayrak almıştık. Bayrağı üç kere sallayıp aşağıya indirecek olursam, tehlike var demekti. O zaman karım, çocuklar, Jenny, hayvanları da yanlarına alıp, hızla Şahin Yuvası'na kaçacaklardı. Ben de arkalarından gidecektim. İki kere sallayıp da nöbetçi kulesinin yanına dikecek olursam, hiçbir tehlike yok demekti. Kalp çarpıntısıyla, Balina Adası'na yanaşıp kayalara tırmandık, şahin gibi çevreyi gözetlemeye başladık. Sonra, üç defa top atmaya karar verdim. Ne gibi sonuç vereceğini merakla bekleyecektim. Topları hazırladım. Jack da, ateşledi. Her iki atış arasında iki dakika zaman bıraktırıyordum. Böylece mermileri doldurıncaya kadar vakit kazanmış oluyordum.

Üçüncü atıştan sonra, boğuk bir ses geldi. Birkaç dakikalık aradan sonra ikinci, üçüncü... tam yedi atış duyduk, arka arkaya.

Sevinçten uçuyordum! Hemen bayrağı çektim. İki defa da elimdeki bayrağı salladım.

Birdenbire aklım başıma geldi. «Ben ne sersem insanım!» deye bağırdım. «Hemen rahatlamışız gibi işaretler verdim. Bu gelenlerin dost mu, düşman mı olduklarını neredeṇ biliyoruz, sanki?»

Jack'a birsürü şeyler tembih ederek, Kayalar Yuvası'na döndüm. Fritz beni görünce, daha sandalım yanaşmadan, içine atladı, beni soru yağmuruna tuttu:

— «Neredeler? Gelen ne biçim gemi? Avrupalı mı içindekiler? İngiliz mi?»

Oğlanların meraklarını gideremiyordum ama, Jenny, babasının kendini aramaya çıktığına inanarak, durmadan türküler söylüyor, oradan oraya koşuyordu.

Birkaç gün önce Fritz'in yaptığı gibi ben de kıyafet değiştirmeye karar verdim. Bulduğum derilere, pöstekilere bürünerek: «Beni yerli sanırlarsa daha az ilgilenirler, nerede yatıp kalktığımı öğrenmeye çalışmazlar...» diyordum. Jack'la Franz hayvanları Şahin Yuvası'na götüreceklerdi. Karımla Jenny de deniz askẹrleri elbiselerini giyeceklerdi.

Fritz'le birlikte, kıyafet değiştirmiş olarak, öğleye doğru kayığa bindik. Eşimin gözlerinden yağ-

mur gibi yaşlar boşanıyor, Jenny de, ona sarılmış, avutmaya çalışıyordu.

Uzun, yorucu bir ilerlemeden sonra, kayalıkların arasından geçip, geminin yerini bulmaya çalıştık. Gemiyle karşı karşıya da gelmek istemediğimiz için, rastladığımız kayaların arkasına saklana saklana, küçük bir koya ulaştık. Oradan bakınca bir de ne görelim! Bizim Kayalar Yuvası'na benzeyen bir noktaya yakın bir yerde bir gemi durmuyor mu! Geminin yelken düzenini yönetecek ipleri kopmuştu ama, İngiliz bayrağının dalgalandığı direk sağlamdı.

Fritz hemen denize atlamak istedi, zor tuttum. İngiliz bayrağını taşıyor deye bu geminin korsanların eline geçmediğini kim bilebilirdi ki?

Kayaların arkasından ilerliyor, şaşkın, çekingen, gemidekilere bakıyorduk.

Kaptanla yanındaki kimseler bizi dikkatle incelemeye koyuldular. Mendilleriyle de selâm veriyorlardı. Bir aralık ellerini de havaya kaldırdılar, sanki silâhsız olduklarını belirtmek için. Geminin arkasına geçtiğimiz zaman, öylesine parçalanmış olduğunu gördük ki, pek yakın zamanda bize kadar gelemeyeceğini anladık.

Derken, kaptan eline bir boru alarak, kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi, bu kıyıların neresi

olduğunu sordu. Söyledim. Bizden patates, hindistancevizi, incir falan istediler. Ben de, ingilizce olarak: «Hayhay, getireyim!» dedim. Hemen hızla geri döndük. Büyük kaya parçasının arkasına gizlenerek, birbirimizin boynuna atılıp:

— «Mümkün mü böyle bir şey? İnsanlarla karşılaştık. Bir gemi... Avrupalılar... Dostlar... Kurtulduk... Anayurt...» deye söyleniyorduk.

Fritz, heyecan içinde: «Babacığım, ağlıyorsun.» dedi.

Kendi gözlerinden de yaşlar akıyordu.

— «Çabuk, eve gidelim!» dedim. «Bakalım annen ne deyecek.»

Küreklere sarılarak, kısa zaman sonra kendimizi koyda bulduk. Aramızdaki anlaşma gereğince de, tabanca atışıyla, geldiğimizi haber verdik. Onlar da bize karşılık verdiler.

Anlattıklarıma Jenny memnun olmamıştı. Babasının o gemide olacağını umuyordu ama, kendimizi yerli gibi değil de olduğumuz gibi tanıtmış olsaymışız, işler daha çabuk ilerlermiş. Karım ise bu düşüncede değildi. Kim olduğumuzu saklamakla iyi yapmışız. Şimdi, temiz-pak giyinerek, gemiye gitmemizin doğru olacağını söylüyordu. Gene de, kesin olarak emin olmadan, yerimizi haber vermeyecektik.

Avrupaya dönmek umutları çoğaldıkça, Kayalar Yuvası'ndaki durumu anlatamam. Eşyalarımızla, hayvanlarımızla yola çıkacak, yurdumuza kavuşacaktık. Oğlanların niyeti buydu. Ben ise, aile başkanı olmak dolayısıyla, neye karar vereceğimi bilemiyordum. Evet, Avrupa bizi elbette ki çekiyordu ama, buradaki yeni yurdumuza da bizi bağlayan pek çok bağlar vardı. Burasının da ne büyük bir değeri olduğunu ancak buradan ayrılmak söz konusu olunca daha iyi anlamıştım. Tek başımıza olsak karımla ben belki ömrümüzün sonuna kadar burada kalırdık ama, hayır, çocuklarımı geniş uygarlık dünyasından uzak yaşatamazdım. Hiç değilse onların hatırı için Avrupa'ya dönmeliydik. Gene de kesin bir karar veremiyordum.

Ertesi gün yelkenli kayığımızı hazırlamak, elbiselerimizi biçime sokmakla vakit geçti. Silâhlarımızı da doldurduk, yemişleri, sebzeleri sepetlere yerleştirdik. Bizim gibi yabanilerden kaptanın istediği yiyeceklerdi bunlar.

Yelkenlide denizci kıyafetinde beş kişiydik. Yarım çekilmiş yelkenlerle ilerlemeye başladık. Ben hemen İngiliz bayrağını çektim.

Gemideki adamların şaşkınlığı görülecek şeydi. İki kurşunluk uzaklıkta durduk. «Yaşa!» deye ba-

ğırarak, gemidekileri selâmladık. Onlar da bizi aynı şekilde, hattâ daha şiddetli bağırarak karşıladılar.

Sonra Fritz'le, yelkenlinin arkasında sürüklediğimiz küçük kayığa binerek, elimize de beyaz bir bayrak alıp gemiye yanaştık.

Kaptan bizi denizci ağırbaşlılığıyla karşıladı, kamarasına alıp, yıllanmış şarap ikram etti. Sonra: «Böyle ıssız bir kıyıda, İngiliz bayrağını selâmlamak şerefini neye borçluyum?» deye sordu.

Anlattım. Hele Albay Montrose'un kızı Jenny' den pek çok söz ettim. Hiç tanınmamış İsviçreli bir aileden çok, bir İngiliz subayının kızı kaptanın ilgisini elbette çekecekti.

Gerçekten de kaptan bu hikâyeyle pek ilgilenmişti. Bu seferinden önce İngiltere'de bulunduğu sırada olayı haber almış. Kendisine dönüşte bu sularda batan gemiden kurtulanlar olup olmadığını araması için emir verilmiş. Bu körfeze yaklaştıkları vakit top sesleri işitince, batan geminin denizcilerinden hiç olmazsa birkaçının sağ olabileceğini düşünerek pek sevinmiş.

Kaptanı bizim gemiye çağırdım. Yarım saat sonra geldi. Yanında bir çarkçı, bir de deniz eri vardı. Karımla Jenny, depomuzda bulunan en iyi cins içkilerle onları karşılayıp ikramda bulundular.

Karımla beni derin bir düşünce almıştı. Avrupa'ya dönecek miydik? Yoksa, bu yeni yurdumuzda kalıp son günlerimizi burada mı geçirecektik? Kaptan kararımızı sabırla beklemekteydi.

En sonunda karım bu topraklardan ayrılmak niyetinde olmadığını açıkca bildirdi. Onun tek isteği benimle çocuklardan ikisinin yanında kalmasıydı. Öbür iki oğlunu insanların arasına göndermeye razı oluyordu. Burada bir şehir kurmak onun en büyük isteğiydi. Hattâ adını da Yeni İsviçre koymak niyetindeydi.

Yalnız, işin en önemli, üzücü yanı oğlanlardan hangilerini Avrupa'ya gönderecek, hangilerini yanımızda alakoyacaktık? Bu düşünceler hem yüreğimizi parçalıyor, hem de kafamızı alt-üst ediyordu. Aslında, hiçbirinden ayrılamazdık. Oysa karar vermemiz de gerekiyordu. Jenny ne olacaktı? Fritz'den çok zor ayrılacağı belliydi. Ya Fritz? O da kızdan kolay mı ayrılabilirdi?

Ertesi gün durum kendi kendine yoluna girdi. Bir gün önce konuşulduğu gibi kaptan, çarkçıyla birlikte Kayalar Yurdu'nu görmeye gelecekti.

Baktık: Çarkçı karısıyla kızını da getirmiş! Misafirlerimiz, sabahın pırıl pırıl aydınlığında, Kayalar Yurdu'muzu görünce, hayranlıkla baka kaldılar.

Çarkçı Wolston: «Burada yaşamak ne hoş olur! Biz de kulübeler yapalım!» diyordu.

Eşi: «Mutlu insanlar.» deye bize imrendi.

Kızı: «Anne, burası vaktiyle cennet miymiş!» deye sorunca da: «Hayır, kızım, şimdi cennet olmuş!» dedi.

Bu sırada farkına vardık: Çarkçı Wolston hastaydı. Birden ateşi çıkmıştı. Benim odaya yatırdılar. Yanında bulunabilmesi için, karısına da bir yatak hazırladık.

Öğle yemeği çok çabuk geçti, çünkü görülecek pek çok yerler vardı. Gençler öyle neşeyle oradan oraya koşuyorlardı ki, sayıları üç kat daha çok sanılabilirdi.

Ancak akşam üzeri ortalık biraz yatıştı. Wolston kendiyle karısı adına bana rica ederek, iyileşinceye kadar burada kalmasına müsaade etmemi istedi. Biraz zayıfca olan Betty'yi de yanında alakoymak istiyordu.

Ben, burada karımla kalmak istediğimi söyledim.

— «Yeni İsviçre! Yaşasın Yeni İsviçre!» deye kadeh kaldırdık. «Burada kalmak isteyenler de yaşasınlar!» Ernst de kadehini kaldırmaz mı? İlk ön-

ce benim, sonra annesinin, daha sonra Wolston'ın şerefine içti. Sonunda da Betty Wolston'a kadeh kaldırdı. O da, kızararak, annesinin arkasına saklandı ama, oğlana tatlı tatlı bakmaktan da kendini alamadı.

— «Yeni İsviçre'den ayrılmak isteyenlere neler diliyorsunuz?»

Bunu da Jenny soruyordu.

Jenny ile Fritz'in bir aralık bakışları dikkatimi çektiği için, genç kızın yanımızda kalmak istemesine rağmen, babasını da çok göreceği geldiğini anladım. Öyleyse, Fritz onunla gitmeliydi.

— «Bence albaya kızını benim yerime Fritz götürüp teslim etmelidir!» dedim. «Hem de yolda gerçek bir şövalye gibi onu koruması gerekir. Ernst'e gelince, o burada kalacak, Yeni İsviçre'de tabiat bilgisi bilgini olarak çalışacaktır. Jack'ın ne yapacağını bilemem.»

Arkadan tuhaf bir karşılık geldi:

— «Jack burada kalıyor! O burada Fritz'den sonra en iyi binici, en iyi kayalara tırmanıcı, en iyi avcı olarak çalışacak. Nekadar eğlenceli bir hayatımız var! Avrupa'da ne yapacağım ben!»

Franz söze karıştı:

— «İyi bir okula gitmeyi ben çok isterim. İleri bir toplumda insan yüksek mevki sahibi de olur. Burada ise yarım düzüne Robinson var... Bana kalırsa aileden biri de yurduna kavuşsun.»

— «Çok akıllıca düşünüyorsun, oğlum!» dedim. «Sevgili evlâtlarım, bu verdiğiniz kararların hepimiz için yararlı olmasını umarım. Yalnız, bir mesele kalıyor: Acaba Kaptan Littlestone ne diyor bu işe?»

Herkes sustu. Kaptan, çok nazik bir eda ile söze başladı:

— «Gemimden üç kişi karaya çıkıp kendi istekleriyle burada kalmaya karar verdiler. Onlara karşılık üç kişi de gemimle yola çıkmak istiyor. Onları seve seve gemime almaya hazırım. Yaşasın Yeni İsviçre!»

Sevinçle ayağa kalktık. Karım iki oğluna derin bir sevgiyle sarıldı. Ben de boğazımı âdeta tıkayan bir düğümün böyle kolaylıkla çözülmüş olmasına pek sevindim.

Gidecekler yola çıkmadan bir akşam önce hepsini akşam yemeğine çağırdık. Kimse üzgün görünmek istemiyordu. Yemekte Yeni İsviçre kıyılarındaki yaşayışımızı yazdığım kitabı törenle Fritz'e verdim. Avrupa'da onu bastırmasını istiyordum.

— «Umarım ki,» dedim, «benim de, ailemin de bu uzak kıyılarda geçen hayatı dünya gözünde bir değer elde edebilecektir. Oğullarıma bir şeyler öğretmek, onların kusurlarını düzeltmek için yaptıklarım başka çocuklara da yararlı olabilir. Çocuklar birbirlerine çok benzerler. Benim oğullarım da dünyanın her bucağında yaşayanlardan pek farklı sayılmazlar. Hele çok uzaklarda, bir baba, ya da bir ana kalbi, benim, ya da sevgili karımın yerine düşünüp de yazdıklarımdan kendine bir avuntu çıkarabilirse, ne mutlu bana! Bilgin bir öğretici gibi yazmadım, doğrudan doğruya başımızdan geçenleri anlattım. Öyle bir durumda bulunuyorduk ki, bunu okulda öğrenmenin imkânı yoktu. Bana öyle geliyor ki, bizi üç şey kurtardı: İnanç, çalışma, bilgi.

«Kitabımı okuyacak çocuklara şunları da söylemek istiyorum: Gençler, öğrenin, durmadan öğrenin. Bilgi güçlülüktür. Bilgi özgürlüktür... Bir şey yapabilmek mutluluktur! Gözlerinizi iyi açıp çevrenize dikkatle bakın. Böyle, görmek isteyen bir çift gözün insana ne gibi şeyler öğretebileceğini hiçbir zaman bilemezsiniz. Sabahleyin gözlerinizdeki uyku mahmurluğunu geçirecek tek bir ilâç biliyorum: Hayattan memnun olmak.» «Bugün ben tam bir insan gibi davranacağım!» Bunu her sabah, kendi kendini-

ze söyleyeceksiniz. Böylece, annenizin, babanızın göğsünü kabartan bir çocuk olursunuz.»

«Artık, geceyarısı oldu. Bu son yazdığım sayfaları da yarın sabah büyük oğluma teslim edeceğim. Tanrı onun da, hepimizin de yardımcısı olsun! Seni selâmlarım, Avrupa!.. Benim gençliğimde Eski İsviçre nasıl geliştiyse, Yeni İsviçre, sen de öyle inançla, yılmadan çalışmakla, yeni yeni bilgiler edinmekle geliş, ilerle, var ol!»

SON

ARMAĞAN
ÇOCUK KLASİKLERİ

Çocuklar;

Bu kitapları biz sizin için, dünya çocuk edebiyatının en başta gelen eserleri arasından seçerek hazırlıyoruz. Bunlar arasında, masaldan macera romanına, heyecanlı dünya gezilerinden yaşanmış gerçek hikâyelere kadar, birbirinden güzel, çeşitli eserler bulacaksınız. Bu kitaplar sizi meraklı olaylar arkasından heyecanla sürüklerken, zevkli dakikalar yaşatacağı gibi, kültürle, hayatla ilgili birçok yeni bilgiler de kazandıracaktır.

Bu dizinin 30'ncu kitabını bugün okuyorsunuz. Daha önce çıkan, bundan sonra çıkacak bütün öteki kitapları da almayı unutmayın! ARMAĞAN ÇOCUK KLASİKLERİ'ni biriktirerek çok zengin bir kitaplık sahibi olabilirsiniz. Bu sayfalarda sizlere şimdiye kadar çıkan kitaplarımızı tanıtıyoruz.

OKUMUŞ OLMAKLA ÖVÜNECEĞİNİZ KİTAPLAR

KORKUSUZ KAPTANLAR

Kahraman gemicilerin heyecanlı macerası

● Engin denizlerde korkunç dalgalara karşı savaşan gözüpek kahraman gemicilerin bu meraklı macerası başından sonuna kadar birçok beklenmedik olayla doludur.

GULLIVER'İN GEZİLERİ

Hayal gücünün yarattığı bir roman!

● Devler Ülkesinden Cüceler Ülkesine kadar çeşitli yerlerde maceradan maceraya sürüklenen Gulliver bize başından geçenleri bu romanda çok tatlı bir dille, ince alaylarla anlatıyor.

KAÇIRILAN ÇOCUK

Çok heyecanlı büyük bir macera romanı

● Çalınan bir miras, kaçırılan bir çocuk, denizlerde savaş... bunlar romandaki heyecanlı maceraların ancak birkaçı. İşte size elinizden bırakamayacağınız bir roman!

BİR ÇOCUĞUN HİKÂYESİ

Benzeri az bulunan bir çocuk romanı

● Bu roman, hayatın acı günlerini görmüş, türlü güçlüklerle karşılaşmış bir çocuğun son derece meraklı, heyecanlı, acı, tatlı macerasının hikâyesidir.

ROBİNSON CRUSOE

Tabiata karşı savaşan insanların romanı

● Bu roman, sizi maceradan maceraya sürükleyecek, aklın alamayacağı meraklı olaylar arasında büyük heyecanlar yaşatacaktır.

POLLYANNA

Her çocuğun pek seveceği bir roman

● Pollyanna hayatın güçlükleriyle, acılarıyla, felâketleriyle tek başına savaşan kahraman bir kızdır. Karşılaştığı zor durumlara, korkunç maceralara büyük bir irade gücüyle karşıkoymuş, kendi kendini mutlu etmenin yolunu bulmuştur.

ÇOCUK KLASİKLERİ

J. D. WYSS

İSVİÇRELİ ROBINSON